

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXV

35 let

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Množični izraz pripadnosti in zaupanja

V nedeljo smo sklenili drugi del splošnih delegatskih volitev za skupščine samoupravnih interesnih in družbenopolitičnih skupnosti — Udeležba je v vseh gorenjskih občinah zelo dobra — Najbolje so se povsod odrezali kmetje

Pravilnem vzdušju so v nedeljo po vsej Sloveniji odprli volišča v krajevnih skupnostih in drugi del letošnjih splošnih delegatskih volitev za skupščine interesnih skupnosti. Kmetje, ki so jih marsikje odprli pred sedmo, so ob zvokih godbe in vseh prihajali delavci, mladi, da izpolnijo državljansko pravico in dolž-

na je bilo na Gorenjskem, saj so pred sedmo uro pozivale na volišča. Praznično razpoloženje se povečalo, ko so nastopile zastave in zastave in zastave in zastave. Na manjših krajih, je do 11 ure glasovala že večina

volilnih upravičencev. Tako je bilo na Golici in Kališu v Selški dolini in še marsikje drugje.

Skupaj s četrtkovimi volitvami smo več kot 200.000 delavcev in občanov izvolili v delegacije in tako izoblikovali množično kadrovsko osnovo za tretje delegatsko mandatno obdobje. Iz nje bo z uveljavljanjem delegatskih razmerij, zrasla v naslednjih dneh in tednih celovita zgradba sporazumevanja in odločanja v skupščinah samoupravnih interesnih skupnosti in družbenopolitičnih skupnosti, vse tja do zveznega zbora in zbora republik in pokrajin Socialistične federativne republike Jugoslavije.

V škofjeloški občini so v nedeljo glasovali na 68 voliščih. Od 24.012 vpisanih volilnih upravičencev jih je volilo 22.684 ali 94,47 odstotka. Kmetje, ki so volili delegacijo za zbor združenega dela, so glasovali na 51 voliščih. Volilno pravico jih ima 2871, volilo pa jih je 2761 ali 96,6 odstotka. V četrtek, ko so bile

volitve v združenem delu, je bilo odprtih 113 volišč. Od 14.541 vpisanih volilcev, jih je glasovalo 13.427 ali 92,33 odstotka. Obrtniki so volili na 3 voliščih. Od 652 jih je volilo 590 ali 90,49 odstotka.

Na Jesenicah je bilo v nedeljo odprtih 61 volišč. Volilnih upravičencev (brez zdomcev) je bilo 21.521, volilo pa jih je 19.660 ali 91,4 odstotka. Kmetje so volili na 9 voliščih. Volilnih upravičencev je 486, volilo jih je 452 ali 93 odstotkov. Na četrtkovih volitvah pa je od 14.278 volilnih upravičencev na 91 voliščih opravilo svojo dolžnost 12.778 delavcev v združenem delu ali 89,5 odstotka. Od 513 obrtnikov jih je volilo 450 ali 87,5 odstotka.

V tržiški občini so v nedeljo odprli 21 volišč. Od 9.986 volilnih upravičencev jih je glasovalo 8.857 ali 89,77 odstotka. Kmetje so imeli 8 volišč. Od 214 sta prišla na volitve 202 ali 94,4 odstotka. V četrtek pa je bilo v združenem delu odprtih 44 volišč. Od 5.820 volilnih upravičencev, jih je volilo 5.271 ali 90,55 odstotka. Obrtniki so imeli eno volišče in od 343 upravičencev se jih je odzvalo vabilu na volitve 311 ali 90,67 odstotka.

V radovljiški občini so se v nedeljo najbolje odrezali kmetje. Kar 2146 jih je prišlo na volišče. Le 8 kmetov je iz upravičenih razlogov manjkalo in udeležba je bila 99,6 odstotka. Sicer je bilo v krajevnih skupnostih 71 volišč in od 23.124 volilnih upravičencev (brez zdomcev) jih je volilo 21.417 ali 92,62 odstotka. V združenem delu, kjer so volili na 96 voliščih, je od 11.784 volilnih upravičencev, glasovalo 10.906 volilcev ali 92,55 odstotka. Obrtniki so imeli 2 volišča in od 999 upravičencev, jih je prišlo na volišča 868 ali 86,89 odstotka.

V kranjski občini je bilo v krajevnih skupnostih odprtih 99 volišč. Od 47.268 volilnih upravičencev jih je glasovalo 42.224 ali 91,41 odstotka. Kmetje so volili na 48 voliščih. Od 3004 jih je na volišča prišlo 2947 ali 98,10 odstotka. Na četrtkovih volitvah so delavci v združenem delu in obrtniki glasovali na 234 voliščih. Od 36.062 volilcev, se jih je volitev udeležilo 32.410 ali 90 odstotkov. Od 1844 obrtnikov in njihovih delavcev pa je volilo 1562 volilcev.

Tako visoka volilna udeležba je ponovno potrdila visoko osveščenost delovnih ljudi in njihovo pripravljenost, da razvijamo socialistično samoupravno družbo, v kateri lahko vsak, kdor to pošteno želi in hoče, soustvarja in prispeva k napredku in reševanju problemov, ki se pojavljajo v združenem delu ali družbenopolitičnih skupnostih. Četrtkove in nedeljske volitve, s katerimi stopamo v tretje delegatsko mandatno obdobje, so tako še enkrat množično izrazile odločitve za samoupravljanje in razvoj samoupravne socialistične demokracije.

L. Bogataj

Živila in Central združena

Kranj — Zaposleni v delovnih organizacijah Živila in Central so se v četrtek, 11. marca, na referendumu odločili o sprejemu samoupravnega sporazuma o združitvi v delovno organizacijo Živila-Central, statutu delovne organizacije in o samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah, obveznostih in odgovornostih delavcev DSSS in TOZD. Samoupravne akte so potrdili z veliko večino, saj je zanje glasovalo preko 80 odstotkov vseh zaposlenih. V novi delovni organizaciji Živila-Central je zdaj 9 temeljnih organizacij združenega dela in okrog 1350 zaposlenih.

A. Ž.

Včeraj in danes mladi smučarji na Starem vrhu — S prijetno slovesnostjo so v nedeljo, 14. marca, v Škofji Loki odprli pionirsko smučarsko tekmovanje Loka 82. Ločani so povsem napolnili trg pred občinsko hišo in pozdravili mlade smučarje in smučarke iz devetih držav. Tekmovanje je uradno odprl France Popit, predsednik CK ZKS in predsednik častnega odbora prireditve, ki je zaželel mladim tekmovalcem obilo športnih uspehov in prijetnih trenutkov v naši domovini. Uvodoma je spregovoril, predsednik organizacijskega odbora Janez Šter, ki je dejal, da tekmovanje za pokal Loka podobno kot tekmovanje za pokal Topolino v Monte Bondoni odkriva mlade, nadarjene smučarje. K prijetnemu vzdušju so prispevali učenci Osnovne šole Peter Kavčič, ki so svoje vrstnike pozdravili v vseh jezikih nastopajočih držav ter zapeli in zaplesali slovenske pesmi in ples. Včeraj se je 160 udeležencev tekmovanja na starovrškem smučišču pomerilo v veleslalomu, danes pa tekmujejo v slalomu. — M. V.

Aprila gremo na izlet

Letos, ko praznuje časopis GLAS 35. obletnico izhajanja, bomo, kot je sicer že naša stalna navada, organizirali tudi dva izleta za izžrebane naročnike Glasa. Ker še posebej starejši naročniki želijo, da bi šli z nami na izlet, prav tako pa tudi naročnikov, ki so izrazili zvestobo Glasu kasneje, ne smemo zanemarjati, smo na letošnji prvi izlet posebej žrebali med naročniki, ki so naročeni na Glas nad 15 let, in posebej med naročniki, ki so nam zvesti manj od 15 let. S tem, upamo bomo ugodili tako prvim kot drugim.

Na prvi letošnji izlet bomo krenili v SOBOTO, 3. APRILA, OB ŠESTIH ZUTRAJ IZPRED HOTELA CREINA IZ KRANJA. Potovali bomo prek Ljubelja do Železne Kaple, odtod pa do Globasnice in Pliberka na Koroškem, kjer živijo naši rojaki. Po prestopu državne meje med Avstrijo in Jugoslavijo se bomo ustavili v Prevaljah, obiskali železarno na Ravnah in rojstni kraj pisatelja Prežihovega Vrancina Kotlje.

Za ta izlet smo izžrebali 30 naročnikov, od katerih vas je 9 naročenih na Glas manj kot 15 let in 21 nad 15 let. Radi bi vam povedali, da do izleta morate potrditi potne liste, če le-teh še nimate veljavnih. Za udeležence izleta smo pripravili tudi na-

gradne igre, pa seveda vse, kar sodi k takšnemu prijetnemu popotovanju. O podrobnostih, kakor tudi izžrebanih naročnikih, vas bomo sproti obveščali.

Tudi za ta izlet so naročniki žrebali udeležence izleta. Komu je bila tokrat naklonjena sreča?

STANE PROSEN iz Šmartna 6 pri Cerkljah je izžrebal naslednje naročnike:

- Antonijo PUSTINEK, Spodnja Besnica, nova hiša, naročnica od leta 1970

- Janeza SUŠNIKA, Kranj, Cesta JLA 6, naročnik od leta 1956

- Julko KUMER, Debeni 3, Gorenja vas, naročnica od leta 1968

- Justa KOŠIR, Goriče 51, Golnik, naročnica od leta 1957

- Jakoba POKLUKARJA, Žeje 12, Duplje, naročnik od leta 1950

- Petra ŠTULARJA, Kranj, Betonova 19, naročnik od leta 1960

- Antona PIBRA, Zgornja Bela Predvdor, naročnik od leta 1953

- Staneta KOVAČIČA, Sv. Duh 25, Škofja Loka, naročnik od leta 1953

- Janeza ŠIFRERJA, Žabnica 26, naročnik od leta 1969.

V prihodnjih dveh številkah Glasa bomo objavili imena še ostalih izžrebanih naročnikov za izlet 3. aprila!

Prireditve, ki ni le sejem

Kranj — Sejem opreme in sredstev civilne zaščite, ki ga priredja poslovno prireditveni center Gorenjski sejem v Kranju v sodelovanju z zveznim sekretariatom za ljudsko obrambo in centrom za civilno zaščito pri njem, je edina specializirana prireditve na tem področju v naši domovini. Vsako leto jo obišče preko 20 tisoč strokovnjakov iz vse države, ki se zanimajo tudi za nakup razstavljenih izdelkov. Vendar, komercialni pomen sejma ni v ospredju; bolj pomemben je njegov prispevek k usposabljanju delavcev za ukrepe civilne zaščite in splošni samozaščitni osveščenosti naših občanov.

Letošnji sejem — pripravili ga bodo od 1. do 5. junija in bo že deseti zapored — bo dan daljši in po vsebini nekoliko bogatejši od prejšnjih prireditev. Z razstavnimi programi so predvideli, da bodo domačini in tuji proizvajalci ter specializirane trgovske organizacije na sejmu prikazali opremo in sredstva za osebno in kolektivno zaščito, protipožarno zaščito, prvo in splošno zdravstveno pomoč ter preventivno medicinsko zaščito ob izrednih razmerah, detekcijo, dozimetrijo in dekontaminacijo, prečiščevanje vode, prvo veterinarsko pomoč, zatamnjevanje objektov, zaklonišča, odstranjevanje ruševin in reševanje zasutih izpod njih, reševanje na vodi, deaktiviranje ubijalnih teles pa začasno bivanje in oskrbo prebivalcev v vojni ter ob velikih nesrečah. Poleg tega načrtujejo razstavitve opreme in sredstev za potrebe službe opazovanja, javljanja, obveščanja in alarmiranja ter drugih oblik družbene samozaščite. Kot je moč sklepati po prvih prijavah razstavljalcev, je njihovo zanimanje za uresničitev teh načrtov zelo veliko.

Sejemsko dejavnost bodo spremljale specializirane razstave, posve-

tovanja, seminarji in praktične vaje enot civilne zaščite. Prvič doslej bodo na sporedu trije seminarji; prvega bodo posvetili problemom, izkušnjam in ukrepom za razvoj usposabljanja na področju civilne zaščite, drugega ukrepom civilne zaščite v urbanizmu in tretjega organizaciji ter delu sistema opazovanja, javljanja, obveščanja in alarmiranja v miru. S posebno razstavo o razvoju sejma pa bodo označili 10. obletnico začetne prireditve, ki je s stalnostjo pridobila velik ugled tako med razstavljalci kot med obiskovalci.

Organizatorji pričakujejo, da bo letošnji sejem — odprl ga bo predvidoma predsednik predsedstva SR Hrvatske — privabil veliko število udeležencev. Zato se že temeljito pripravljajo na njihov sprejem. K uspešnosti prireditev bodo veliko prispevali, kot naglašajo, tudi novi prostori poslovno prireditvenega centra Gorenjski sejem. Zaradi večje razstavne površine bo namreč moč doseči boljše preglednost izdelkov in nazornost prikazov uporabe razne opreme, obenem pa bo več prostora za stike med proizvajalci in uporabniki izdelkov.

S. Saje

delegatske volitve — V nedeljo smo izvolili delegate za družbenopolitične zbore občinskih skupščin, delegacije za zbore krajevnih občinskih skupščin in delegacije za samoupravne interesne skupnosti. Na vseh voliščih — posnetek je iz Podlubnika v Škofji Loki v nedeljo in praznično.

Primer usmerjanja osnovnošolcev

Premalo in preveč namer

V teh dneh učencem, ki so se prijavili za vstop v prvi razred osnovne šole, je bilo treba odločiti se za smer študija. Na volitvah so morali izbrati smer študija, ki se jim najbolj zdi zanimiva in ki se jim najbolj zdi koristna. Na volitvah so morali izbrati smer študija, ki se jim najbolj zdi zanimiva in ki se jim najbolj zdi koristna.

Na volitvah so morali izbrati smer študija, ki se jim najbolj zdi zanimiva in ki se jim najbolj zdi koristna. Na volitvah so morali izbrati smer študija, ki se jim najbolj zdi zanimiva in ki se jim najbolj zdi koristna.

Na volitvah so morali izbrati smer študija, ki se jim najbolj zdi zanimiva in ki se jim najbolj zdi koristna. Na volitvah so morali izbrati smer študija, ki se jim najbolj zdi zanimiva in ki se jim najbolj zdi koristna.

tekstilno konfekcijsko področje izobraževanja, za turistična dela, za PTT promet, za zdravstveno varstvo, za oblikovanje, za vzgojitelja predšolskih otrok in učitelja ter za frizerja, medtem ko jih je premalo za gozdarje, za skrajšane programe kovinarstva in metalurgije, za gumarstvo, za telekomunikacije, elektrotenergetiko in skrajšani program montaže električnih omrežij, za poklice v gradbeništvu, za tekstilno mehansko in tekstilno kemijsko področje, za obutvene tehnologije oziroma izdelovalce obutve, za trgovinsko in poslovno-finančno dejavnost, za kuharstvo in strežbo, za železniško-prometno usmeritev, za administrativno dejavnost in za avtoličarstvo.

Seveda pa je drugačno razmerje med namerami učencev in prostimi mesti v prvih letnikih ter med namerami in razpisanimi kadrovske študijami. Teh je za družboslovne usmeritve komaj devet odstotkov, kar kaže, da bo tudi kasnejša zaposlitev na teh področjih težavnejša kot na večini proizvodno-tehničnih. Tako, na primer, za veterinarskega tehnika, za farmacevta, za vzgojitelja predšolskih otrok in za frizerja kadrovske študije sploh ni, le peščica pa jih je za poslovno-finančno dejavnost, za zdravstveno varstvo in za administrativno dejavnost.

H. Jelovčan

PO JUGOSLAVIJI

VOLILI TUDI V MAKEDONIJI IN ČRNI GORI

Tudi v Makedoniji in Črni gori so občani v krajevnih skupnostih volili člane delegacij krajevnih skupnosti in zasebnih kmetov za občinske skupščine, skupščine samoupravnih interesnih skupnosti in delegate za družbenopolitične zbornice. V Črni gori so izvolili okoli 1000 delegacij, v katerih je okoli 10.000 članov ter 451 delegatov za družbenopolitične zbornice vseh 20 črnogorskih občin. Prva poročila o udeležbi pričajo o tem, da je večina volilcev v obeh republikah uveljavila svojo pravico.

ELEKTRIKA IN PREMOG V MEJAH DOGOVORJENEGA

Gornja meja podražitev električne energije v naši državi ne bi smela preseči 18 odstotkov. Premog površinskega kopa naj bi se podražil za 20 in druge vrste premoga za 25 odstotkov. Takšne predloge so svetu zvezne skupnosti za cene poslali predstavniki skupnosti jugoslovanskega elektrogospodarstva in elektrogospodarstva vseh republik in pokrajin in splošnega združevanja jugoslovanskih premogovnikov. Te cene naj bi uskladili v okviru določenega odstotka zvišanja cen v letšnjem letu. Gre za proizvodne cene v industriji, ki se letos lahko povečajo le za 14 odstotkov.

Predstavniki slovenske skupnosti za cene Jože Sterle, ki se je udeležil sestanka, na katerem je bil podan ta predlog, je povedal, da o povznanju cen še ni bil sprejet noben sklep. Ponovil je slovensko stališče, da ni pravih argumentov, da bi elektrogospodarstvo in rudniki kršili letošnji dogovor o cenah. Če pa hočejo dvigniti cene več, kot je določeno, bi morali povedati, kateri izdelki naj se podražijo manj.

DELO PREDSEDSTVA SLOVENIJE

Delo predsedstva Slovenije je v mandatskem obdobju, ki se pravkar izteka, temeljilo na ustavnih pristojnostih. V svoje delovne programe je vključevalo predvsem aktualna vprašanja družbenega razvoja. To je poudarjeno v začetku obsežnega poročila, ki ga objavlja združba številka Poročevalca. V njej je objavljena tudi analiza uredništva sklepov in stališč skupščine. Poleg pregleda, kako se v krajevnih skupnostih uveljavljajo samoupravni in delegatski odnosi, kako poteka preoblikovanje krajevnih skupnosti in kakšno je planiranje in financiranje, je objavljen tudi pregled uveljavljanja sistema družbenega planiranja v krajevnih skupnostih.

Asanacijski načrt za območje Žabnice

Veljavni urbanistični načrt Kranja predvideva izdelavo asanacijskih načrtov kot samostojnih dokumentov za sklenjena spomeniškovarstvena območja in za območja sklenjene obstoječe zgradbe, ki ne terjajo kompleksne prenove, temveč le asanacijske posege. Območje asanacijskega načrta Žabnica je po urbanističnem načrtu Kranja označeno s F3a in F3b in obsega naselje Žabnico in Šutno. Naselji sta nastajali v različnih zgodovinskih obdobjih in ob različnih gospodarskih razmerah. Tako je naselje Žabnica pretežno kmečko, Šutna pa je nastala pozneje in je pretežno stanovanjsko naselje. Kot osnova za izdelavo asanacijskega načrta je služila inventarizacija obstoječega stanja zazidalnih površin, infrastrukture in stavbnega fonda s spomeniško zavarovanimi objekti. Značilnosti bodočega prostorskega razvoja so: - pretežni del novogradenj in širitev ter dopolnitev centralnih funkcij je koncentriran v mejah, ki so

Tržič - Varuhinje iz vseh tržiških vrtcev so pripravile zanimivo potujočo razstavo ljubkolovnih igrac. Z njo želijo prispevati svoj delež k praznovanju 8. marca, predvsem pa s prikupno, mehko igraco, ki ne zahteva dragih materialov, ampak le kanček iznajdljivosti in potrpežljivosti, zbuditi pozornost pri starših in njim je razstava v prvi vrsti namenjena. Doslej je obšla vrtec Deteljica v Bistrici in tovarno obutve Peko, prihodnji teden pa bo obiskala še nekatere druge delovne organizacije in krajevne skupnosti v občini. - Foto: H. Jelovčan

Mladinske delovne akcije

Osnova za petletje

Republiške in zvezne delovne akcije bodo v naslednjih petih letih organizirane na podlagi določil družbenega dogovora o mladinskih delovnih akcijah in letnih samoupravnih sporazumov, kot konkretizacija družbenega dogovora, na čigar osnovi bodo podpisniki solidarnostno združevali sredstva za mladinske delovne akcije. Sredstva zanje pa bodo združevali tudi v občinah in regijah.

V Kranju je mladinsko prostovoljno delo vključeno v družbeni plan občine za obdobje 1981-1985, hkrati pa je predvideno tudi sodelovanje mladinskih delovnih brigad pri občinskem komunalnem gospodarstvu.

Mladi, združeni v brigadah, bodo opravljali predvsem enostavnejša dela, kot so čiščenje okolja, urejanja nabrežin, čiščenje vodovodnih zbiralnikov, opravljanje zemeljskih del pri rekonstrukciji cevovodov in polaganju kablov. Brigade bodo skušali vključiti tudi v vse druge oblike dela, ki prispevajo h krepitvi materialne osnove samoupravljanja, in k izgradnji objektov, ki so temelj za gospodarski, družbeni in kulturni razvoj življenjskega in delovnega okolja.

Pred jeseniškimi borci obilo nalog

Jesenice - Redna letna skupščina Občinskega odbora ZZZB NOV Jesenice, ki je bila 27. februarja, je bila dobro obiskana: od 76 izvoljenih se je udeležilo 66 delegatov. V svojem poročilu je predsednik Jože Ulčar poudaril, da so se jeseniški borci kljub letom, saj njihova povprečna starost dosega že 65 let,

V Sloveniji naj bi po smernicah družbenega načrta v naslednjih petih letih vsako leto organizirali deset mladinskih delovnih akcij, na katerih bi letno sodelovalo pet tisoč brigadirjev. V vsem petletju pomeni to 25 tisoč udeležencev akcij, na katerih bo opravljenih po dosedanjih izkušnjah 2 in pol milijona delovnih ur. Programske del bo vsako leto znova določal samoupravni sporazum, ki bo opredelil tudi načine zagotavljanja in sredstva, potrebna za izvedbo dogovorjenih načrtov.

Za predvideni letni program akcij s pet tisoč udeleženci in 500 tisoč opravljenimi delovnimi urami bi morali podpisniki družbenega dogovora na osnovi planskih cen iz leta 1980 v naslednjih petih letih združiti 254.544.000 dinarjev. Za kritje materialnih izdatkov bi republiški skupnosti, republiški izvršni svet, zveza stanovanjskih skupnosti, samoupravna interesna skupnost za promet, elektrogospodarstvo, gospodarska zbornica, SIS za gospodarstvo in zveza komunalnih skupnosti združile 211.500 dinarjev, preostalo pa ustrezne samoupravne interesne skupnosti za pokrivanje programov interesnih dejavnosti in delo brigad Rdečega križa.

D. Z.

aktivno vključili v stabilizacijska prizadevanja, v boj proti inflaciji in v reševanju perečih gospodarskih problemov. Podprli so vse sklepe in ukrepe, ki naj bi pomagali iz gospodarskih težav, zahtevajo pa tudi, da se mora uveljaviti osebna odgovornost in proti kršiteljem ostro ukrepati. Posebej so obsodili dogodke na Kosovu.

Se naprej bodo gojili tradicije naše borbe, jih prenašali na mlajše generacije. Prvi bodo med borci za mirno sožitje med narodi, proti oboroževalni tekmi in proti hladni vojni. Predsednik je za uspešno delo posebej pohvalil komisijo za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, ki se je odlično izkazala tudi v akciji NNNP.

Vrsta nalog še čaka jeseniške borce. Mednje sodi tudi prizadevanje, da obdržijo dispanzer za železarje - borce NOB, postavitev spomenika padlim borcem na Jesenicah, gradnja muzeja revolucije v Begunjah, dokončana ureditev Kosove graščine, nadaljevanje s pregonom Druschkeja in drugih nasilnih gestapovcev ter njihovih pomočnikov na Jesenicah in v okolici, postavitev sedmih spominskih plošč za obeležitev nekdanjih kurirskih postaj v jeseniški občini in še vrsta drugih nalog.

Skupščino je pozdravil tudi sekretar občinskega komiteja ZKS Alojz Kalan in poudaril, da so borci veliko storili za naš razvoj in njihov vpliv je povsod čutiti še danes.

Za predsednika Občinskega odbora ZZZB NOV Jesenice so ponovno izvolili Jožeta Ulčarja, za sekretarja pa Ivka Saksido.

B. Blenkuš

NAŠ SOGOVORNIK

Milan Krsnik: večina kolektivov že sprejela sporazum

Tržič - Drugim gorenjskim občinam, ki so financiranje mladinskega prostovoljnega dela že uredile na osnovi združevanja denarja iz delovnih organizacij, se bo letos priključila tudi tržiška.

»Za tak način financiranja se zavzemamo že nekaj let,« je povedal predsednik občinske konference ZSMS Tržič Milan Krsnik. »Vendar smo samoupravni sporazum s priporočilom vseh družbenopolitičnih organizacij poslali v združeno delo šele decembra lani. Sprejeli so ga že v večini delovnih kolektivov, čakamo le še na potrditev iz Peka, kjer ga bodo te dni obravnavali.«

Kaj vas je spodbudilo, da iščete vir financiranja mladinskega prostovoljnega dela v združenem delu?

»Občinska konferenca ZSMS ima za svoje delo že tako precej skromno vsoto denarja, od katere je bilo potem težko odtrgati del za mladinske delovne akcije. Prisiljeni smo bili iskati pokrovitelje brigad, trkati na razna vrata in takorekoč prosjačiti za pomoč. Zdaj se bomo tem neprijetnostim izognili. Združeno delo bo na vsakega zaposlenega prispevalo enkratni letni znesek 24 dinarjev.«

Za kaj pa boste ta denar porabili?

»Gre za celoten sklop stroškov mladinskega prostovoljnega dela v tržiški občini, to je za izobraževanje brigadirjev, za organiziranje lokalnih delovnih akcij, za nakup opreme in rekvizitov ter za sodelovanje naše brigade na republiških oziroma zveznih akcijah,« je povedal Milan Krsnik. »Seveda bo kljub temu del izdatkov še vedno morala pokriti občinska konferenca ZSMS.«

Ste s pripravami na letošnje akcije morda že začeli?

»Februarja se je začelo evidentiranje brigadirjev, ki ga bomo sklenili konec aprila. Mogoče pozno, vendar so nam izkušnje iz minulih let pokazale, da se mladi šele tedaj trdno odločajo za sodelovanje v brigadi.«

In kje bodo letos delali tržiški brigadirji?

»V obdobju priprav bomo posvetili posebno pozornost kaljenju na lokalnih delovnih akcijah, za katere se vse bolj ogrevajo tudi v krajevnih skupnostih, kjer imajo denarja za investicije malo in cenijo pomoč mladih rok. Že aprila bodo brigadirji v Kovorju popravljali ceste, maja bodo sodelovali pri napeljavi telefonskega omrežja v Lomu, medtem ko smo se z odborom za urejanje planin pri kmetijskih zadruhi dogovorili za akcijo na Kofcah, kjer bodo mladi čistili in urejali pašnike. Sicer pa se bo brigada Kokrški odred letos od 27. junija do 17. julija udeležila republiške akcije Bela Krajina, na katero bomo pritegnili tudi mlade iz pobratenega Zaječarja. Nekaj naših brigadirjev bo v zameno sodelovalo na njihovi akciji, razen tega pa se bomo vključili tudi v gorenjsko pionirsko delovno brigado dr. France Prešeren.«

H. Jelovčan

Nedelja na gorenjskih voliščih Nedelja na gorenjskih DELEGATSKI SISTEM

Na voliščih po gorenjskih krajevnih skupnostih smo se v nedeljo pogovarjali z volivci in predlaganimi kandidati za skupščine družbenopolitičnih skupnosti in samoupravnih interesnih skupnosti. Nedvomno se je delegatski sistem v preteklih osmih letih uveljavil, so menili sogovorniki, vendar njegovo

poslanstvo v prihodnjih štirih letih ne bo lažje, saj je tako notranji položaj pri nas kot zunanji v svetu zahteven in zapleten, prav tako pa bo treba v tretjem delegatskem mandatu opraviti pomanjkljivosti, ki so se pojavile v preteklih osmih letih.

Kaj so povedali sogovorniki?

Marino Čarman smo srečali na volišču v stavbi občinske skupščine na enem od devetindvajsetih volišč v tržiški občini, od katerih jih je bilo osem za kmete.

Stane Jagodic, kmet iz Selc: »Naša delegacija za zbor krajevnih skupnosti ima 7 članov in zastopa kmete iz spodnjega dela Selske doline. Menim, da njihovo delo ne bo lahko. V zadnjem času se izredno veliko govori o zaščiti najboljše kmetijske zemlje in večji pridelavi hrane a je v praksi še vedno drugače. Prav sedaj je v javni razpravi urbanistični načrt Selske doline in kakor se bomo sedaj dogovorili, tako bomo kasneje gospodarili z zemljo. Hkrati pa pričakujemo, da bo glas naših delegatov bolj upoštevan, kot je bil do sedaj.«

»Po kosilu smo se odločili, da gremo ven, pa sva z možem spotoma opravila še volivske dolžnosti. Nekatere delegate, ki sem jih volila, poznam, vseh pa ne. Mislim, da so primerni in nas bodo v delegatskih telesih znali dobro zastopati. Čeprav živim v Tržiču šele leto dni, opažam, da tudi tu ne manjka problemov, najsi bo s področja komunalne ureditve, kulture, izobraževanja in drugih področij.«

liščih Nedelja na gorenjskih voliščih Nedelja na go

Cenena in kvalitetnejša prehrana

Novi v organizirani prehrani med delovnim časom - Na podlagi stališč tretje konference zveze sindikatov o socialni politiki nova merila za regresiranje prehrane med delom - Razprava stališča članov sindikata

Kranj - Člani občinskega sveta občine Kranj so razpravljali o cenah in gotovino v prehrani. Na današnji konferenci sprejela tretja konferenca sindikatov in o merilih ter cenah prehrane med delovnim časom. Na tem področju se v kratkem obeta nekaj novega. V prihodnje naj bi si sindikat praveval za topli obrok med delovnim časom, postopoma pa naj bi ukinjali kuhinjske bone in gotovino za m. Stališča sindikata zahtevajo tudi posteljne jedilnik za delavce, ki opravljajo delo različnih težavnostnih kategorij.

Če se bo hrana pripravljala za štiri težavnostne stopnje dela. Zamisel bržkone ne bo izvedljiva, zato so se morali omejiti le na dve kategoriji toplih malic - za težka fizična dela in lažja.

Prehrabeni objekti ne le, naj v prihodnje ne bi bili obremenjeni s tolikšnimi obveznostmi iz dohodka kot proizvodne organizacije, pač pa naj zanje tudi ne bi veljale omejitve glede investicijskih vlaganj. S tem naj bi se odprla pot tudi organiziranemu prehranjevanju občanom v popoldanskem času v obratih družbene prehrane odprtega tipa, ki so še vedno preveč redki. D. Zlebir

zuje, da je na krožniku običajno precejšnja revščina, vredna le 15 dinarjev, medtem ko dejansko stane 45 dinarjev. Deloma je temu krivo tudi dejstvo, da so obrati družbene prehrane dohodkovno prav tako obremenjeni kot proizvodne temeljne organizacije, davki in prispevki pa delavčevu malico potem podražijo do tolike mere, da je dražja kot v trgovini. Razprava je navrgla tudi misel, da bo prehrana v bodoče še dražja,

Rešitev v dogovarjanju

Razprava o problematiki zazidave in varovanja kmetijskih zemljišč v Dupljah pokazala, da so urbanistični dokumenti v redu in da jih ni nihče spreminjal, da bi bila zazidljivost spornih parcel poseg v kvalitetna kmetijska zemljišča, čeprav so želje po zazidavi bile, in da so se o teh problemih v krajevni skupnosti premalo dogovarjali

Duplje - Številni razgovori, tako v krajevni skupnosti kot na kranjski občinski skupščini in v družbenopolitičnih organizacijah, so obravnavali problematiko zazidave v Dupljah, problematika tega pa je segla tudi prek krajevnih in občinskih meja. Na zadnjem pogovoru na občinski konferenci SZDL Kranj o tem problemu so sodelovali predstavniki krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij Dupelj, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij kranjske občine, zastopniki kranjske kmetijskozemljiške skupnosti in prizadeti kmetje iz Dupelj, prav tako pa predstavnik republiške konference SZDL Slavko Glinšek.

Kot je povedal predsednik občinske konference SZDL Kranj Franci Thaler, so na tem pogovoru ugotovili, da je detajlni urbanistični red za Duplje dober in ga ni nihče spreminjal. Bile pa so pobude za njegove spremembe. Krajevna skupnost je želje po gradnji oziroma spremembe veljavne dokumentacije zaznala in skušala uskladiti interese. Tudi kranjski komite za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve je obravnaval to problematiko in sklenil, da je gradnja na spornem območju možna le po novelaciji sedanje urbanistične dokumentacije, ki pa mora potekati po postopku, kot ga predpi-

suje zakon. Komite je ugotovil, da bi bila gradnja na omenjenem zemljišču poseg v kvalitetna kmetijska zemljišča in širjenje zazidalnih površin, ne pa zaokroževanje. To pomeni, da gradnja na tem zemljišču ni mogoča, prav tako pa tudi ni šlo za nikakršne spremembe detajlnega urbanističnega reda. V usklajevanju interesov je tako prevladal širši družbeni interes za varovanje kmetijske zemlje.

V tem primeru so se v vasi premalo dogovarjali in vsi mehanizmi v krajevni skupnosti niso odigrali v zadostni meri svoje vloge, so menili na omenjenem sestanku. Prav tako pa so družbenopolitične organizacije Dupelj, ko so obravnavale to problematiko, menile, da je treba takšne sporne zadeve hitreje reševati, obenem pa obsodile postopke, ki niso skladni z načeli ravnanja v naši družbi. Metode pritiskov, groženj, podtikanj in podobno, prav tako pa tudi poskusi reševanja problemov mimo krajevne skupnosti niso sprejemljivi za našo stvarnost, saj je ponavadi končno krajevna skupnost tista, kjer se mora problem rešiti.

V Dupljah so se prav tako tudi odločili, da bodo skušali čim prej rešiti problematiko razširitve pokopališča. Krajevna skupnost bo pripravila dve in načrti možne rešitve, o katerih se bodo odločali krajani na svojem zboru. J. Košnjek

Nov zakon za delovna razmerja

Februarja se je z uvodno razpravo sindikata in mladine začela javna razprava o dopolnitvi in spremembi zakona o delovnih razmerjih. Sedanja zakonska določila je samoupravna praksa že prehitela, zato se javnost zdaj odloča o nekaterih novostih. Javna razprava se povsod omejuje na bistvena sistemska vprašanja, ki so v dosednji praksi bodisi nejasna bodisi že presežena.

Tako se na primer razpravljali zavzemajo, naj bi se pogodbeno delo čim bolj omejilo z večjim obdavčenjem. Dovolili bi le pogodbeno razmerja do 60 dni v koledarskem letu, vendar s pogojem, da delavčeva temeljna organizacija s tem soglašala. Tudi pogodbe o delu upokojujencev naj bi ukinili, razen občasnih del. Osnutek novega zakona je strožji tudi do nadurnega dela. Od sedanjih 12 ur tedensko naj bi nov zakon dopuščal le 30 nadur mesečno. Vendar pa so razpravljali v dvomih, če bo to določilo povsod izvedljivo.

Zaostrovanje delovne discipline in zakonske določbe glede tega imajo med razpravljalci veliko odmeva. Za primer neupravičenega izostajanja z dela osnutek zakona predvideva suspenz, kajti sedanji disciplinski in zakonski ukrepi se niso izkazali kot dovolj dosledni in učinkoviti. Treba bo le še razčistiti, ali o prekinitvi delovnega razmerja zaradi kršenja discipline odloča delavski svet ali disciplinska komisija. Glede prenehanja delovnega razmerja delavcev, ki izpolnjujejo pogoje za upokožitev, pa bo razprava verjetno sila burna, saj se je o tem že mrzlično razpravljalo ob osnutku pokojninskega zakona.

Nekaj vprašani rojeva tudi določilo o začasnem prerazporejanju delovnega časa v izjemnih okoliščinah (če je na primer prekinjena dobava energije, če je zastoj v dobavi materiala ali so v okvari stroji).

V zakonu bo potrebno določiti dolžino delavnika v takih razmerah, delovne organizacije pa morajo pogoje in način za takšno prerazporeditev predvideti v svojih samoupravnih aktih. Tu gre za delo prek polnega delovnega časa, kjer je treba upoštevati specifičnost posameznih panog. To vprašanje poraja tudi problem začasnega prerazporejanja delavcev na delo v drugo temeljno organizacijo. Prerazporeditev naj bi trajala največ šest mesecev, odprto pa ostaja še vprašanje dohodkovnega razmerja obeh tozdov ter siceršnjega statusa prerazporejenega delavca. D. Z.

Kranj - V četrtek, 11. marca, je na tridnevni obisk k skupščini občine Kranj prispela tričlanska delegacija pobratenega francoskega mesta La Ciotat. Delegacija, ki jo je vodil župan La Ciotata L. Perrimont, je s tem urnila obisk kranjski delegaciji, ki se je v tem francoskem mestu mudila pred dvema letoma ob praznovanju njegove 500-letnice. Predstavniki La Ciotata, s katerim je bila listina pobratenja podpisana pred 25 leti, so se s predsednikom skupščine občine Kranj in predstavniki družbenopolitičnega življenja pogovarjali o nadaljnjem sodelovanju med mestoma. Gosti so se zanimali za gospodarski in družbeni razvoj Kranja, ogledali so si Gorenjska oblačila, Dijaški dom ter novo stanovanjsko naselje Planina s šolo in športno halo. - Foto: L. M.

Nedelja na gorenjskih voliščih Nedelja na gorenjskih voliščih Nedelja na gorenjskih voliščih Nedelja na gorenjskih vo

JE UVELJAVIL

Številni predstavniki volilne skupnosti na volišču v osnovni šoli Bračiča v Bistrici pri Kranju, kjer je bilo v volilnem imeniku 1229 volilcev, največ v občini: »Volišče smo odprli že pred sedmo uro. Prvi so volili, ki se jim je mudilo na Glade udeležbe sem prav prišel. Ob osmih je volilo že

imamo na seznamu, je glasovalo do 11. ure, razen dveh, ki sta pri voljkah. Čeprav imajo vsi do volišča najmanj uro hoda in niso vsi pri naj-

boljšem zdravju, so se odzvali vabilu. Veliko več zanimanja in laže se je bilo odločati za delegacijo naše krajevne skupnosti in za kandidate, ki so iz domače doline, kot za druge, ki jih vsi premalo poznamo. Vendar menimo, da so tudi drugod predlagali v delegacije občane, za katere so prepričani, da jih bodo zastopali tako kot je treba.«

Janez Zezlina, vodja komercialne na Aerodromu Brnik: »Delegatskih izkušenj mi ravno ne manjka, saj sem bil na prvih delegatskih volitvah v delegaciji Aerodroma v zboru združenega dela. Mislim, da je bilo delo dobro opravljeno, še bolje pa bi seveda bilo treba delati z delegacijami v novem mandatu. Predvsem velja za delegate v zboru krajevnih skupnosti, da se tesneje povežejo s krajani ter najdejo učinkovite načine razreševanja krajevnih problemov tudi v okviru občine.

Prav gotovo pa ni kakšnega večjega učinka, če vodje delegacij v eni krajevni skupnosti ne najdejo kaj dosti časa za skupno koordinirano delo.«

Lijana Medič, dijakinja 4. razreda kranjske gimnazije: »To so moje prve volitve. Oddala sem svoje glasove za kandidate, toda zdi se mi, da bi bilo boljše, če bi bilo na posamezni listi več kandidatov, kot naj bi štela delegacija. Sicer menim, da je med bodočimi delegati kar dosti

mladih. Na delo delegacij prejšnjega mandata nimam pripomb, saj tega ne poznam dovolj, za novo izvoljene kandidate pa menim, da bodo s svojo aktivnostjo opravičili zaupanje.«

Janez Šumi, kmetovalec iz KS Stružev, delegat v delegaciji Gorenjske kmetijske zadruge za zbor združenega dela: »Eno delegatsko nalogo sem poleg drugih funkcij, ki jih še imam s pravkar zaključenim mandatom odložil v krajevni skupnosti, zdaj pa bom delegat

v delegaciji GKZ. Menim, da smo s temi volitvami naredili pomemben korak naprej v izboru delegatov, predvsem v izobrazbeni strukturi. Mandat sedanjih delegatov ne bo prav nič lahak, treba bo stabilizacijo izpeljati do kraja, in to je ne bomo le z besedami, ampak z dejanji.«

Amir Bešič, dijak z Jesenic: »Že res, da so bile predvolilne priprave dobre in smo bili seznanjeni z volitvami, želim pa si, da bi kandidate ali delegate za opravljanje posameznih delegatskih nalog volilci bolj poznali. Na nek način bi se morali delegati že pred volitvami predstaviti delovnim ljudem in občanom, ki jih volijo. Po volitvah pa bi se morali nujno z volilci večkrat sestati, povprašati za mnenje »bazo«, katere

predstavniki so, opozoriti na posamezne probleme in odločitve. Le tako bodo opravičili svoje dolžnosti in upravičili zaupanje.«

Valentin Larisi iz Gorij: »Delegati, ki so danes dobili zaupanje volilcev, bodo vsekakor morali odgovorno opraviti svojo nalogo. Mislim,

da bodo bolj kot do zdaj morali biti v stiku z volilci, z delovnimi ljudmi in občani ter prenašati njihova mnenja in hotenja. Le želim si, da bi bili zares aktivni.«

Nedelja na gorenjskih voliščih Nedelja na gorenjskih voliščih Nedelja na gorenjskih voliščih Nedelja na gorenjskih

Cenovna neskladja se širijo

Lani je Titanova temeljna organizacija Livarna z obdelavo poslovala z enajstmilijonsko izgubo — Kriv vse večji razkorak med cenami surovin, repromateriala in energije ter cenami končnih izdelkov — Titan, ki je pod nadzorom zveznega zavoda za cene, letos pričakuje sprostitev cen

Kamnik — Titanova temeljna organizacija Livarna z obdelavo že nekaj let posluje na meji rentabilnosti, lani pa je poslovno leto zaključila z izgubo 11 milijonov. Čeprav je na rezultat preteklega leta v veliki meri vplivala tudi slaba delovna disciplina, proizvodnja v težkih pogojih in prepočasno dohajanje sodobnih proizvodnih programov, pa je temeljni razlog izgube v povsem objektivnih cenovnih razmerjih.

Skokovito je namreč zrasla cena porabljenih surovin in reprodukcijskemu materialu. V letu 1980 je

delež surovin v celotnem prihodu znašal 29,6 odstotka, lani pa 35,6 odstotka. Porast je bil torej kar 45-odstoten. Tudi energija je terjala visok odstotek v odnosu na celoten prihodek. V letu 1980 je predstavljala 5,8 odstotka celotnega prihoda, potem pa je porasla za 80 odstotkov in je delež energije v letu 1981 znašal 8,7 odstotka.

V Titanovem »stoždu ena«, kakor imenujejo livarno, so cene izdelkov pod nadzorom zveznega zavoda za cene in so zaradi tega omejeni pri njihovem povečevanju. Vendar pa bo v prihodnje verjetno treba ce-

novna razmerja nekoliko uskladiti, če naj obstoječe stanje sanirajo. Odločilen za tako veliko izgubo je bil v največji meri razkorak med cenami surovin, reprodukcijskega materiala in energije ter ceno prodajnega izdelka. Slednja že nekaj časa zostaja za dejansko vrednostjo proizvedenega izdelka, zaradi česar je Titan v začetku tega leta na zvezno direkcijo za cene naslovil zahtevo, naj se cenovno razmerje uskladi, saj v nasprotnem primeru sanacija sedanje stanja ne bo mogoča.

K izgubi pa je deloma prispeval tudi porast zaloga izdelkov. Ob normalnih zalogah številka, ki označuje lanko izgubo, ne bi bila tako visoka. Tudi nepredvideno ustvarjanje zaloga temelji le na pomanjkljivi organizaciji in načrtovanju proizvodnje, pač pa je rezultat nepredvideno zaustavljenih investicij naročnikov, zaradi česar je Titanov tozid ena ostal na cedilu.

Kljub izgubi so v Titanovi livarni smelo zakoračili v leto 1982. Del izgube so pokrili s prelivanjem sredstev iz drugega tozida Ključavnice in okovja, ki že leta uspešno posluje in vselej ustvarja viške. Tako so se lani proti koncu leta in v prvih mesecih tega leta razmere začele popravljati, vendar pa se v prihodnjih gospodarskih načrtih ne nameravajo zanašati le na solidarnost. Zda je potreben dober sanacijski program, ki mora najprej oceniti, ali je proizvodni program sploh še primeren tržnim zahtevam, opredeliti pa se bo veljalo tudi do organizacije dela in se tehnološko disciplinirati. Tudi zahteva po popravku cen je med točkami sanacijskega načrta.

Na poti k izboljšanju gospodarjenja pa Titanovi livarni stoji vrsta težav s surovino in reprodukcijskim materialom. Reproverge se tudi v tej panogi trgajo, zato so nenehni problemi z zagotavljanjem cinka, koks in raznih kovinskih odpadkov za litino v pečeh. Pri dobaviteljih surovin so kajpak obvezni tudi do deviznih sovlaganj, vendar pa to pri devizno dokaj dobro stoječem Titanu ne predstavlja večjega problema. Prav to vliva tudi optimizem v uspešno ustalitev gospodarjenja v livarni.

A. Zalar

D. Žlebir

Lani uspešno, letos še vedno okrnjeno

Z lanskimi poslovnimi rezultati so v delovni organizaciji Živila Kranj zadovoljni — Pričakujejo, da bodo letošnji poslovni program uresničili, skrbijo pa jih investicije oziroma možnosti razširitve trgovske mreže

Kranj — Minulo poslovno leto so v delovni organizaciji Živila Kranj uspešno sklenili. Po poslovnih dosežkih je bila ta delovna organizacija med najboljšimi v Sloveniji. Prvič v zgodovini te delovne organizacije so se z osebnimi dohodki približali republiškim povprečju v gospodarstvu. (Povprečni osebni dohodek je znašal 11.037 dinarjev, kar je za 1 odstotek manj od republiškega povprečja.) Celotni prihodek se je povečal za 34 odstotkov, kar pa je pravzaprav manj kot prejšnje leto, saj so se precej povečale cene. Dohodek so povečali za 33 odstotkov, čisti dohodek pa za 24, kar pa je še vedno precej, če vemo, da so se obveznosti povečale kar za 62,5 odstotka. Sredstva za osebne dohodke so se povečala za 31 odstotkov, medtem ko so osebne dohodke povečali za 35 odstotkov. Slednje jim je uspelo zaradi »zmanjšanja« zaposlenih. To so doslej predvsem zaradi boljše organizacije, s katero so odpravili nadurno delo in zaradi izpopolnjenega sistema nagajevanja.

Največ težav pa so imeli lani na področju investicij oziroma tako imenovane razširitve materialne osnove. Pomanjkanje lastnih sredstev in prepoved investicij sta zavrla razširjanje maloprodajne mreže. Ker je tudi v prihodnje predvidena izgradnja trgovin samo v okviru usmerjene oziroma organizirane stanovanjske gradnje, jih skrbi, da bodo na nekaterih področjih nastale še večje težave s preskrbo. Ena največjih investi-

cij v minulem letu pa je bila komunalna ureditev blagovnega terminala v Naklem. Vložili so 250 milijonov dinarjev in si tako zagotovili vse potrebno za nemoten razvoj delovne organizacije v prihodnjih 20 letih.

Letos si torej na področju investiranja v Živilih ne obetajo veliko. Pred dnevi so začeli z gradnjo objekta za blagovne rezerve. Na Maistrovem trgu v Kranju so v okviru programa revitalizacije starega dela mesta začeli z obnovo stavbe, v kateri je bila prodajalna sadja in zelenjave. Po ureditvi in modernizaciji bo tu v prihodnje gostinski lokal. Še letos bodo obnovili oziroma modernizirali tudi trgovino na Laborah. To pa je tudi vse. Za prihodnje leto načrtujejo izgradnjo potrošniškega centra na Kokrici, skupaj z delovno organizacijo Kokra Kranj pa bodo v naselju Planina II začeli z gradnjo blagovnice.

V okviru programa revitalizacije starega dela mesta bodo na Maistrovem trgu v Kranju obnovili stavbo, kjer bo gostinski lokal. — A. Z.

SKUPNOST ZA ZAPOSLVANJE KRANJ

Kako naj se učim?

2

Vstop v srednjo šolo je za mnoge učence razlog, da se znajdejo med tujimi ljudmi, v tujem kraju, v novih življenjskih okoliščinah, često prepuščeni v svojih odločitvah sami sebi, staršev ni, na tuje ljudi se malo zanesejo, prijateljev še nimajo. Istočasno odraščajo in ob problemih, ki jih premagujejo, tudi zorijo v vse bolj samostojne odrasle ljudi. Mnogi mladi ljudje se ne znajdejo, niti ne vedo kje poiskati, kje prebrati nasvet. Predvsem gre za obvladovanje znanj in šolskih težav, ki so vendarle drugačne kot tiste iz osnovne šole.

Daljni cilj učenca prav gotovo pomaga premagovati težave. Mnoge težave premaga prav zato, ker ve, da bo treba preživeti še marsikaj neprijetnega, ve pa tudi, da so podobne težave že mnogi pred njim premagovali, zakaj jih torej ne bi še sam. Nekateri predmeti na šoli so vsekakor bolj zanimivi, to so vsekakor bližnji cilji, zaradi katerih je na šoli prijetno. Nekateri profesorji zanimivo posredujejo svojo snov. Tudi med sošolci, novimi znanci si lahko pridobiva nove prijatelje.

Kljub temu pa nekaterim predstavlja glavno težavo prav učenje. Teško je osvojiti nek red, zaradi katerega učenje ne bi bilo tako zoprno. Najtežje je premagati tisti »ne da se mi«. Mnogi učenci mislijo, da je

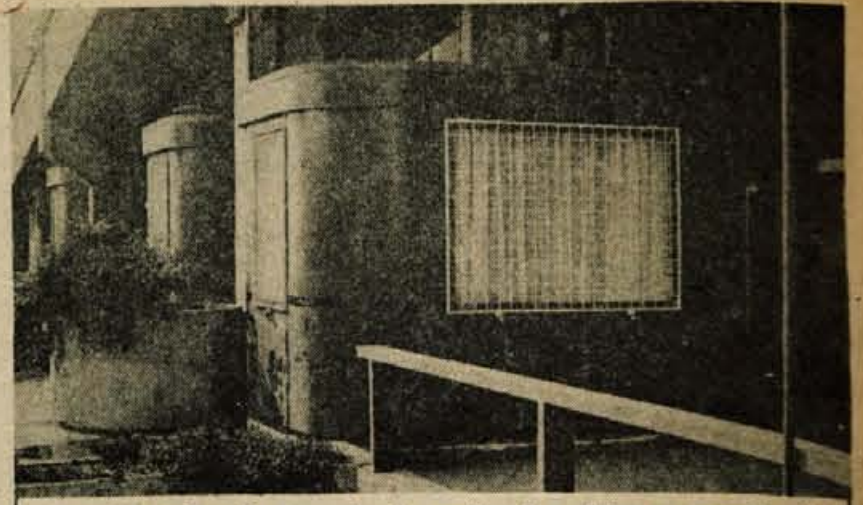
prav, če delajo le takrat, ko se jim ljubi. Ne vedo pa, da taka svoboda samo hromi njihove delovne sposobnosti. Kako si pomagati?

Najdragocenejše pravilo je — načrtovanje, lahko bi temu rekli tudi delovni urnik na daljšo ali krajšo dobo. Na začetku šolskega leta naj učenec vendarle premisli, kaj hoče v tem letu narediti: kaj hoče doseči v šoli in kaj še poleg šole (učil se bo kitaro, narediti izpit za avto). Poleg letnih načrtov naj dela nekaj podobnega vsak teden (ponavljanje angleščine, prebrati določeno knjigo, smučanje za konec tedna). Ker pa hodimo v šolo vsak dan, so zelo pomembni delovni in učni načrti vsak dan. Staro pravilo je, da načrte uresničuješ, če jih imaš, če pa jih nimaš, pa ne narediš tudi tega, kar je nujno potrebno. Vsakodnevni delovni urnik tudi olajša odločanje, kaj delati. Občutek, da je treba še mnogo narediti, poveča aktivnost in manjša neodločenost. Prav neodločenost, kaj delati, često zavzame obilico časa, ki nam manjka ob zaključku dneva, pred šolsko nalogo, izpraševanjem ipd.

Prav je, če učenec vnaprej določi čas za učenje. Skoraj pravilo je, da učenci precenjujejo svoje delovne in učne sposobnosti: O, to se pa hitro lahko naučim, če le hočem! Vendar pa je težko premagovati začetno lenobo pred učenjem. Treba je namreč prebiti obdobje ogrevanja, če ne — učenje propade. To pa je svoboda, zaradi katere izgublja oblast nad seboj, nad šolo, nad svojo osebnostno rastjo. Načrti pomagajo premagovati začetno lenobo in omogočajo, da učenec pozabi kolebati, ali bi delal ali ne in dela zato, ker mora še mnogo narediti. S tem pa že utrjuje delovne in učne navade. Vsakodnevno načrtovanje dela in učenja utrjuje urejenost in vsebino dneva. Tako doživeto zadovoljstvo pa povečuje motivacijo za delo in tudi za učenje.

Nekateri učenci pišejo tudi dnevnik, ki pa ni le namenjen čustvenemu doživljanju mladostnikov; ravno dnevnik je priložnost, da učenec tudi ugotovi, koliko je delal, zato je to imenitno sredstvo za pridobivanje dobrih navad tudi za učenje, saj je pisanje dnevnika redno delo. reden obračun s časom, z doživetji, zanimanji, je dokument učenčevega življenja.

A. Habjan Križaj

Pretekli teden je trgovska in proizvodna delovna organizacija KOKRA Kranj odprla nov urarski servis v kiosku za veleblagovnico GLOBUS. Stari prostori servisa v Tavčarjevi ulici so bili že dolgo neustrezni in prostorsko utesnjeni. Tovaršica Ruža Srečnik, sicer vodja urarskega servisa nam je zagotovila, da bodo stranke v prenovljenih prostorih še bolje postrežene, popravila ur pa bodo skušali v najkrajšem času realizirati. Urarski servis je odprt vsak dan od 7.—15. ure, v sredo od 7.—17. ure, ob sobotah pa ne poslujejo. — B. Jalovec

Odlični izvozni uspehi Jelovice in Gradisa

Škofjeloški delovni organizaciji Jelovica in Gradis, ki sodita v sestavljeno organizacijo združenega dela gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva, beležita največji izvoz v lanskem letu

Radovljica — Minuli petek so na seji delavskega sveta sestavljene organizacije združenega dela gorenjskega lesnega in gozdnega gospodarstva podelile posebna priznanja Jelovici in Gradisu za odlične izvozne uspehe.

Leta 1980 sta Gradis iz Škofje Loke in Jelovica iz Škofje Loke skupaj izvozila za 20 milijonov dinarjev, lani pa kar za 971 milijonov dinarjev ali 48-krat več. Njun delež je v skupnem izvozu sestavljene organizacije združenega dela leta 1980 predstavljala 6 odstotkov, lani pa že kar 65 odstotkov, kar je za 16,5 odstotka vsega izvoza slovenske lesne industrije in gozdarstva.

Ker sta za uvoz lani porabila le 85 milijonov dinarjev, to je 29 odstotkov uvoza vseh članic sestavljene organizacije združenega dela gorenjskega gozdnega in lesnega gospodarstva ali 3,2 odstotka celotnega uvoza lesarstva in gozdarstva Slovenije, sta ustvarila za 886 milijonov dinarjev pozitivnega konvertibilnega salda, kar predstavlja 26,8 odstotkov vsega pozitivnega salda gozdarstva in lesarstva Slovenije.

Te dinarske vrednosti predstavljajo 150.000 kvadratnih metrov montažnih objektov, postavljenih v Italiji in Iraku, ki so jih delavci obeh kolektivov izdelali v nekaj mesecih in jih na gradbiščih tudi montirali. To je bilo mogoče le z dobrim sodelovanjem med obema kolektivoma in z znanjem ter vztrajnostjo odgovornih.

Največje breme izdelave sta nosila kolektiva temeljne organizacije montažni objekti in temeljne organizacije združenega dela LIO. S tem sta dosegla rekordno povečanje proizvodnje, celotnega prihodka in dohodka.

Uspehi Jelovice in Gradisa so koristili tudi ostalim članicam sestavljene organizacije združenega dela, saj jim je bil s tem omogočen najnujnejši uvoz surovin kljub administrativno zelo omejenim možnostim v lanskem drugem polletju. Kvalitetni in v rokih postavljeni objekti so porok, da bosta kolektiva Jelovice in Gradisa imela prednost tudi pri novih izvoznih poslih.

D. Kuralt

Manj izumov, več tehničnih izboljšav

Kranj — V delovni organizaciji ISKRA Elektromehanika Kranj so delavci lani prijavili 144 inovacijskih predlogov, kar je bilo za 13,5 odstotka več kot leto poprej.

Pripravljen je bilo 91 koristnih predlogov, 51 tehničnih izboljšav in 2 izuma. Žal se v Iskri število izumov zadnja leta vztrajno zmanjšuje: leta 1976 je bilo prijavljenih 12 izumov, leta 1980 pa 6. Raziskave so pokazale, da je eden od vzrokov za to dolg postopek za uveljavitev patentne zaščite, saj traja od 5 in več let, in tako izum izgubi na pomembnosti. Zato se inovatorji odločajo za hitrejši postopek in prijavijo svoj dosežek kot tehnično izboljšavo. Tako hitreje dosežejo tudi ustrezno materialno priznanje.

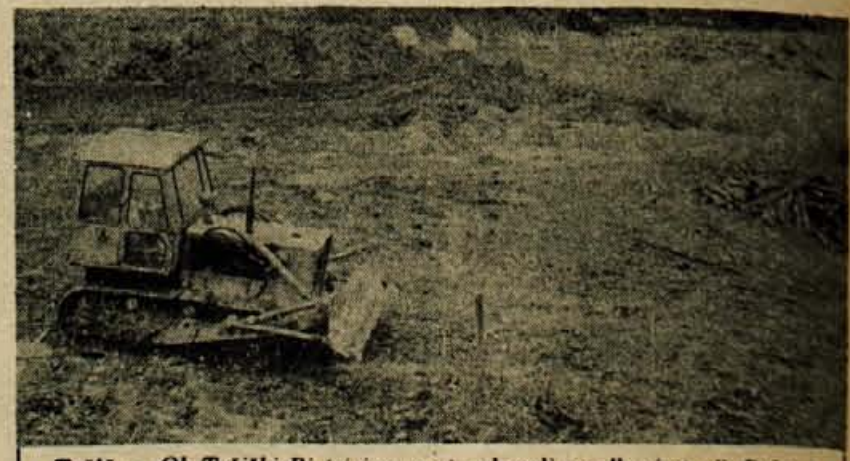
Od obravnavanih 124 inovacij je bilo osvojenih 105 predlogov. Za izračunano gospodarsko korist 57.686.000,00 dinarjev je bilo inovatorjem izplačano 1.850.000 dinarjev. Poprečje izplačanih nado-

mestil znaša 3,2 odstotka od doseženega prihranka.

Med najpomembnejše inovacije v Iskri je bila uvrščena izboljšava, ki se nanaša na novo konstrukcijo in izdelavo sodobnega avtomata z računalniškim krmiljenjem, s katerim se izdelujejo elektromagnetna jedra za števce. Poleg nagrade so štirje avtorji za ta dosežek prejeli tudi priznanje »inovator leta« občine Kranj. Velja pa omeniti tudi strojno lastno konstrukcijo za izdelavo izolacije in navijanje žice na kompenzacijska jedra za števce. Na področju telekomunikacij pa je bilo izdelanih več kontrolno-merilnih naprav, ki enakovredno nadomeščajo uvožene.

Opaziti je, da se je v Iskri odnos do inventivne dejavnosti očitno spremenil, pa vendar je kljub temu še vedno premalo prijavljeno glede na veliko število zaposlenih. Zato bo v bodoče potrebno inovatorje bolj spodbujati.

Jože Skofic

Tržič — Ob Tržiški Bistrici so spet zabrneli gradbeni stroji. Delavci bodo zasuli kos stare struge v industrijski coni na Mlaki in vodo speljali v novo, ob bregih dobro utrjeno. Regulacija, ki bo letos zajela reko od Gradbinca do jezua, bo zahtevala 3,4 milijona dinarjev. Polovico denarja bo prispevala območna skupnost Gorenjske polovice pa združeno delo iz industrijske cone. — Foto: H. Jelovec

Pevska revija '82

Glasbeni center in ZKO iz Kranja sta tudi letos pripravila in skrbno organizirala občinsko revijo odraslih pevskih zborov. Nastopilo je 16 zborov.

Organizatorji kranjskih revij so dosegli, da zbori danes računajo z nastopom. Po izkušnjah lanske in letošnje revije tudi vedo, da se ob koncu zberejo vsi dirigenti in skupaj s posebno komisijo razčlenijo, kaj je bilo dobrega ali slabega. Člani komisije - lani in letos so bili Radovan Gobec, Matevž Fabijan in Egi Gašperšič - svojih opažanj ne usklajujejo vnaprej, temveč se zvrstijo vsak s svojimi. Zdi se, da je tak način - precej redke pri nas - zelo koristen, predvsem si ga želijo dirigenti sami. Radi slišijo potrditev tistega, kar jim je uspelo, prav tako nasvet za stvari, ki še niso dovolj dobre. Na to zdaj računajo vse leto, kar brez dvoma vpliva na zavzetost pri delu, resnost pri izbiri pesmi in na piljenje izvedbe. In to se mora poznati pri splošnem zborovnem napredku!

Kaj so zbori peli? Letos so se bolj kot lani držali preizkušene tradicije, le zbor iz Cerkelj, je segel po noviteti. Slišali smo sicer tudi pesmi skladateljev zadnjih desetletij (Pahor, Lipar, Simoniti, Šivic, Tomc, Srebotnjak, Pivnik, Vrabec, Gobec, Skoberne), vendar niso bile take, da bi kaj posebno osvežile spored. Razlogi in opravičila so v glavnem poznani: APZ je v prehodnem obdobju zaradi novega dirigenta, mešani zbor Iskra je v začetni fazi, podobno tudi zbor Obrtnik in Bela, novega dirigenta imajo tudi pri Tugu Vidmarju, odločilna pa je tudi glasbena sposobnost in usmerjenost dirigenta skupaj z zborom kot celota. Marsikdaj se nam zdi samo po sebi umevno, da bodo ljubiteljski zbori posegli po sodobnih skladbah.

Tako se zgodi, čeprav redko, da skladatelj napiše po svojih merilih enostavno skladbo v prepričanju da je primerna tudi za zbere skromnejših možnosti. Resnici na ljubo pa je treba povedati, da taki zbori ne iščejo primernih sodobnih pesmi. Najbrž bi laže našli kaj dobrega iz prejšnjih dob, a kaj takega, kar ni pogosto na sporedih.

Samo navidezno smo v dvomih, kako bi ocenili petje upokojenskih zborov. Resda se glasovno ne morejo več kosati z mladimi, zato pa dajejo zgled s svojo voljo do dela. Zato se moramo še bolj zavedati pomena teh zborov in jim omogočiti delovanje, ki bo privlačno za še večje število starejših ljudi. Na letošnji reviji sta Vencel Sedej in Tone Marlot vodila **Moški pevski zbor DU Predoslje in Moški pevski zbor DU Kranj**.

Okteti da ali ne? Vprašanje bi bilo samo v škodo taki obliki zborov, ki naj bi imel prednost iz družbenih, družabnih in glasbenih razlogov. Na kranjski reviji je bil letos en oktet več, torej so peli štirje. **Oktet Kranj** se bori s stalnim menjavanjem pevcev, zato je načrtno delo težko, kljub temu pa je bilo tudi tokrat jasno, da goji poglobljen glasbeni izraz. Zdajšnji vodja je J. Močnik. Za **Oktet Vigred**, ki ga vodi I. Gorjanc, velja, da se je zvokovno in interpretacijsko vidno popravil, kar mu je omogočilo dovolj mikavno oblikovanje posameznih pesmi. **Oktet Sava** je že dolga leta poznana pevška skupina. Zdej je pravzaprav nonet, ki v pravem pomenu poje, tako da je poslušanje zares prijetno. Boljša intonacijska čistost in glasbena izenačenost bi seveda še povečali izvajalske zmožnosti. Oktet vodi J. Mohar. Z iskrenim priznanjem je bil sprejet **Ženski vokalni oktet MOSS Kranj**. Slepe oziroma slabovidne pevke, ki jih vodita zakonca Mihelčič, so primerno izbrane pesni zapele občuteno in zanesljivo.

Med pogovorom po koncertu je bilo slišati ugotovitev, da bi **Moški zbor KUD Triglav Duplje** glede na število in starost pevcev lahko zapel še bolj sveže in s polnejšim zvokom, kar bi dirigentu F. Šarabonu omogočilo prepričljivejši značaj posameznih pesmi. Nekaj podobnega je veljalo tudi za **Moški zbor KUD Bela**, pri katerem so bili sicer glasovi bolj izenačeni in tonsko čistejši, poseči pa bo treba po izraznejše bogatejših pesmih, kar ob strokovnem vodstvu A. Ajdiča ne bi smelo biti problematično. Tudi nastop **Moškega pevskega zbora DPD Svoboda Stražišče** je bil letos boljši. Vtis bi bil zlahka še ugodnejši, če bi vodja L. Česen, ki naučeno znanje uspešno zamenjuje z naravnim občutkom, izbral glasovnim možnostim primernejše pesmi. Razveseljivo se je popravil **Moški pevski zbor Tugo Vidmar**, vendar naj bi pod vodstvom A. Lazarja še bolj skrbno plemenitil zvok celotne skupine. Najbrž nad pričakovani je bil nastop zbora **Obrtnik Kranj**. Zborovodja J. Foršek je v kratkem času dosegel privlačen tonski izraz, kar se je lahko oprl na izkušnost lepega števila pevcev. Napredek je treba podčrtati tudi za **Moški pevski zbor Iskra**, kar bo na vsak način v prid tudi novemu **Mešanemu zboru Iskra**. Ta je nov, ni pa začetniški, zato hitro preboleva »otroške bolezni« in z zrelim, polnim zvokom obeta tudi zrele interpretacije pod vodstvom M. Studna.

Se trije mešani zbori so se predstavili. Najmanjši je bil **Zbor DPD Svoboda Priskovo**. J. Mandeljč, ki ima med vsemi nastopajočimi dirigenti najdaljši staž v ljubiteljski glasbeni kulturi, je ponovno izpričala iskreno hotenje doseči kvaliteten izraz. M. Kos je lani presentila z **Mešanim zborom KUD V. Kokalj Visoko**. V tekoči sezoni ima v delu tudi zahtevne pesmi, katerih tonska podoba pa še ni bila uglasjena in doživeta, ne v podrobnostih ne kot celota. Zavzetost dirigentke, pevk in pevcev pa je prepričevalna, tako da je rast zbora zagotovljena. **APZ France Prešeren** iz Kranja ima za seboj bogate in uspešne sezone, njegovi koncertni sporedi so bili vselej privlačni za ljubitelje in strokovnjake. Od jeseni ga vodi novi dirigent, T. Faganel. Morda je bilo teh nekaj mesecev še premalo, da bi se zbor in novi vodja povsem ujela, vendar je nastop na reviji lahko porok, da bomo z APZ-jevci še naprej imeli vrhunski pevski zbor in takega na Gorenjskem potrebujemo.

Najzahtevnejši in najtehtnejši spored je imel **Moški pevski zbor Davorin Jenko iz Cerkelj**. Bilo je malo smole, dan ni bil najboljši, pa se je malo podrlo, a to ni vplivalo na ugoden vtis. Zbor si z vnetimi pripravami za redna sodelovanja na mariborskem tekmovanju ustvarja lepo prihodnost, ko bo z zborovodjem J. Močnikom med najboljšimi v Sloveniji.

Popustni kabaret v Skofji Loki - Skofjeločani se še spominjajo »veselih večerov«, ki so jih pripravljali pred leti pod vodstvom Janka Krika. Polnili so dvorano, zato so nekaj podobnega postavili na oder tudi zdaj, v prenovljeni gledališki dvorani. Prireditev so poimenovali »popustni kabareti« in se v njem na satiričen in humorističen način lotili vsakdanjih težav in težav, ki tarejo Ločane. Pripravili so jo pod vodstvom Janeza Tavčarja igralci Loškega odra. V skupini, ki je veseli večer pripravila, velja omeniti starejši igralci Rozi Čarmanovo in Ančko Oblakovo (na sliki), ki sta se odlično vključili v mlado gledališko skupino. Prireditev je minule dni polnila dvorano, kar kaže, da je šaljiva prireditev dober recept za razvedrilo. Z njo bodo gostovali še v drugih krajih skofjeloške občine. - Foto: Ferdo Svajger

Fidi fadl

Kranj - V lutkovnem gledališču GLG v gradu Kiselštajn bo v torek, 15. marca, ob 16. in 17. uri na sporedu lutkovna predstava »Fidi fadl«, s katero bodo gostovali Prešernovo gledališče.

Srečanje slovenskih lutkarjev

Ravne na Koroškem - Od 17. do 20. marca bo v Ravnah dvanajsto srečanje slovenskih lutkarjev, ki so ga pripravili Zveza kulturnih organizacij Slovenije, Združenje gledaliških skupin Slovenije in Zveza kulturnih organizacij Ravne na Koroškem. Na šestih območnih srečanjih so bile izbrane lutkovne predstave za zaključno srečanje, na katerem se bo predstavilo 21 lutkovnih skupin. Z Gorenjske sodeluje GLG iz Kranja z »Zgodbo o kumpu« Saša Kumpa. V sredo, 17. marca, bodo vrstile lutkovne predstave, v nedeljo, 20. marca, ob 14. uri bodo v Titovem dvoranu na Ravnah pripravili deseto skupščino slovenskih lutkarjev, na kateri bodo razpravljali o lutkovnem letu, ter o delovnem programu za leto 1983.

Posvetovanja jeseniskega gledališča

Maribor - Posvetovanja jeseniskega gledališča Tone Cufar bodo v sredo, 17. marca, ob 19.30 v Brešanovo komedijo »Smrt in Bolehinjski Bistrici«, v petek, 19. marca, ob 19.30 v Radovljici in v soboto, 20. marca, ob 19.30 v...

Glavna skrb je klubski prostor

Ljubljana - V četrtek, 4. marca, so svoji redni seji zbrali člani skupine »Odeon«. Kot prvo nalogo dnevnega reda so obravnavali predvsem prvega občinskega srečanja mladih tehnikov, ki bo aprila v Zvezi organizacij za tehnično izobraževanje Jesenice. Tako je organizacija na filmsko vzgojo mladih prevzela krožek na osnovni šoli v Ljubljani, klubski organizatorji pa bodo na razpis prijavljeni do 15. leta starosti in do 15. do 27. leta starosti iz občine posneli na eno filmsko traku film na republiško temo »Mladi za energijo in razvoj«. Vsak prijavljeni kandidat bo dobil brezplačno eno kaseto s filmom, ki jo bo moral v določenem času primerno pripraviti in predložiti na montažni mizi in

jih bo žirija ocenila, najboljši izdelek določila za republiško srečanje mladih tehnikov, ki bo maja letos v Kranju.

Na nedavnem posvetovanju gorenjskih organizacij ZOTK je bilo rečeno, da bi gorenjski kino klubi organizirano pripravljali revijo gorenjskih kino klubov, ki bi bila vsako leto v drugem kraju in to tam, kjer klubi delujejo. Tako bi se člani klubov med seboj bolje spoznali, s skupnimi interesi pa bi bili zastopani tudi na festivalih amaterskega filma doma in v tujini.

Na seji je bil omenjen tudi tradicionalni mednarodni festival amaterskega filma na Jesenicah, ki pa minulo leto ni bil organiziran zaradi denarnih težav. Tako festivala ne bo tudi letos, domenili pa so, da bi v bodoče organizirali biennialni sistem festivala, to je vsaki dve leti. S tem bi bila zagotovljena finančna sredstva od organizacij, kot so Foto kino zveza Slovenije, Zveza kulturnih organizacij in Zveza organizacij za tehnično kulturo. Toda o tem ni podanega še nič določenega in treba bo počakati do naslednjega sestanka, na katerem se bo zvedelo že kaj več o usodi jeseniškega filmskega festivala.

Glavna skrb jeseniških kino-amaterjev pa je, da si čimprej uredijo klubski prostor. Kot je znano, so bila v prostoru izvajana gradbena dela in je zato tudi delo skupine nekoliko zamrlo. Ker pa grede dela h koncu, bodo organizirali delovno akcijo in tako v prenovljenem prostoru pripravili letno skupščino filmske skupine Odeon. Vsekakor pa bo treba začeti s snemanjem amaterskih filmov, saj je snemanje filmov pravzaprav glavna dejavnost skupine

A. Kerštan

Prireditve v Cankarjevem domu

Ljubljana - V petek, 19. marca, in v soboto, 20. marca, ob 18. in ob 20. uri bo v Cankarjevem domu v Ljubljani gostoval Teater ITD iz Zagreba s Shakespeareovim **Hamletom**. Uprizoritev klasičnega teksta z lutkami je likovna in režijska zamisel Zlatka Bovečka, poleg Dušana Vukotiča enega najvidnejših predstavnikov zagrebske šole risane filma.

V torek, 23. marca, ob 19.30 bo na sporedu **multimedialni koncert Richarda Teilbauera**. V Ljubljano prihaja s turneje po Evropi. Izvaja elektronsko glasbo na več klaviratur. Na njegovo glasbo improvizirata izrazni ples plesalki Petrina in Barbara Plečko iz Maribora. Koncert bo opremljen z dia-projekcijami Braneta Rončela.

Naš klub 82

Zveza kulturnih organizacij Slovenije je razposlala razpis za »Naš klub 82«, eno svojih akcij, ki pa ni več tekmovalna, temveč gibanje, ki želi spodbujati in povezovati mlade na vseh področjih kulturnega življenja. Sodelujejo lahko vsi klubi, osnovne organizacije ZSMS, društva in skupine iz SR Slovenije in iz slovenskega zamejstva, ki želijo razvijati klubski način dela v kulturnem življenju mladih.

Predstavitve in delo skupin bo spremljala osrednja žirija, ki bo izbrala skupine za zaključno prireditev. Udeleženci akcije morajo voditi evidenco o svojem delu, osrednji žiriji pa pošiljati programe dela, vabila za prireditev. Zaključna prireditev bo enodnevno srečanje predstavnikov posameznih prijavljenih skupin, predstavitev zanimivih, iz-

virnih kubskih dogodkov in posvet v klubski dejavnosti. Pripravili ga bodo junija. Kraja še niso izbrali, lahko pa ga predlagajo vsi kraji, ki bodo prijavili vsaj eno skupino za »Naš klub 82«.

Izbor oblik kulturnoumetniškega programa, ki jih bo akcija zajela je zato pisan: predavanja, kvizi, tekmovanja, pokaži kaj znaš, debatni večeri, pogovori z gosti večera, razstave, komorne uprizoritve, eksperimentalni klubski večeri, proslave, literarni večeri, recitali, lutkovne predstave, uprizoritve dramskega teksta, satirični večeri, projekcije filmov, predstavitev knjig, glasbeni koncerti, ogledi razstav, kulturnoumetniških ali naravnih znamenitosti, urejanje glasila, obveščanje v sredstvih javnega obveščanja in propaganda za prireditev, družabni večeri, ples z družabnimi igrami, nastopi folklornih skupin, skupin za izrazni ples, plesni tečaji, disco plesi itd.

Sestavni del naj bo pogovor. Udeleženci akcije lahko izberejo kakršnokoli obliko predstavitve svojega dela, pomembno je le, da so te oblike čim bolj pestre, pripravljene na samosvoji način, vključene v kulturni utrip kraja, v katerem živijo. Prijave z naslovi udeležencev in osnovnimi podatki pošljite do 20. marca na naslov: ZKOS Ljubljana, Kidričeva 5, z oznako »Naš klub 82«.

Razstava v Iskri

Železniki - V novih prostorih tovarne Iskra v Železnikih, v prvem nadstropju, so člani foto sekcije in likovne skupine Iskre pripravili razstavo svojih del, ki so jo odprli v soboto, 13. marca. Na otvoritveni slovesnosti je sodeloval tudi mešani pevski zbor Iskre Železniki. Prireditev je posvečena kongresu ZKS.

Kulturni poročevalec

Obilo koristnega branja

Te dni je izšla petdeseta številka Kulturnega poročevalca, glasila Zveze kulturnih organizacij Slovenije. Ker so okrogle številke vselej priložnost za razmislek o prehojeni poti, zapišimo nekaj besed o glasilu, čigar ime že samo pove, čemu koristi.

Uredništvo posveča zadnje čase vse več pozornosti vsebinski zasnovi glasila in rečemo lahko, da prizadevanja že rojevajo sadove. Kulturni poročevalec je vsebinsko vse bolj pisan in bogat, več pozornosti posveča sočasnim temam kulturnega dela. Na drugi strani pa je Kulturni poročevalec odsever zagnanosti strokovnih delavcev ne le pri Zvezi kulturnih organizacij Slovenije, temveč tudi občinskih organizacij. Če torej v njem ne boste našli sporočil o delu na posameznih področjih ali območjih, je to tudi rezultat pomanjkanja sodelovanja in zavedanja o pomenu obveščanja. Prav za Gorenjsko bi lahko rekli, da ima malo dopisovalcev, saj si drugače ne moremo razlagati, da ima marsikje na Gorenjskem zelo dobro delo zvez kulturnih organizacij temu ustrezno malo odmeva v Kulturnem poročevalcu. Tako v njem najdemo le nekaj drobnih sporočil ter zapis o organizirani kulturni dejavnosti v Iskri v Železnikih, ki je zadnja leta doživela razcvet.

Sicer pa je zadnja številka Kulturnega poročevalca posvečena kulturnemu sodelovanju s tujino, o čemer je nedavno tekla beseda tudi v kulturnih skupnostih. Jugoslavija razvija stike na področju kulture in izobraževanja z več kot sto državami, z 81 so podpisani sporazumi o kulturnem sodelovanju. Pri tem pa je tako v jugoslovanskem kot slovenskem merilu ljubiteljska kulturna dejavnost skromno zastopana, saj je njen delež le 10-odstoten. V geografskem pogledu je opazna predvsem usmerjenost k sosednjim in drugim evropskim državam ter zaostajanje pri stikih z deželami v razvoju. Od posameznih zvrsti ljubiteljske dejavnosti sta najbolj zastopana glasba in ples (folklor), drugih zvrsti pa praktično ni.

Osrednja tema je nasvet: kako pripraviti gostovanje v tujini. Napotek za praktično delo torej.

»V središču pozornosti skrb za kulturno življenje mladih« je naslov enega osrednjih prispevkov, ki podrobno opredeljuje programske naloge Zveze kulturnih organizacij Slovenije.

Vabilu uredništva za sodelovanje se je odzvalo tudi nekaj strokovnjakov. Tako naš znani ekonomist dr. France Cerne piše, da so kulturne dejavnosti le deloma rezultat ekonomskih zakonov in da smo v našem vrednostnem konceptu produktov različnega dela ali dejavnosti (in s tem tudi v koncepciji svobodne menjave dela) napačno razumeli klasični materialni model odvisnosti produkta različnih negospodarskih dejavnosti od gospodarske dejavnosti. Peter Šoštaric, predsednik Šentvidskega pevškega tabora, pa je zbral nekaj prispevkov o tej pomembni kulturnopolitični manifestaciji. Bogdan Pogačnik piše »Kvaliteta da, ne pa tekmovanje« - torej je sodelovanje na Taboru ne le zaželeno, ampak povsem naravno in nujno.

M. Volčjak

BOGDAN
ŽONTAR

Ko študent na rajžo gre

15

Sončni vzhod smo dočakali ob cesti utrujeni od prekratkega počitka ob domačinih za steno ene od bližnjih delavskih hiš in vsi opikani od množice komarjev, ki se je ponoči usula na nas izmed bližnjih palm, a se na srečo iz varnega zavetja vlažnih krošenj ni spuščala za nami med pesek in hiše.

Otroci bredejo po pesku, ki je povsod, razen na glavni - transsaharski cesti, ga premetavajo in kopljejo vanj prav tam, kjer so ponoči spali njihovi starši. Večina ljudi namreč spi pred hišami, nočne temperature so znosnejše pod milim nebom, kakor med štirimi stenami, ki izžarevajo čez dan varskano vročino. Nekateri se zvrnejo naravnost v pesek, drugi prinesejo iz hiš preproge ali ovčje kože in se vležejo nanje. Kamnite hiše so kot kocke zložene druga ob drugi. Vse so približno kvadratne oblike z dvema ali tremi prostori in možnostjo vzpona na ravno streho, nobena pa ni večja od dvajsetih do tridesetih kvadratov. S svojo enakostjo in solidno gradnjo ne vlivajo občutka bede. Naselbina delavcev, ki žive od črpanja nafte, je povsem drugačna od podobnih maroških naselbin, ki se mi kažejo pred očmi. Tu ni nobenega blišča, nobenega luksuza, vse je revno, a vse enako, vse zadovoljuje osnovne potrebe puščavskih delavcev, tam pa ob bleščajočih, pol evropskih centrih mest - predvsem Casablanca, s hoteli, bankami, trgovinami s svetlečimi reklamami, rastejo predmestja, kjer stotisoči žive na robu eksistenčnega minimuma. Barake zgrajene iz odpadkov bližnjih tovarn, palmovih vej in bambusa so zložene ena ob drugi, nekatere prekrite z deskami, druge s palicami, kosi kovine, nobena večja od malo zajetnejše omare, v njih pa se poleg množice otrok in v glavnem odtušnih staršev gnetjejo še ovce, koze, psi, mačke, podgane in kdo bi vedel kaj vse.

Poln upanja dvigujem palec in opazujem množico otrok, ki se povi med redkimi palmami. Desetletna deklica je pripeljala s seboj pet sestra, posedle so v pesku in ga veselo prekladajo, ko se jim zazdi, da so skupale dovolj veliko luknjo, jo zasujejo in prično kopati novo. To so vse njihove igrice - pesek, tu in tam kakšen kamen ali palica, a jih to ne moti, da ne bi na tak način preživeli po cele dneve. Dečki se zbirajo v skupine, iščejo kamenje in z njim ciljajo drevesa in koze, ki se vzpenjajo na zadnje noge, da bi dosegle kak palmni list, datlje, ki smo jih nezrele zmetali po tleh takoj pohrustajo.

Sonce nam že na glavo brez milosti, ta žareča krogla sije in sije in ne pozna usmiljenja. Kaj bi dal za en obog oblak, ki bi jo zakril, ali morda kratko nevihto. Pogled navzgor razkriva neskončno modrino in kroglo, ki mi zatemni vid in mi počasi, a vztrajno kisa možgane. Palec se le še utrujeno dviguje, redki kamioni pa ne kažejo nobenega veselja da bi ustavili. Morda bi bil čas, da bi po dolgem času nekaj pojedel, a se mi prvi grizljaj suhega kruha ustavi v ustih. Vode, pomislil, pa se mi v stiku z izsušenimi usti upre, komaj se prepričam, da je ne izpljunem. Brez volje rjem po peščenem prahu ob cesti. Stane se sprehaja od ceste do palme in nazaj, svoj repertoar psov, ki je vsaj trikrat izčrpal, da je na koncu utihnil, hotel je pljuvati, pa vsi skupaj nimamo sline za en pošten pljunek. Kako zavidam Billu, ki se med dremanjem seli za senco, ki jo daje tistih nekaj vej oguljene palme. Kot avtomat dvigujem palec ob vsakem ropotu na cesti, vse mahanje in skakanje sem ter tja je že zdavnaj pozabljeno. Sonce pa že in že. Mnoga ljudstva so ga smatrala za najvišje božanstvo iz katerega izhaja vse drugo, boga, ki vse daje in vse jemlje. Predvsem jemlje! Iz nas neusmiljeno izarkava še zadnje moči.

Po sedmih urah brezuspešnega štopanja nam je kapnila edina pametna tistega dne - obupali smo nad štopanjem. Med hišami smo poiskali star kombi in nahcali lastnika, da nas je zapeljal na avtobusno postajo. Tu se je ponovila stara, ne preveč dobra zgodba z vseh postaj arabskega sveta - en avtobus z enimi odprtimi vrati in množica ljudi, od katerih hoče biti vsak prvi v razgreti škatlji. Množica nas zajame in kot igrice prenaša sem ter tja. Preznojena telesa se gnetejo, rudzaki spreminjajo obliko, roke segajo v prazno, kričanje gre skozi ušesa, komolci se zadirajo med rebra, kolena silijo naprej, debelušne ženske zavite v črno plavajo med množico, ki nas buta v avtobus, skoraj postavi na stopnice, pa zopet porine

Koze pogledajo na vsak kamen, če se slučajno tam ne skriva kaj za pod zob

daleč proč. Koliko dotikov, brc, prask, kletvic, koliko stikov razgretih teles, prekipevala jeze, psovk - zakaj? Ne vem, a na koncu je bilo v razmazanem avtobusu z nekaj razbitimi šipami, katerih vloga sta prevzela polivinil in lepenka, še precej prostih sedežev.

Proti Tuniziji začne kamnita puščava prehajati v peščeno. Veliki razdrapani kamniti bloki se počasi zmanjšujejo, razpoke so vse manjše, vse bolj zapoljene s peskom, med njimi so vse večji kupi peska iz katerih rastejo šopi dolge, ostre trave, vse dokler celotna pokrajina ne preide v morje valovitega peska, ki ga vetrovi prenašajo z enega konca puščave na drugega in ustvarjajo sipine čudovitih oblik.

Ob pogledu na brezmejno peščeno morje, v katerem skorajda ni življenja, si težko predstavjam, kako je bilo to veliko področje nekoč prekrto z bujnim zelenjem, med katerim so se podile antilope, žirafe, bivoli, povodni konji... Na stenah jam po vsej Sahari - predvsem v Maroku, Alžiriji, Libiji, Nigru, Čadu so arheologi odkrili jamske slike, na katerih je prazgodovinski človek prikazoval lov in ribolov po zelenih ravninah, rekah in jezerih nekdanje Sahare. Dobrih tisoč let pred našim štetjem, pa se je tu pojavila suša, ki je do danes dosegla, da na področju, kjer so se nekoč povodni konji valjali po poltropskih rekah in jezerih, lahko žive samo še kamele. Kljub temu vode pod peskom ne manjka, nasprotno vsa voda, ki ponikne na višjih področjih južno od Sahare, se ob nepropustnih plasteh zbira globoko pod puščavo in na nekaterih mestih, kjer ji to omogočata visok pritisk in prelomnice pod zemeljskim površjem, prodira na plano in daje življenje številnim oazam.

Monotonijo prekine skupina hiš in nekaj redkih palm, ki se dvigujejo med sipinami. Iz vsake izmed redkih lukenj, posejanih med peskom, raste skupina palm, ki dajejo ravno toliko senca, da pod njimi zraste tistih nekaj travnih viljk, ki prehranijo shujšane koze. Tukajšnji ljudje žive v stalnem boju z neusmiljeno naravo, neprestano se bore s peščenim morjem in ga skušajo obvladati, da jim ne zasuje bivališč in vsaj za silo rodovitnih lukenj, brez katerih ne bi mogli preživeti. Pesek skušajo umiriti tako, da ga ob robovih lukenj preprežejo z odmrlihi palmovimi vejami in tako ustvarijo pregrado, ki ščiti njihovo bomo imetje. Med hišami smo se vsi zbrali ob vodnjaku - z nekaj gline in kamenja zaščiteni luknji, kjer iz globine v delu odslužene zračnice domačini vlečejo na plavo rjavkasto, pomešano s peskom in toplo vodo, tujega okusa za vse evropske predstave o tej tekočini.

Kjer se cesta razdeli na tisto, ki vodi naprej proti jugu in severno, ki se usmeri nazaj proti Alžiru in Tuniziji, se avtobus ustavi ob kupu sodov, preperetih gum, baraki in črpalki, ki s pomočjo vetra spravljajo vodo na površje. Tu se ustavi vsak kamion, ki pripelje mimo, da si fantje privoščijo nekaj za pod zob in obnovijo zalogo vode, ki jo tu prodajajo po pravih sahar-skih cenah - liter vode stane tri alžirske dinarje, liter super bencina pa 1,7 din.

B. TRAVEN:

8 OBLAST

Vsak človek misli, da bi znal vse bolje od drugega, če bil na njegovem mestu. In mi dajemo vsem sorojakom priložnost, da pokažejo, ali se bodo res bolje obnesli. In vsak od tistih, ki se umaknejo novemu poglavarju, tedaj spozna, da mora biti korusa kuhana ali pečena, če jo hočemo jesti in dobro prebaviti. To je vse, kar sem prišel povedat po naročilu svojega naroda. Mi ne kritiziramo vladnih režimov, ki jih imajo Ladini. Nikomur na svetu, ki ni iz našega ljudstva, pa ne priznamo pravice, da bi po svoji volji spreminjal naše navade in običaje. Če nas lahko vlada prepriča, da je naš sistem našemu ljudstvu škodljiv, tedaj bomo premislili in se posvetovali in nazadnje storili, kakor se nam bo zdelo najbolje za nas. V sistemu, ki nam ga ukazuje vlada, je velika napaka, in sicer: če nas mož, ki smo si ga izvolili za poglavarja, razočara, in ni to, kar je ljudstvo od njega pričakovalo, ga ne bomo mogli spraviti s položaja ali pa le zelo težko. Celó če je podlež in bolj išče lastnih koristi kakor blaginjo ljudstva, ali če je častihlepnež, vladohlepen, sebičnen, se bo skušal obdržati na svojem položaju s spletkarjenjem in zastrupljanjem velikega dela ljudi. To bi nas moralo pripeljati do izpričnosti, nezadovoljstva in upora. Mi pa želimo živeti v miru, v miru med seboj in s svojimi sosedi, ker smo v tisočletjih spoznali, da samo mir in ljuba osrečujeta ljudi.

Težko je reči, da je sekretar razumel, kar je Indijanec rekel in kaj je mislil. Nekaj je bilo krivo to, ker ga je poslušal samo z enim ušesom. Zanj je obstajal decreto in zanj ušivi Indijanci nimajo pravice, da bi decreto kritizirali. Bili so podaniki brez vsakršnega vpliva. Zato so morali pač ubogati in delati tako, kakor so jim diktatorji ukazovali, da je zanje prav. Deloma pa ni mogel razumeti govornika ker je Indijanec govoril o svetu in pogledu na svet, ki je bil tako daleč od sekretarja kakor glas trobente, ki bo klical k sodnemu dnevju.

Nekaj pa je sekretar le razumel. Tomas je spretno zavil svoj govor. Spretno in premišljeno je postavil na konec svojega govora tisto točko, okoli katere se je vse vrtelo v tem posebnem primeru in ki jo je sekretar izkoristil kot vzrok, da je prišel do tega dekreta.

Sedanji je Amalio v tem zaključnem delu govora ni bil imenovan po imenu. Toda don Abelardo je takoj razumel, koga misli govornik. In Indijanec je izrekel vse to tako premišljeno in previdno, da je bil ta zaključni obrat poln neusmiljenih udarcev, namenjenih sekretarju, ne da bi ta mogel reči, da je uzel alen ali da ga obtožujejo izpričnosti in da dela razdor med indijanskim ljudstvom in pri tem zasleduje lastne koristi.

Čutil je, da ne zna odgovoriti na ta govor. Ni vedel, kje bi moral začeti. Indijanec govor je bil obdan z debelo plastjo tistih tisoč ali deset tisoč let, ko je narod - brččas zaradi trajnih nemirov med sorojaki, ki so sejali razdor med ljudi - zgradil in začel uporabljati ta sistem upravljanja. Človek se ne more bojevati z besedami, če ima pred seboj uspehe,

zakoreninjene v tisočletnih izkušnjah. Sploh se ni upal ugovarjati, ker je vedel, da bi ga Indijanec pobil, zato je rekel samo tole:

»Decreto je decreto, Tomas. Po njem se morate ravnati. To lahko poveste vašim ljudem. Amalio ostane jefu tudi za prihodnje leto. Če naj ostane še naslednje leto jefe, o tem bo odločil nov decreto, brž ko bo napočil pravi čas.«

»O tem bom natančno obvestil pebvilске može,« je mirno rekel Tomas. »Nisem poklican in tudi naročeno mi ni, naj odgovorim na vaš odgovor.«

Stopil je bliže k mizi. Sekretar je vstal, stopil okoli mize in se približal Tomasu.

Tomas se je dotaknil konic prstov sekretarjeve roke in rekel: »Adios, senjor!« Globoko se je priklonil in zapustil pisarno.

Drugi člani delegacije so se poslovili na enak način in nato stopili za svojim voditeljem.

V porticu so pobrali svoje machete, si vrgli samokresnice čez ramena in odkorakali.

Niso spregovorili med sabo.

Vsi ljudje so vedeli, da je bila pri sekretarju delegacija. Vendar ni prišel niti en človek iz središčnega mesta, kjer je delegacija pravkar šla ob živi meji iz agav proti svojemu barriu, in stopil k njej, da bi povprašal, kakšen je bil izid pogovora s sekretarjem.

Morda bi kdo utegnil pomisliti, da so se Indijanci premalo zanimali za to vprašanje. Toda v takšnih primerih, kot je bil ta, Indijanec ne pozna ne živahnega ne premajh-

29 SMILJAN ROZMAN TA GLAVNA URŠA

»Samo potem se je kmalu končala moja kariera jadranskega letalca. Bili smo še mladi, površni in po nekem generalnem popravilu boljše sem bil na vrsti jaz. Sedel sem na sedež, se privezal nanj z jermeni in prijel za krmilno palico.

Pripravljen! sem zaklical.

Vjete! je zavpil starter, ki je bil tudi naš trener.

Fantje so začeli nategovati in vrv se je vedno bolj tanjšala.

Štart! je zavpil starter.

Zhrzel sem po travi in potegnil k sebi ročico višinskega krmila. Takrat je zahreščalo, me usekalo, odtrgalo s sedeža, potem nisem vedel ničesar več.

»Oh, joj!« se mi je odtrgalo.

Dedek pa je važno povedal: »Da, da, že vem, kaj je bilo.«

Ata je požrl slino in nadaljeval: »Seveda!« (Kot bi bral dedkove misli.) »Višinsko krmilo smo narobe zvezali z ročico. Pravilno bi se moralo letalo, ko bi potegnil ročico k sebi, dvigniti. Tako pa se je s kljunom zarilo v zemljo. Jermeni so se potrgali, kot bi bili iz papirja, mene pa je vrglo kakšnih deset metrov od bolhe. Sicer sem si hitro opomogel, ampak v bolnišnici so le ugotovili, da imam dve rebri zlomljeni. Zaradi jermenov, s katerimi sem bil pritrjen k sedežu.«

Gledala sem ata in cvetela. Ah, kako lepo je imeti takšnega ata. »Res si bil sila. Zagotovo te je zelo bolelo.«

Ata je skomignil z rameni. »Verjetno me je bolelo, ampak zdaj nič več ne čutim.« Pritisnil je z roko na nekoč zlomljena rebra. »Ne, ne čutim.«

Vsi trije smo se kot na povelje zasmeli.

Mama se je vrnila, sedla, nas pogledala drugega za drugim in vprašala, kaj je tako smešnega. Kot da bi se nič ne bilo zgodilo.

Dedek se je zdaj že dušil v smehu in kazal s prstom na ata. Komaj je spravil iz sebe v raztrganem stavku: »Pomislil, tudi Filip je jadril v mladih letih. Na bolhi. Celó dve rebri si je zlomil. Na bolhi!«

»Kaj res, Filip?« je suho vprašala mama.

Ata je skomignil in pokimal: »Res je.«

»In nikoli mi nisi tega omenil. Šestnajst let sva že poročena in nikoli nisi tega omenil!«

»Ljuba Angela, saj me nisi nikoli vprašala. O jadraniu in letaistvu nisva nikoli govorila.«

Mama je zamahnila: »Ah, saj je vseno. V tej družini tako jaz zadnja zvem, kaj se je zgodilo in kaj se dogaja.«

Dedek je spet napadel smeh, ata pa je objel mamo in ji začel tibo prigovarjati, kot bi imel ob sebi majhnega otroka: »Angelca, pomiri se. Na tisti dve polomljeni rebri in na bolho sem že davno pozabil. Danes sem se pač spomnil na to zaradi Jakovega poleta.«

»Kako sploh v šoli dovolijo kaj takega. Na naslednjem roditeljskem se bom pritožila.«

»Šola nima nič pri tem, ne more prepovedati Jaku, da jadra z zmajem. Lahko ga samo opomni, da je boljše, če se vpiše v zmajski klub, kjer jadrado pod nadzorstvom izkušenih pilotov.«

Mama je nekaj časa razmišljala: »Tako sem tudi mislila,« je rekla končno. Potem je pogledala mene in dedka: »Kaj pa tisti, no, kako mi je že ime, Jaka? Je hudo?«

»Nič hudega,« je zatrdil dedek in se vidno rešil smeha. »Peljal sem ga v bolnišnico in potem domov. Pojutrišnjem bo že v šoli. Mesec dni bo pač v mavcu. Moram poudariti, nesreče ni bil kriv polet, ampak luknja ob pristanku. Jaka je mojstrsko naredil zmaya... Jutri ga greva z Ušo obiskat. Obljubil sem mu.«

»Kam?« je hotela vedeti mama.

»Kam? Knjemo na dom.«

»Kdaj bosta šla?«

»Jutri popoldan, proti večeru.«

»Ko bo za to sposoben, naj pride k nam. Ta fant mora biti sam vrag.« se je oglasil ata.

»Še res je,« se je nenadoma oglasil moj Glas. Sama pa sem pred sabo zagledala Jaku, z majhnimi rogljički na čelu in z jezikom, ki se mu je otepaj iz ust.

Dedek je razprostrl roke, kot bi nas hotel vse objeti. »Kako je svet majhen in podoben! Jaz sem letel na hidroplanu, Filip je skakal z bolho. Uršin fant pa jadra z zmajem!«

Mislila sem, da me bo kap.

»Fant! Katere Urše?« je zapiskala mama.

»Naše, katere druge?« je vztrajal dedek.

Želela sem, da bi me zmanjkalo, da bi se razblinila v noč, ki je pretiskala na okenske šipe.

Mama ga je nekaj časa gledala odprtih ust, potem pa je le zažvenketala: »Oče, kaj pa govorite!«

»Jaka ni moj fant!« sem zavpila. Verjetno sem bila rdeča kot ve-

černa zarja. »Jaka je moj sošolec in nič več.«

Dedek je dvignil roke v obrambo. »Že prav, že prav, če se ni, pa se bo!«

»Ne bo!« Slišala sem se, kako kričim.

11

SK. LOKA

12. skupno zasedanje zborov združenega dela, zborov krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora občinske skupščine, ki se je v sredo, 24. marca, ob 15.30 v sejni dvorani občinske skupščine, Poljanška cesta 2

DNEVNI RED

1. Izvolitev komisij za verifikacijo pooblastil, verifikacija pooblastil in upraviteljev sklepčnosti
2. Delegatska vprašanja
3. Predstava zapisnika 11. skupnega zasedanja z dne 17/2-1982 ter poročilo o izvršitvi sklepov
4. Temeljne gospodarsko-politične namere v občini
5. Poročilo o delu pravosodnih organov, organov pregona in družbenega pravobranilca samoupravljanja za leto 1981
6. Predlog sprememb in dopolnitev poslovnika Skupščine občine Škofja Loka
7. Poročilo o delu občinske skupščine in njenih teles za obdobje 1978 do 1982
8. Poročilo o delu izvršnega sveta in njegovih organov za mandatno obdobje 1978-1982
9. Predlog odloka o proračunu občine Škofja Loka za leto 1982
10. Predlog odloka o pripravi in sprejetju sprememb in dopolnitev družbenega plana občine Škofja Loka za obdobje 1981-1985
11. Predlog odloka o določitvi prispevnih stopenj za uresničevanje programov samoupravnih interesnih skupnosti družbenih dejavnosti v občini Škofja Loka v obdobju 1981 do 1985 za leto 1982
12. Predlog dogovora o usklajevanju delovne politike v letu 1982
13. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o posebnem obdavčenju davku od prometa proizvodov in od plačil za storitev
14. Predlog odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o davkih občane občine Škofja Loka
15. Predlog odloka o zagotavljanju in usmerjanju dela sredstev za intervencije v proizvodnji hrane v obdobju 1982-1985 v občini Škofja Loka
16. Predlog odloka o določitvi zemljišč, namenjenih za kompleksno stanovanjsko gradnjo Pod Plevno
17. Povezovanje Cevljarkega šolskega inštituta z raziskovalnim centrom Žiri
18. Volitve in imenovanja

Proračun občine Škofja Loka

Uspesne usmeritve proračuna občine Škofja Loka za leto 1982 so namreč do 15,8 odstotno povečanje obsega porabe, do 18 odstotno povečanje sredstev za osebne dohodke in do 15 odstotkov večji stroški. Pri sestavi osnutka proračuna so tudi upoštevali, da bodo občinske priprave krajevnih skupnosti iz sredstev LO in iz proračuna na osnovi ovrednotenih programov krajevnih skupnosti, ki so sprejel LO škofjeloške občinske skupščine: da zaradi limitirane splošne porabe ni mogoče zagotoviti vseh potrebnih sredstev za izvedbo programov družbenih skupnosti; da bodo vsajali novih virov izvirmih

Prispevki za samoupravne interesne skupnosti

Z resolucijo za lani je bilo predvideno, da bo celoten obseg skupne porabe v občini znašal 1.000.000 dinarjev, od tega 577.000 dinarjev za naloge in programov v interesu osebne dohodke po prihodkih stopnjah 26,275 odstotka, 1.000.000 dinarjev na osnovi bruto dohodka 2,02 in po osnovi posrednega sklada 1,54 odstotka. S tem obsegom sredstev je bila predvidena 16,4 odstotna poraba skupnega proizvoda za skupno leto.

V načelih svobodne menjave so se v ta namen nateklo lani 1.000.000 dinarjev, zato bo potrebno narediti proračun z ustreznimi prispevnimi stopnjami, ki bodo veljale od 1. aprila dalje. V proračunu bodo prispevne stopnje za intervencije sredstev na ravni občine seje kot v prvih treh mesecih tega leta.

Obraavnanih je bilo 253 zadev

V zadnjih dveh letih sodijo med najpomembnejše zadeve, ki so jih obrabnali zbori občinske skupščine, razni planski dokumenti, urbanistični dokumenti, problematika šolstva in kmetijstva in analize gospodarjenja

Iz teka se drugo mandatno obdobje delovanja delegatskega sistema. Poročilo o delu občinske skupščine in njenih organov je bilo prvič predloženo v razpravo že maja 1980, razen tega pa je bila njena aktivnost obrabnana hkrati z analizo delovanja delegatskega sistema junija 1981. Zato poročilo zajema zadnji dve leti.

V tem času je zbor združenega dela obrabnal 266 točk dnevnega reda, zbor krajevnih skupnosti 248 točk in družbenopolitični zbor 177 točk. Najpomembnejše zadeve, ki so jih obrabnali, so razni planski dokumenti, kot so plan razvoja občine do leta 1985, letne resolucije in analize gospodarjenja. Nadalje sodijo med pomembnejše obravnava usmerjenega izobraževanja na Gorenjskem, prometna ureditev za Škofjo Loko, stanje in razvoj kmetijstva, dogovor o oblikovanju in ustanovitvi družbenega sveta za vprašanja prostora in varstvo okolja občine, program razvoja malega gospodarstva in trgovine, spremembe in dopolnitve urbanističnega načrta mesta Škofja Loka - načrt cestno prometnega omrežja, spremljanje gradnje Rudnika urana Žirovski vrh, družbena skrb za udeležence NOV in drugih vojn in za njihove družinske člane, uvedba samoprispevka za območje občine za gradnjo vzgojno-izobraževalnih objektov, novelacija urbanističnega načrta mikroregije Škofja Loka, analiza delovanja delegatskega sistema, program raziskave in obdelave razvoja delavskega gibanja in NOB na področju medvojnega krožja Škofja Loka, poročilo o izvedenem organiziranju delovne skupnosti centra skupnih služb SIS,

razveljavitev sklepa o pooblastilu strokovne delovne organizacije za opravljanje strokovnih zadev s področja urbanističnega planiranja na območju občine, kadrovanje individualnih poslovnih organov in delavcev s posebnimi pooblastili, družbeni dogovor o kadrovske politiki, ustanovitev zavoda za družbeni razvoj občine in drugo.

Delegacije oziroma konference delegacij so v zapisnikih o svojem delu obrabnanem gradivu posredovale skupno 412 pripomb in sicer delegacije za zbor združenega dela 114, konference delegacij za zbor krajevnih skupnosti 155. Omeniti velja, da so delegacije posredovale v drugi polovici mandata precej več pripomb kot v prvi. Delegati so v tem času zastavili 84 delegatskih vprašanj in sicer za izvršni svet in upravne organe 79 in za samoupravne interesne skupnosti in delovne organizacije 5. Odgovori so bili posredovani 34-krat na seji oziroma zasedanju, pisмено 41-krat, v Biltenu so bili 4 odgovori in v gradivu za naslednjo sejo jih je 5.

Na sejah zbora združenega dela je bila poprečna udeležba 75 odstotkov, vendar v zadnjem času upada. Seje zbora krajevnih skupnosti se je v poprečju udeleževalo 84,9 odstotka delegacij in tudi tu udeležba v zadnjem času pada. Na zboru združenega dela pa je bila poprečna udeležba 69,8-odstotna.

Obveščeni so posvečena velika skrb, vendar še ni zadostna. Indok skrbi, da so povzetki gradiv pred vsako sejo objavljeni v Glasu v rubriki »Dogovorimo se«, v Biltenu pa je objavljena pomembnejša problematika.

DOGOVORIMO SE

Poročilo o delu izvršnega sveta

Vedno večje podružbljanje dela

Do sedaj je izvršni svet predložil zborom občinske skupščine tri letna poročila. S sedanjim skuša izvršni svet predstaviti celovit pregled opravljenega dela od maja 1978 do marca letos, s tem da so nekoliko bolj poudarjene posebnosti iz dela v letu 1981. Naloge in pristojnosti izvršnega sveta so bile v tem obdobju podrobneje urejene z odlokom o izvršnem svetu občinske skupščine, ki je bil sprejet konec leta 1978, kasneje pa so bila določila prenesena v občinski statut, ki so ga zbori sprejeli konec lanskega leta.

V skladu s temi določili se je vloga izvršnega sveta pokazala predvsem v tem, da je pripravljal in oblikoval

Delegati o delu milice in sodišč

Poročila o delu pravosodnih organov, organov pregona in družbenega pravobranilca samoupravljanja

Tudi za lani so pravosodni organi, organi pregona in družbeni pravobranilec samoupravljanja, ki delujejo na območju občine, pripravili poročila o svojem delu. Med drugim je poročila na seji, ki je bila 9. marca, obrabnal izvršni svet občinske skupščine, ki delegatom vseh zborov predlaga, da poročila sprejmejo. Hkrati se izvršni svet strinja z mnenjem Temeljnega sodišča v Kranju - enota Škofja Loka, da prostori niso primerni za delo in soglašajo s predsedstvom občinske skupščine, da bo potrebno prostorsko problematiko čimprej rešiti.

O poročilu tega sodišča za izvršni svet meni, naj bi v bodoče vsebovalo tudi podatke, iz katerih bi se lažje ocenjevala kvaliteta opravljenega dela, kot npr. število tožb, zavrnjenih pritožb in podobno. Občinskemu sodniku za prekrške je dal podporo pri pobudi, da republiški sekretariat

Delegati bodo odločali o višini prispevnih stopenj za samoupravne interesne skupnosti.

POROČILO o uresničevanju sklepov 11. skupnega zasedanja zbora združenega dela, zborov krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zbora Skupščine občine Škofja Loka z dne 17/2-1982

1. Izvleček sklepov iz zapisnika 11. skupnega zasedanja vseh treh zborov z dne 17/2-1982 je bil posredovan članom predsedstva in izvršnega sveta ter upravnim organom za seznanitev in neposredno izvajanje.
- Nekateri sklepi so objavljeni v Biltenu INDOK centra.
2. Pismene odgovore na delegatska vprašanja delegacij Krajevnih skupnosti Lenart-Luša in Škofja Loka sta poslala komite za družbeno planiranje in urejanje prostora in oddelek za notranje zadeve. Vprašanje konference delegacij »LOKA« Škofja Loka je posredovano Republiškem komiteju za energetiko, industrijo in gradbeništvo.
3. Predpisa
 - odlok o urejanju prostora v občini Škofja Loka,
 - odlok o spremembah in dopolnitvah zazidalnega načrta za stanovanjsko naselje Stara Loka
 sta objavljena v Uradnem vestniku Gorenjske, št. 6/82. Odlok o spremembi odloka o ustanovitvi bolnice v občini Škofja Loka je bil posredovan vsem pristojnim za izvajanje.
4. Osnutek odloka o hišnem redu na območju občine Škofja Loka in osnutek odloka o urbanističnem načrtu Selška dolina sta bila dana v javno razpravo za 30 dni oziroma do 25/3-1982.
5. O sklepih v zvezi s samoupravnim sporazumom o združevanju sredstev in zagotavljanju drugih pogojev za delo Zavoda za družbeni razvoj občine Škofja Loka je bil Razvojni center Celje obveščen.
6. O sklepih, sprejetih v zvezi s poročilom o naboru in napotitvi nabornikov - obveznikov v JLA v letu 1981, bodo obveščene krajevne skupnosti.
7. Zgodovinski arhiv Ljubljana je bil obveščen o sprejemu akta o ustanovitvi in samoupravnem sporazumu o medsebojnih pravicah in obveznostih ustanovitelja arhiva.
8. Ljubljanski regionalni zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine je bil obveščen o sprejemu akta o ustanovitvi zavoda.
9. Izdani so bili sklepi
 - o soglasju k statutu doma učencev Škofja Loka,
 - o volitvah in imenovanjih.

val izvršni svet, pripravili upravni organi ob sodelovanju delovnih teles izvršnega sveta.

Na uspešnost dela izvršnega sveta je vplivala tudi prenovljena sestava funkcionarjev upravnih organov ter članov izvršnega sveta. Prav v obrabnanem obdobju se je namreč upokojila vrsta uspešnih delavcev, ki so vodili posamezni upravni organ ali bili člani izvršnega sveta.

Kadrovske spremembe izvršnega sveta so bile opravljene decembra leta 1980. Tedaj se je povečalo število članov z devet na enajst. Pomembna sprememba je tudi v tem, da trije člani izvršnega sveta istočasno vodijo tudi upravne organe, vsi drugi razen predsednika pa funkcijo člana izvršnega sveta opravljajo nepoklicno. Te kadrovske spremembe in spremembe v številu članov omogočajo, da izvršni svet kot kolektivni organ uspešno opravlja svoje naloge. Med najpomembnejše pa uvršča tiste, ki so izhajale iz družbenega plana občine za obdobje 1976-1980 oziroma tiste, ki izhajajo iz dogovora o temeljnih plana občine za sedanje srednjeročno obdobje.

V tem mandatnem obdobju je bilo pri izvršnem svetu za bolj poglobljeno obrabnavo posameznih nalog ustanovljenih 23 različnih delovnih teles, na katerih je sodelovalo 192 predstavnikov samoupravnih organizacij in skupnosti. 14 odborov in komisij je bilo z uresničitvijo naloge tudi že razrešenih, tako da delujejo pri izvršnem svetu sedaj 4 odbori in 5 komisij, v katerih se poleg članov izvršnega sveta, vključuje v oblikovanje ustreznih rešitev 84 zunanjih predstavnikov.

Javnost dela in s tem tudi povečanje družbenega vpliva na delo izvršnega sveta sta tako zagotavljala, da so bila predsedstvu občinske skupščine in vodstvom družbenopolitičnih organizacij posredovana gradiva, pripravljena za seje izvršnega sveta, in s tem, da so bile vse seje javne in so bili o razreševanju nekaterih problemov sproti obveščeni zbori občinske skupščine.

Pred tekmovanjem na Vitrancu v Kranjski gori

Janez Šmitek: proge so pripravljene

KRANJSKA GORA — Znamenita FIS proga na Vitrancu je že skoraj nared za petkovo in sobotno veleslalomsko in slalomsko tekmo za moški svetovni alpski pokal. Zadnje snežne padavine in dokaj nizke nočne temperature grede na roke organizatorjem zadnjega letošnjega veleslalomu in slalomu za točke v svetovnem pokalu. Za Kranjsko goro so namreč na sporedu le še finale moških in žensk v Franciji. S kakšnimi težavami in koliko truda je bilo vloženo, da bosta obe progi za konec tedna res dobro pripravljene kot morata biti, smo se pogovarjali z vodjem tekmovanja Janezom Šmitkom.

»Problem letošnje zime je bilo pomanjkanje smežnih padavin. V Kranjski gori smo se najbolj bali odjuge, ki bi lahko pomenila katastrofo. Lep primer je bil lani, ko smo bili organizatorji finala. Takrat so bile marčevske temperature visoke. Naša naloga v pripravljajalnih delih je bila v tem, da smo na tekmovalne proge nanesli dovolj snega. Nametali smo ga z žlebovi, veliko nam je pomagal tudi teptalni stroj. Na progi je tako sedaj od pol do meter zbitega snega. Težave so bile tudi, da je bil v zgornjem delu suh sneg in primorani smo bili, da na pomoč pokličemo tudi gasilce, ki so nam dali potrebno vodo. Ogronno dela je tudi pri ureditvi cilja in zavarovanja kritičnih mest na progi. Prav to zavarovanje zahteva posebne

plastične blazine, ki jih pri nas ni. Slamnate bale so prepovedane. Rešitev smo našli v tem, da smo slamo nabasali v plastične vreče.

Ne gre tudi brez plastičnih slalomskih kolov. Eden stane 1000 dinarjev, mi pa jih rabimo štiristo. Potrebni so tudi vrtni stroji. Pri nas jih ni. Organizacijski komite, ki ima svoja devizna sredstva, jih je skušal kupiti, a te možnosti ni našel.

Začetna dela je z domačini opravil Jaša Jelinčič, ki je pomočnik vodje priprave prog Janezu Čopu. Na progi je delalo do dvajset ljudi, v zadnji fazi pa bo potrebno to število potrojiti. V rezervi so tudi vojaki. Precej preglaVIC nam dela tudi prevoz tekmovalcev na žičnico.

V bližini petroleove črpalke, kjer je cilj obeh tekem, namreč ni primerne žičnice. Rešitev smo našli tako, da bomo tekmovalce na žičnico vozili s kombiji. Lahko bi koristili sicer vlečnico na Brnini, toda ni zaželeno, da gledalci z zbiranjem avtogramov in nadlegovanji pred tekmo in v času tekmovanja motijo tekmovalce.

Proge na Vitrancu so torej že pripravljene. Na vrsti so le še finalna dela. Prepričani smo, da bo Kranjska gora v petek in soboto taka kot smo jo vajeni. Res le močna odjuga lahko prepreči, da bi bilo tekmovanje odpuščeno. Kot vse kaže, bo vreme do konca tedna tako, da bo tekma vrhunska. D. Humer

Svetovni alpski pokal

Bojan se je dobro odrezal

Jasna — »Komaj čakamo, da bomo na tekmi za svetovni pokal spet nastopili pred domačim občinstvom, v Kranjski gori. To je po treh letih ponovno tako kvalitetna tekma doma, pred domačim občinstvom. Upamo, da bomo doma dali vse od sebe in razveselili naše ljubitelje smučanja,« je dejal v nedeljo v češkoslovaškem smučarskem središču Jasna naš najboljši alpski smučar Bojan Križaj. Tekmi v veleslalomu in slalomu sta mu prinesli spet dve odlični uvrstitvi. Tako v veleslalomu kot v slalomu je bil Bojan obakrat peti, kar potrjuje, da je po tako naporni sezoni, po svetovnem prvenstvu, še vedno v odlični formi.

Sicer pa sta tekmi na Češkoslovaškem minili v znamenju bratov dvojčkov Steva in Phila Mahra. Stev je v soboto zmagal v veleslalomu, kar je njegova prva zmagava v svetovnem pokalu v tej disciplini, v nedeljo pa je slavil njegov brat Phil, zmagovalc letošnjega svetovnega pokala.

»Prav zaslužen ga je osvojil,« je komentiral ta uspeh Bojan Križaj, »saj je skoraj neverjetno, da sta oba brata vso sezono v takih formi.« Phil je v nedeljo v slalomu dosegel še en uspeh. Z rekordno prednostjo je premagal drugouvrščenega Stenmarka, kar je bil sicer običaj za slednjega, ki je tekmece premagoval z velikimi razlikami.

Do konca tekmovanja v svetovnem pokalu so še tri prireditve. Jutri bo veleslalom v Bad Kleinkirchheimu, v petek in soboto pa bosta tekmi v slalomu in veleslalomu v naši Kranjski gori, potem pa še finale.

V sobotnem veleslalomu je zmagal Steve Mahre iz Združenih držav Amerike pred Ennom iz Avstrije, Philom Mahrem iz Združenih držav Amerike, Strolem iz Avstrije in našim Križajem. Franko je bil sedemnajsti, Podboj, ki je preстал ognjeni kret v svetovnem pokalu, pa 34.

V nedeljskem slalomu je zmagal Phil Mahre pred Stenmarkom, Steve Mahre in Steiner iz Avstrije sta delila tretje mesto, Bojan Križaj pa je bil odlični peti. Benedik je osvojil dvajseto mesto.

Akrobatsko smučanje

Uspešni mojstranski akrobati

Mojstrana — Prvo marčevo soboto in nedeljo so bile v Kranjski gori in Mojstrani finalno tekmovanje jugoslovanskega pokala v akrobatskem smučanju, ki so ga organizirali ljubljanci. Sodelovalo je nad 50 akrobatov na smučeh iz Beograda in Zagreba ter Maribora, Ljubljane, Kranja in Mojstrane, ki je nastopila z najštevilnejšo ekipo. V Kranjski gori je bil balet, v Mojstrani pa akrobatski skoki. Odjuga ni mogla preprečiti tekmovanja. V skokih so bili domačini najuspešnejši, Brane Rabič pa si je verjetno že zagotovil naslov letos najuspešnejšega akrobatskega smučarja v državi.

Trener in vodja naših akrobatskih smučarjev Boris KALČIČ iz Ljubljane je takole ocenil letošnjo sezono:

»Program smo v celoti uresničili. Največ pozornosti smo namenili vadbi skokov, malo pa smo zamenjali balet in mu bomo v prihodnje namenili večjo pozornost. Nekaj lepih uvrstitev v evropskem in svetovnem merilu smo dosegli letos. Omeniti velja mladega Gorazda Rekarja iz Kranja, ki je osvojil prve točke v svetovnem pokalu. Mladi so na letošnjih tekmovanjih pokazali velik napredek in nekateri so že kandidati za državno reprezentanco. Veliko dela pa nas še čaka. Narčujemo organizacijo tečajev po Jugoslaviji, kar bo zanimanje za to športno zvrst še povečalo.«

Na finalni tekmi za jugoslovanski pokal je med člani v prostem slogu zmagal Veljko Lanc iz Zagreba pred Iztokom Pergarcom iz Mojstrane, med mladinci Marko Jemec iz Ljubljane pred Mojstranom Sandijem Petermelom in Iztokom Klančnikom, med članicami Karin Kasešnik iz Ljubljane ter med mladinkami Branka Kramerič iz Maribora pred Vesno Koprivnik iz Maribora in Kranjskanko Smiljo Tuševljak.

V baletu je bil med člani najboljši Emil Koren iz Mojstrane, med mladinci Igor Dreu iz Maribora, med članicami pa Živa Držaj iz Mojstrane. Med mladinkami pa je slavila Mariborčanka Branka Kramerič.

V skokih je med člani zmagal Brane Rabič pred Janezom Bonačem in Iztokom Pergarcom (vsi Mojstrana), med mladinci so bili najboljši Marko Lavtičar (Mojstrana), Gorazd Rekar (Kranj) in Emil Dizdarevič (Mojstrana), med članicami pa Vesna Koprivnik (Branik). J. Rabič

Atletika Triglavu 12 kolajn

Preteklo soboto so Novogoričani priredili zimsko slovensko prvenstvo v metih, na katerem je sodelovalo tudi sedem Kranjčanov. Med dobitniki kolajn so Leben in Mencinger (zlata v metu kopja), Grašič v metu klavida in Petavsova v metu krogla.

REZULTATI — KOPJE — MLAJŠI MLADINCI: 1. Mencinger (Triglav) 48,68, 2. Kabič (Triglav) 48,10; KROGLA: 1. Primc (Novo mesto) 15,01, 2. Čulig (Triglav) 14,05; KLADIVO: 1. Stojakovič (Kladivar) 38,28, 2. Čulig (Triglav) 35; STAREJŠI MLADINCI — KOPJE: 1. Leben (Triglav) 50,10; DISK: 1. Oblak (Olimpija) 39,58, 2. Grašič (Triglav) 38,16, 3. Leben (Triglav) 34,43; KLADIVO: 1. Grašič (Triglav) 51,20, 2. Kabič (Triglav) 38,55, 3. Mencinger (Triglav) 17,65; ZENSKA — KROGLA: 1. Petavs (Triglav) 13,08; DISK: 2. Petavs 30,94. L. Kogovšek

Pokljuka — Kljub sneženju se je 515 tekačev poglano po dobro pripravljeh smučinah Yassa maratona, ki ga je pripravil smučarski klub Snežinka. Na 42 kilometrov je med kategoriziranimi tekači do 40 let zmagal vojak VP Kranj Ivo Čarman, med tekači nad 40 let Edo Gregorič in do 40 let Pavel Kobilica. V teku na 21 kilometrov je bil med kategoriziranimi tekači do 40 let prvi Jakobac Franjo, nad 40 let Jaka Reš in do 40 let Marko Povirk. Med ženskami do 30 let je bila prva Milena Kordež, nad 30 let pa Mateja Grom. Na 8 kilometrov je med pionirkami bila najhitrejša Kača Kuvčič in med pionirji Janez Klemenčič. Foto: A. Mali

Šuštarijada na Zelenici Peku zmagala

TRŽIČ — Konferenca osnovnih organizacij zveze sindikatov tovarne obutve Peko Tržič je pripravila na smučiščih na Zelenici že 30. tradicionalno in jubilejno tekmovanje delavcev usnjarsko-predelovalne in čevljarke industrije Slovenije — šuštarijado. To tekmovanje je v zadnjih letih prerazlo v pravo manifestacijo množičnega športnega udejstvovanja zaposlenih v usnjarski in čevljarški industriji Slovenije, tako, da je na letošnji šuštarijadi nastopilo okrog 400 zaposlenih v 14 delovnih organizacijah usnjarske in čevljarke stroke iz vse Slovenije.

Srečanje je bilo odlično organizirano, potekalo je na dobro pripravljenih zeleniških smučiščih, nastopajoči pa so merili moči v teku na smučeh in v veleslalomu.

Poleg tega, da so domačini pripravili prireditev — izvedena je bila odlično — so pobrali tudi večino prvih mest, tako da je bilo slavlje popolno. Zaradi številnih odličnih posamičnih uvrstitev so osvojili tudi prvo mesto v ekipni konkurenci, drugo mesto je osvojila Alpina iz Zirov, tretje Industrija Usnja Vrhnika, četrto pa domači TRIO.

Množična udeležba na smučarskih tekmovanjih

Na sindikalnem prvenstvu občine Radovljica v smučarskih tekih za leto 1982 konec januarja v Lescah v izvedbi smučarskih delavcev TVD Partizan Gorje, je nastopilo 257 članov in članic sindikata iz 63 osnovnih organizacij, od teh je bilo 48 žensk. Pri ženskah so bile najuspešnejše tekmovalke LIP Bled pred ekipami Upravni organi OS Radovljica, Vezenine Bled, Elan Begunje, Murka Lesce itd. Pri moških so osvojili 1. mesto tekmovalci Verige Lesce pred ekipami Elan Begunje, LIP Bled, Iskra Otoče, Vezenine Bled itd. V skupnem ekipnem vrstnem redu so osvojili 1. mesto tekmovalci in tekmovalke Verige Lesce, 2. LIP Bled, 3. Elan Begunje, 4. Vezenine Bled, 5. Iskra Otoče, 6. Upravni organi, 7. GG Bled, 8. Gradbeno podjetje Bohinj in Filbo Bohinjska Bistrica, 10. Murka Lesce, 11. Sukno Zapuže, 12. Osnovna šola Lipnica, 13. Merkur, 14. PTT Radovljica, 15. Društvo invalidov Radovljica in 16. Društvo upokojencev Radovljica.

Občinskega sindikalnega prvenstva v izvedbi Smučarskega kluba Bohinj 28. februarja na Koblji se je udeležilo 448 članov in 89 osnovnih organizacij sindikata.

TRŽIŠKE ŠPORTNE VESTI

KEGLJANJE ZA DAN ŽENA — Osnovna sindikalna organizacija v Pekovem tozdu Obutev je pripravila v počastitev praznika žena kegljaško tekmovanje na kegljišču v Zvirčah. Zmagala je Joži Meglič pred Jano Zupan, Jolando Ribnikar, Magdo Pagon, Lidijo Žnidaršič itd.

TRIM POKAL NA ZELENICI — Področni zbor učiteljev, vadiateljev in trenerjev smučanja Tržič je pripravil na Zelenici že tretje tekmovanje v veleslalomu za Trim pokal. Tudi tokrat je bila udeležba množična, razlike pa minimalne. Med ženskami so bile v posameznih kategorijah najboljše Kodričeva, Benčinova, Sokličeva, Ahačičeva, Roblečkova in Vodnikova, med moškimi pa Rozman, Perko, Uzar, Košir, Zavri, Komac, T. in J. Meglič, Nadišar, Dornig, Ahačič, Perko, Stritih, Martinčič, Gros, Teran in Globočnik. J. Kikel

SANKAŠKO TEKMOVANJE — Osnovna organizacija Zveze sindikatov v tovarni pil Triglav Tržič je pripravila na progi pod Storžičem tekmovanje v sankanju. Najboljši čas je dosegel Ivo Kokalj, posebno nagrado — svinjako glavo — pa za predzadnje mesto Pavla Sveglj. Zmagali so Pavle Godejša med moškimi do 35 let, Ivo Kokalj med moškimi nad 35 let in Slavka Soklič med ženskami. M. Jenkole

Alpsko smučanje

Vrhanov smuk

Jezerško — Smučarski klub Jezerško prireja vsako leto v počastitev spomina na padlega borca, športnika in alpinista Ljuba Grabnarja-Vrhana z Jezerškega tradicionalni Vrhanov smuk. Na dva kilometra dolgi progi z Malega vrha v dolino je tokrat nastopilo nad 60 smučarjev z Jezerškega, kar pomeni, da je tekmoval akoraj vsak deseti krajan. Po Vrhanu so te dni poimenovali tudi prapor pionirjev z jezerske osnovne šole.

Med veterani so bili najhitrejši Stane Frantar, Stane Naglič in Franci Topina, med člani pa Luka Karničar, Aco Karničar in Milan Senk. Med mlajšimi člani je zmagal Davorin Karničar pred Tonetom Karničarjem in Iztokom Tonejcem, med članicami Zvonka Truden pred Irmo Karničar in Lidijo Nahtigal, med mladinci pa Simon Jakopič pred Gorazdom Kocjanom in Nejcem Pernušem. Pri starejših pionirjih so bili najboljši Jani Krč, Evgi Stenovec in Boris Weisseisen, pri mlajših pionirjih Peter Sušnik, Andrej Karničar in Joža Štirn, med pionirkami Barbara Šavs, Nataša Frantar in Vesna Zagar, med cicibani pa Lojze Zupan pred Urošem Slaparjem in Petrom Senkoim. Od cicibanov je zahtevno progo preskušala le Monika Selišnik. A. Karničar

Vsako leto večja udeležba na »erojadi«

Soriška planina — Nova delovna organizacija Iskre, ki je nastala po reorganizaciji z letošnjim novim letom, je imela tradicionalne zimske športne igre na Soriški planini, kjer se je v veleslalomu pomerilo okoli 200 tekmovalcev in tekmovalcev ali z drugimi besedami, ena tretjina članov delovnega kolektiva Iskra — industrija električnih orodij, je bila na snegu. To je nedvomno izredna številka nastopajočih. Med nastopajočimi pa so bili tudi otroci delavcev tega kolektiva.

REZULTATI — otročci do 10 let: 1. Gros, 2. Javornik, 3. Polanšek; otroci do 15 let: 1. Miklavčič, 2. Leskovec, 3. Kosec; ženske: 1. Rodvaj, 2. Dolinšek, 3. Krč; moški nad 40 let: 1. Celik, 2. Križnar, 3. Grohar; moški od 30—40 let: 1. Udovč, 2. Gros, 3. Ivanuša; moški do 30 let: 1. Gorjanc, 2. Debeljak, 3. Mikič. J. Javornik

Sindikalno tekmovanje delavcev Tekstilindusa

Kranj — Delavci Tekstilindusa so skupaj s svojimi družinami na Kravcu tekmovali v veleslalomu. Kljub slabemu in vetrovnemu vremenu je tekmovalo nad

100 smučarjev. Ob tej priložnosti velja pohvaliti organizacijski odbor tekmovanja, prav tako pa zaslužijo pohvalo tudi tisti, ki so se udeležili tekmovanja.

Med pionirkami so bile najhitrejše Sabina Kern, Mateja Cviren in Vida Vilfan, med pionirji Viki Zaplotnik, Marko Sajovic in Sašo Škofic, med članicami nad 30 let Marinka Jerančič, Kristina Gros in Maruša Černilec, med članicami do 30 let Jana Kljun, Irena Koblar in Tomislava Jelovečan, med mlajšimi člani Matjaž Hudobivnik, Marjan Drinovec in Milan Hudobivnik, med člani od 30 do 40 let Viktor Hafner, Lado Rupan in Vinko Cvirm ter med starejšimi člani Jože Blaznik, Viktor Zaplotnik in Marjan Zakotnik.

V tekmovanju temeljnih organizacij je zmagala Predilnica pred Tkalnico, VES, delovna skupnostjo skupnih služb in Oplemenitilnico. N. S.

Škofjeloške zimske sindikalne igre

Iskri Železniki prehodni pokal

Škofja Loka — Na Soriški planini je bilo že 16. tradicionalno škofjeloško tekmovanje v veleslalomu. Kljub velikemu številu prijav (850) jih je na tekmi nastopilo samo 308, od tega tretjina žensk. Udeležba je bila zaradi slabega vremena na dan tekmovanja še vedno izredno dobra. Pohvaliti velja organizacijo tekme, ki je bila tudi tokrat zaupana Športnemu društvu Alples iz Železnikov.

REZULTATI — ženske do 25 let: 1. Irena Gartner (ZD Škofja Loka), 2. Janja Stanonik (Gradis), 3. Marija Matek (VVO); ženske do 35 let: 1. Janja Hafner (Termika), 2. Helena Kavčič (Alpina), 3. Mira Šmid (SO Škofja Loka); ženske do 45 let: 1. Francka Sturm (Alples), 2. Minka Koman (Alpetour), 3. Silvestra Mrkalj (SO Škofja Loka); veteranke: 1. Katarina Segula (Tehnik); moški do 25 let: 1. Matjaž Pretnar (Prosveda), 2. Matjaž Bohinc (LTH), 3. Dušan Seljak (Poliks); moški do 35 let: 1. Ivan Mohorič (Iskra Železniki), 2. Silvo Logonder (SC Boris Zihel), 3. Tine Eržen (Gorenjska predilnica); moški do 45 let: 1. Rado Podobnik (Alpina), 2. Janče Šmid (Alples Železniki), 3. Ivan Miklavc (Jelovica Škofja Loka); moški do 55 let: 1. Franc Kumer (Tehnik), 2. Alojz Burnik (Alpina), 3. Ernest Kokelj (Mizarsko podjetje Žiri); veterani: 1. Anton Marn (Tehnik), 2. Franc Kavčič (Mizarsko podjetje Žiri); upokojenici (tekmovali so prvič): 1. Srečo Tušar, 2. Matevž Jensterle, 3. Ernest Lotrič, 4. Polde Logonder; EKIPNO: 1. Iskra Železniki, 2. Alples Železniki, 3. Polika Žiri, 4. Alpina Žiri, 5. Kladivar Žiri, 6. Tehnica Škofja Loka, 7. ABC Škofja Loka.

Popravek in obvestilo

KRANJ - Vsem tekačem, ki so z zamudo prišli na start letoš...

obveščamo, da naj se prijavijo na naslov TVD Partizan...

IGRALCI V LIGASKIH

TRIGLAV - V slovenski košarkarski ligi po razburjivi igri premagal...

Triglav pa deli drugo mesto z...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Triglav je premagal Maribor...

Vprašanja šolstva dobivajo odgovore

Izvršni odbor jeseniške izobraževalne skupnosti je za skupščino, ki bo zasedala 18. marca, pripravil odgovor na vprašanje, kako v prihodnjem šolskem letu organizirati celodnevno osnovno šolo...

Nedavno smo pisali o žgočih vprašanjih jeseniškega osnovnega šolstva. Kako zaradi stiske s šolskim prostorom v prihodnjem šolskem letu organizirati celodnevno šolo...

Odgovora je pripravil izvršni odbor jeseniške izobraževalne skupnosti...

sti, o njih pa se bo dokončno 18. marca izrekla skupščina.

Glede organizacije celodnevnega šola se je izvršni odbor odločil, da bodo v prihodnjem šolskem letu v celodnevno šolo zajeli vse učence osnovne šole Tone Čufar...

Vprašaj je ob celodnevno šolo postavilo vse večje število šolobveznih otrok. Vsako leto je namreč za dva, celo za tri oddelke več otrok, ki se vpišejo v prvi razred.

Osnovna šola Tone Čufar ima letos 35 oddelkov s 1.104 učenci, osnovna šola Prežihov Voranc pa 24 oddelkov s 703 učenci.

Nogomet

DOBRA PREDSTAVA NA STADIONU STANKA MLAKARJA

KRANJ - SNG Triglav : Maribor 0:2 (0:0), stadion Stanka Mlakarja, gledalcev 500, sodnik Šajn (Ljubljana).

Strelica: 0:1 Žurman (52), 0:2 Vrabl (84).

Triglav: Beton, Tkalec, Legat, Cotman, Jakara, Krnič (Valant), Krivič, Česen (Grubič), Mokič, Radosavljevič, Rozman (Gros).

Maribor: Irgolič, Gagič, Jarc, Vajzovič, Vuksanovič, Klakočar, Ljubič (Pisnik), Žurman, Rečnik (Špehonja), Krempf, Vrabl.

Na blatnem igrišču in močnem vetru sta obe moštvi pokazali dober nogomet. Čeprav so domačini imeli za nasprotnika jesenskega prvaka Maribor, se ga niso ustrašili.

Gostje iz Maribora so že v prvih minutah hoteli s hitro in dinamično igro presesteti Triglav. Toda uštel so se. Nasprotnik jim je odgovoril z enakim orožjem.

Enaka slika je bila tudi v nadaljevanju. Razlika je bila le v tem, da so gostje po napakah domače obrambe dosegli dva zadetka.

Vaterpolo Triglavu zmaga

Kranj - Zimsko člansko vaterpolsko prvenstvo je bilo letos odigrano po novem sistemu. Moštva so bila razdeljena v dve skupini.

Kljub skromni udeležbi so bile vse tekme zanimive in kakovostne. V A skupini je mladinska ekipa Triglava presenetljivo premagala drugoligaša Kamnik in Koper.

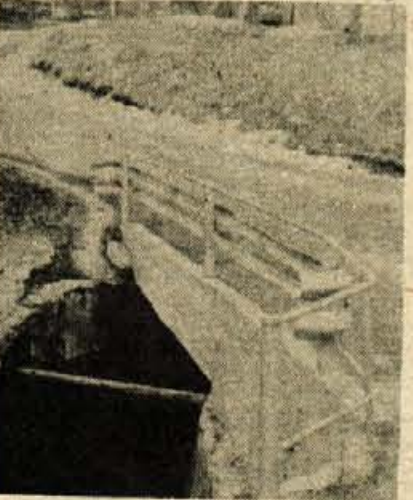
V borbi za prvo mesto je člansko moštvo po enakovredni igri premagalo mladince. Za tretje mesto sta igrala Kamnik in Delfin.

Najboljši igralec je bil Janez Sveglj (Triglav A), najboljši vratar Igor Perkočič (Triglav C), najboljši strelec pa Jure Kosi (Triglav C).

Za zmagovalno člansko moštvo Triglava so igrali Leskover, Malavašič, Sveglj, Stariha, Kuhar, Stanišič, Brinovec, Krašovec in Završnik.

Volja in delo: uspeh

Čeprav je v vasi Pangeršica v krajevni skupnosti Trstenik le 12 hiš, so lani uredili cesto skozi naselje

Ob večjih nalivih narasli potok Stražnica vedno razjeda nosilce mostu

Vas Pangeršica v krajevni skupnosti Trstenik je eno najmanjših naselij v kranjski občini. Po vojni so bile tu le tri hiše, danes pa jih je dvanajst.

Pred dvema letoma so se odločili, da bodo v vasi uredili cesto. Naročili so načrte, denar pa sta potem prispevala krajevna skupnost in Gozdno gospodarstvo obrat Kranj.

Ker nas je v vasi malo, smo morali vsi zares prijeti za delo.

S samoprispevkom so se sredi lanskega leta v jeseniški občini odločili za dograditev in prenovo šolskih poslopij na Koroški Beli (na sliki) in v Mojstrani.

tako da bodo imeli po 35 do 36 učencev ter preusmerijo nekaj učencev z osnovne šole Tone Čufar na osnovno šolo Prežihov Voranc.

Drugo vprašanje zadeva dograditev in prenovo šolskih poslopij na Koroški Beli in v Mojstrani. Kje z denarjem tekočega samoprispevka graditi prej, da bo denar čim bolj smotrno porabljen, se je glasilo vprašanje.

Gradbeni odbor je ocenil, da bo glede na predpise o investicijah letos dovolj denarja za prvo etapo gradnje na Koroški Beli in v Mojstrani.

Pri osnovni šoli Karavanskih kurirjev NOB na Koroški Beli prva etapa zajema rušenje obstoječe telovadnice in hišniškega stanovanja in zgraditev dvoetažnega povezovalnega objekta.

Pri Osnovni šoli 16. december v Mojstrani pa prva etapa gradnje zajema zgraditev treh oddelkov vrta, povezovalnega hodnika s šolsko kuhinjo, prenovo in povečanje kuhinje in prenovo šolske strehe.

Gradnji bosta torej skupaj veljali nekaj več kot 50 milijonov dinarjev. Do začetka gradnje se bo s samoprispevkom morala nateči vsaj polovica potrebnih sredstev.

Rajko Kern (35) zaposlen v Iskri, vodja akcije pri urejanju ceste

električno omrežje, saj se zdaj nemalokrat zgodi, da smo zaradi preobremenitve sedanjega omrežja v temi.

Ce bi še našteval potrebe in želje, moram povedati, da je velika želja kranjanov in tudi drugih prebivalcev v krajevni skupnosti Trstenik, da bi tudi v tem delu kranjske občine dobili telefone.

A. Ž.

Cesta, ki so jo uredili in asfaltirali, je dolga 420 metrov

Gorske nesreče zaskrbljujejo

Ob vse večjem obisku hribov bi se morali zavedati, da gora zahteva od slehernega obiskovalca ustrezno znanje, opremo in ravnanje — Letos že 16 reševalnih akcij v gorah — Neurejen položaj gorske reševalne službe

Kranj — Gorska narava je spodbudila zanimanje Slovencev že v 17. stoletju. Seveda, prve pristopnike na naše gore — zeliščarje, lovce in planjarje — je v skalo gnal gospodarski interes. Pozneje je gorati svet privabljal naravoslovci in druge znanstvenike. Njim so se nazadnje množično pridružili obiskovalci, katerih povod za vzpono je izrazilo planiniski.

V sorazmerju s povečanjem obiska v naših gorah je tudi naraslo tudi število nesreč. Glede na to, da danes zahaja v hribe redno ali občasno skoraj vsak naš prebivalec — od malčka, ki se ni dobro shodil, pa do očanca, katerega korak ni več najbolj trden — je moč govoriti o relativno nizkem odstotku nesreč v gorah. Pa vendar, ali ga ne bi mogli s skupnim prizadevanjem še znižati?

Najprej bi se morali zavedati, da značilnosti gora ostajajo večno nespremenljive; od slehernega obiskovalca zahtevajo predvsem ustrezno usposobljenost. To dejstvo upošteva množica ljudi, ki se seznanja z večinami gibanja v

gorah prek teoretične ali praktične dejavnosti planinskih društev in alpinističnih odsekov, manjši del planinstva pa se ga še ne zaveda dovolj. Drugo zahtevo, potrebo po ustrezni opremljenosti za obisk gora, gorniki vse bolj izpolnjujejo; največkrat tudi z nakupom drage opreme v tujini, saj domači proizvajalci zaenkrat ne ponujajo popolne in kvalitetne opreme v naših trgovinah. Obiskovalci gorskega sveta pa bi prav gotovo morali dosledneje upoštevati osnovna pravila za gibanje v njem.

»Če bi gorniki pravilno ocenjevali razmere v gorah in svoje sposobnosti,« naglašata predsednik kranjskega planinskega društva Franc Ekar in načelnik postaje GRS v Kranju Emil Herlec, »bi bilo letošnje zimo manj gorskih nesreč. Zaskrbljuje nas, da so se pripetile tudi alpinističnim pripravnikom, gorskemu reševalcu in izkušenemu planincu iz vodstva planinske organizacije pa da so se silno razmahnile med smučarji.«

Kar šestnajstkrat so gorski reševalci od začetka letošnjega januarja dalje odšli reševat v gore; žal, devetim ponesrečencem — vse nezgode so se primerile zaradi zdrsov na otrdeli snežni strmini oziroma v poledeneli steni — niso več mogli pomagati. Ob tem so pogosto skrbeli za reševanje na smučiščih. Tod nastaja vse več nezgod, kot ocenjujejo, zaradi podhlajenosti smučarjev po vožnjah z dolgimi sedežnicami.

Gorska reševalna služba se je od ustanovitve prve postaje v Kranjski gori pred sedemdesetimi leti resda zelo razvila in večino reševalnih akcij uspešno opravi, toda posredovanje ob številnih nesrečah spodrina tudi nekatera neresena vprašanja v njej na površje. Gre zlasti za nedograjeno način financiranja gorske reševalne dejavnosti, zaradi česar so v nekaterih postajah GRS od skupno 16 v Sloveniji odvisni v glavnem od lastne iznajdljivosti in stopnje razumevanja okolja za njihove potrebe. Na neurejen položaj gorske reševalne službe prav tako opozarjajo razlike pri povračilih reševalcem za njihovo odsnost z dela med posameznimi delovnimi organizacijami in stalne težave pri oskrbi s tehnično ter drugo opremo: pri slednjih je najbolj nerazumljivo, da gorska reševalna služba še danes nima enotnih in ustreznih sredstev za zveze kljub namensko zbranemu denarju pri Planinski zvezi Slovenije že v preteklosti.

»Ko se podajamo v gore, moramo vedno in povsod storiti vse za lastno varnost!« opozarjata izkušenj Franc Ekar in Emil Herlec. K temu naj dodamo, da bomo tako izkazali pravičen odnos tudi do vseh, ki so ob potrebi pripravljene nesebično pomagati v gorah.

Stojan Sajc

Tržič — Križišče med Zlitom in industrijsko cono je lani doživelo krepko razširitev in posodobitev, medtem ko je bila cesta proti Križam urejena že prej. Ozko grlo zdaj predstavlja le še nekdanji železniški most čez Tržiško Bistrico, ki vedno glasneje ječi pod bremenom živalskega prometa. Zanj, posebno pa še za nadaljnji razvoj tovarni in industrijski coni, je nov, trdnjši most ključnega pomena. Gradnja je predvidena za letos in bo zahtevala okrog 4,8 milijona dinarjev. Občinska komunalna skupnost, ki za naložbo nima dovolj denarja, pričakuje, da bodo obnovo mostu financirale tudi tržiške organizacije združenega dela. — Foto: H. Jelovčan

Ponarejala z desetimi hranilnimi knjižicami

V hranilnih knjižicah ponarejala zneske ter tako dvignila tisoč dinarjev — Na večini pošto so uslužbenke spregledale sirovo zelo očitno pripisane nove številke

Prav neverjetno je, da so na poštah po vsej Sloveniji lahko spregledali tako očitno in slabo ponarejene zneske salda v hranilnih knjižicah, s katerimi je dvigovalec denar 42-letna

Marija Stare, invalidska upokojenka iz Kranja. Temu se je pravzaprav čudila tudi sama, zato ni prebrala ponarejati. Pravzaprav so jo odpravili v Ljubljanski banki v Zagreb, vendar pa je to ni motilo in kasneje še nekajkrat z več hranilnimi knjižicami, skupaj jih je imela kar deset, dvignila denar predvsem na poštah po nekaterih krajih Slovenije. Dovolj pazljiva je bila le pri uslužbenka na Bledu, ki je opazila, da je nespretno pripisana nova številka pred stari saldo. Takrat se Staretova obrnila in hitro našla taksi, še preden je uslužbenka odobila ustrezno pojasnilo.

Metoda, s katero je Staretova dobivala denar na hranilne knjižice, ki jih je imela na svoje ime ter imena svojih treh otrok, je bila enostavna. Vložila je majhen znesek, na primer 500 din, nato pa je bila dvomestno število. Opančena namreč, da na poštah vpisujejo zneske s kemičnim svinčnikom, v banki pa s strojem. Lani decembra nenadoma odšla od doma, vzela s seboj le svojo triletno hčerko in njo potovala po različnih krajih, pa je zmanjkalo denarja, je odšla v banko ali še pogosteje na pošto. Zagreb se je potovanje končalo vendar le za nekaj časa.

Staretova je bila nato dvajset mesecev spet doma, nato pa je 10. januarja spet odšla, tokrat sama. Torbici je nosila nekaj hranilnih knjižic, s katerimi je spet dvignila denar, da je lahko plačevala svoje račune, prevoze s taksijem. Vsega skupaj je kar 57-krat dvignila zneske v višini 1500 do 6000 din. Hranilnih knjižicah, ena je bila izgubljena, pa so kriminalisti ugotovili kar 24 ponarejenih ali pravkov dejanskega stanja vlogaroma salda. Vsega skupaj je Staretova dvignila na škodo LB Zagreb pošt po Sloveniji 278.000 din. Sami Mariboru je januarja letos dvignila kar dvignila na pošti denar. Murški Soboti petkrat, na Bledu štirikrat, v Izoli, Piranu in Novi Gorici pa trikrat itd. Vrnila se je domov brez denarja, saj je vsega porabila. Povrnila je sicer nekaj dolgov, če ko se je sama prijavila na pošto, kljub veliki vsoti razen nekaj kasnega perila ni imela kaj pokazati. Staretova je resda težko in dolgo vendar ni znala pojasniti, zakaj so odločila za takšno serijo kaznivih dejanj. Slabega zdravja in očitno veličini prispevka VOS k zmagovitemu boju revoluciji. To zgodovinsko poslanstvo in zapuščina, kakšen položaj in vloga mora imeti človek pri varovanju svoje svobode in pridobitev v sedanjem času. — Jože Kavčič

Alkohol za volanom

Vinjen voznik je v Predosljah na neosvetljeni cesti prevozil sredino ceste in trčil v voznika kolesa z motorjem

Na eno leto in dva meseca zapora je temeljno sodišče v Kranju obsodilo Janeza Jenka iz Cerklj, ker je junija leta 1979 v Predosljah povzročil prometno nesrečo.

Jenko se je nekaj pred 23. uro pehjal proti domu od Kokrice proti Britofu. Pri vožnji skozi Predoslje ga je v rahlem ovinku zaneslo prek sredinske črte, tako da je njegov avtomobil trčil v Cirila Plevela, ki se je tedaj na kolesu z motorjem pripeljal iz nasprotne smeri. Sodni izvedenec je ugotovil, da je Jenko pred trčenjem vozil s hitrostjo, ki ni bila nižja od 70 kilometrov na uro. Razen tega Jenko za volan ni sedel trezen. Popoldne je bil na pikniku, kjer je pil, čeprav je vedel, da bo zvečer moral z avtom domov. Po nesreči je imel v krvi 1,95 promile alkohola, zaradi česar so bile seveda njegove vozniške sposobnosti bistveno

manjše. Sedel je v avto, cesta skozi naselje je ovinkasta, na neosvetljenem delu je vozil prek sredine ceste, in povzročil trčenje, v katerem je Ciril Plevel dobil tako hude poškodbe, da je na kraju nesreče umrl.

Senat temeljnega sodišča v Kranju se je odločil za nepogojno kazen leto in dva meseca zapora in pri tem upoštevalo, da je bil za podobno kaznivo dejanje že obsojen, med olajšilnimi okolnostmi pa je upoštevalo sodelovanje v postopku, odnos do svojcev umrlega in tudi to, da je sicer dober delavec, o čemer je poslala mnenje njegova delovna organizacija. Ker pa je vozil pod močnim vplivom alkohola in z neprimerno hitrostjo, kar je povzročilo tako hude posledice, se je sodišče odločilo tudi za varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja kategorije B za leto dni po prestani kazni. Sodba še ni pravomočna.

Odnašal kar s košem

Brez zaposlitve ni kaj prida sredstev za preživljanje, tako da se je M. Berčič odločil za nepošteno pot

Če kdo ponoči vstopi v tujo hišo kar s košem na rami in to praznim, vsekakor nima namena, da bi kaj prinesel, pač pa obratno. Tako se vsaj da sklepati iz obnašanja Marjana Berčiča, starega 42 let, iz Radovljice, ki so ga kranjski delavci UNZ osumili več kaznivih dejanj. Konec decembra lani ali pa v prvih dneh januarja letos je namreč brezposelni Berčič zvedel, da je hiša na Gregorčičevi ulici v Radovljici začasno prazna. Ponoči si je oprtal koš, našel premalo zapahnjeno kletno okno in se splazil v hišo. Preiskal jo je od vrha do tal in predvsem iskal denar, toga tega v hiši ni bilo. Zato se je lotil opreme in v koš naložil črno-beli televizijski sprejemnik, vreden okoli 1500 din, priložni dve moški uri, TV stabilizator, uporabne so se mu zdele tudi rjuhe in moške pumparice. Vsega skupaj je v košu odnesel za okoli 9.500 din vrednosti.

S podobnimi nameni se je Berčič odpravil od doma tudi konec januarja letos, le da je tokrat nosil na hrbtu nahrbtnik. Izlet v Begunje do bifeja Krpin je zaključil z vlomom skozi okno v bife, od tam pa se je lahko sprehodil po vseh prostorih stavbe. V nahrbtniku je pobasal radiokasetofon, vreden 5.000 din, žensko vetrovko, dodal nekaj pijače in hrane, dožolil pa je tudi črno-beli TV sprejemnik, ki pa ga je, očitno je bil pretežak, odložil zunaj pod drevsom, kjer so ga naslednji dan našli.

Podoben izlet je ponovil v začetku februarja letos, napolnil se je namreč z nahrbtnikom prek Kroke v severno pobočje Jelovice, do lovške kočice LD

Kropa na Petelinovcu. Prežagal je kovinsko mrežo na oknu ter si tako omogočil pot v notranjost. V koči je napravil več škode na opremi, odnesel radiokasetofon s kasetami, uro, cigarete in še nekaj drobnih predmetov. Radiokasetofon, vreden 15.000 dinarjev, je kasneje prodal za 4000 dinarjev, vendar pa ga je kupec moral vrniti. Kriminalisti so v ovadbo napisali tudi, da je Berčič osumljen poleg vsega tega še tatvine pony kolesa, ki naj bi ga konec leta 1979 ali v začetku 1980 odpeljal od ograje nogometnega igrišča v Podvinu, nato pa ga je prebarval na črno in se z njim vozil.

Sposojal si je denar, vračal pa ne

Na sočustvovanje znancev je računala 27-letni Milan M. z Jesenic, ko jih je nagovarjal, naj mu posodijo denar, ki ga potrebuje za hudo bolnega očeta. Tako je lani sredi maja nagovoril sodelavca v jeseniški železarni, da mu je posodil 15.000 din za mesec dni. Vrnil mu je le 5000 din, za ostali denar pa ga je sodelavec zaman iskal vse mesece lanskega leta. Milan M. seveda ni imel bolnega očeta, pač pa je na ta način izvajal od znancev denar in ga porabil. Ne-

škofja Loka — Lani so miličniki škofjeloške postaje milice obravnavali 201 kaznivo dejanje, kar je 29 odstotkov več primerov kot leta 1981. Vzroki za povečanje kriminalitete so v zaostrenih gospodarskih razmerah, ki se odražajo v nižjem standardu ljudi, v pomanjkanju nekaterih artiklov na tržišču ter organiziranju prestopnikov v skupine.

Največ kaznivih dejanj odpade na tatvine. Miličniki so jih obravnavali 106. Od tega je bilo velikih tatvin 36. Odvzemov motornih vozil je bilo 8, poškodb tujih stvari 10, 3 lahke telesne poškodbe, ena težja, 6 goljufij, 2 požiga, eno posilstvo in en primer spolnega nasilja. Drugo so različna drugačna kazniva dejanja. Odkrita je bila tudi skupina mladoletnih oseb in mlajših polnoletnikov, ki je kradla iz avtomobilov.

Lani je bilo tudi več tatvin bencina iz rezervoarjev parkiranih vozil. Čeprav so miličniki pripravili zasede, storilcev niso odkrili. Prav tako je ostalo neodkritih precej tatvin na gradbiščih. Še vedno se namreč pojavljajo primeri, da delovne organizacije po opravljenih inventurah pošiljajo prijave o krajah različnega gradbenega materiala. Kljub temu

kaj podobnega je natvezil tudi drugemu sodelavcu, ki mu je, dobrega srca in z zaupanjem, posodil 1000 nemških mark, a jih ni videl več, saj je Milan M. že junija izginil z Jesenic. Na podoben način si je izposodil enkrat 10.000 din in drugič še 5000 dinarjev, vsega skupaj pa je zapeljal osem sodelavcev ali znancev, nato pa z denarjem izginil. Dolgove bo seveda moral povrniti, kazen za takšno ravnanje pa mu bo odmerilo tudi sodišče.

L. Bogataj

Družbena samozaščita (8)

Kot primer si oglejmo množično obveščevalno službo v Ljubljani. Po organizacijski strani je naslonila na komiteje KPS in odbore OF. Ljubljana je bila obveščevalno razdeljena na 14 rajonov. Vsak rajon je imel tri do štiri kvarte, kvart tri do štiri terene, vsak teren pa določeno število alic. Povsod, kjer je bilo le mogoče, je bil določen množični obveščevalec. To je pomenilo, da se je vsaka količnik pomembna sprememba v premikih sovražnika ali njegove namere skoraj vedno registrirala, podatke pa je prišel do vodstva NOB in OF. Skupaj s podatki specialnih obveščevalcev so tako dobili dokaj celovito sliko

Množična obveščevalna služba

o položaju okupacijskih enot, o sovražnih namerah okupatorja in domačih pomagačev. Edvard Kardelj je marca leta 1942 pisal Titu med drugim tudi naslednje: »... Po zaslugi tega v resnici dobrega aparata smo odlično o vsem obveščeni (namreč VOS) in preprečili so že celo vrsto poskusov, da bi se provokatorji vrnili v KPS ali OF... Dobili so že dragocene vojaške podatke (letališča, municijska skladišča, utrjene točke)... in kar je še bolj važno — varnostne službe se vsi bojijo kot hudiča, prav to pa daje... OF značaj resnične oblasti.« (Dokumenti VOS, OF, NZ in pravosodja 1941—45, RSNZ 1976).

Najpomembnejše naloge VOS so bile:

- zbiranje vseh podatkov o okupatorju na vseh sektorjih od vojaškega do mednarodnopolitičnega,
- ugotavljanje sovražnikovih sodelavcev in njihovo sovražno delovanje ter posledice njihovega sovražnega delovanja,
- zbrati podatke o razpoloženju množic in njihove reakcije na posamezne pojave in akcije okupatorja na eni in NOB na drugi strani,
- v posameznih (za razvoj NOB zelo pomembnih) primerih posameznike, za katere so odkrili njihovo izdajalsko aktivnost, tudi justificirati.

VOS OF je uspešno deloval v boju s sovražnim okupatorjem in domače pomagače vse do leta 1944, ko ga je SNOS ukinitil, ker je rastele v nov način organiziranja varnosti zaščite.

Zgodovina se ni mogla v celoti prikazati tih dogajanj v vseh podrobnostih. V kratkem času ne more zajeti vseh tisočih akcij in tveganj, v navidezno drobnih izražanju predanosti revoluciji, OF in delavskemu redu, veri v pravičnejšo prihodnost. Vendar nam tisto, kar je ohranjeno, zgovorno pričča veličini prispevka VOS k zmagovitemu boju revoluciji. To zgodovinsko poslanstvo in zapuščina, kakšen položaj in vloga mora imeti človek pri varovanju svoje svobode in pridobitev v sedanjem času. — Jože Kavčič

Konferenca kranjskih upokoencev

Društvo upokoencev Kranj je 28. februarja 1982 letno konferenco. Delo društva je bilo v letu 1981 uspešno. Iz poročila izvršnega odbora konferenci, ki ga je podal predsednik Matija Suhadolnik, so člani prejeli informacije o ožji in širši dejavnosti iz katerih poudarjamo nekaj stvari:

Društvo upokoencev Kranj je že 10 let aktivno v sodelovanju s krajevnimi organizacijami in sodeluje v skupnem delu s sosednjimi društvi. Posreduje pri pripravi in izvedbi razstavnega programa. Posebne priprave so bile za sedanje volitve, katere bodo v letošnji jeseni. Iz poročila je razvidno, da je društvo na sedanje volitve evidentično kar 32 delegatov. Ti so bili imenovani za delegate v delegacije krajevnih skupnosti, deloma pa so

bili evidentirani delegati za skupnost pokojninskega in inv. zavarovanja, za samoupravno stanovanjsko skupnost, za dom upokoencev in podobno. Svojo politiko oblikuje po programu Obč. konf. SZDL Kranj, kjer ima društvo svojega delegata, tako, da sodelujemo več ali manj pri vseh občinskih proslavah in družbenih dejavnostih.

Iz poročila je razvidna društvena dejavnost na področju športne dejavnosti v balinanju, kegljanju in šahu. Tekmovali smo na regijskih tekmovanjih na Gorenjskem v šahu, pa tudi v merilu republike, kjer smo dosegli prvo mesto kot šahovska ekipa upokoencev.

Podobno kot šahisti je delaven moški pevski zbor, ki se vključuje v vsa regijska in republiška udeleževanja poleg svoje osnovne obveznosti, da poje na pogrebnih članom društva. Zbor je pripravljen sprejemati še nove pevce.

Dostikrat beremo o posameznih izletih, ki jih imajo društva. Društvo upokoencev Kranj je imelo v letu 1981 kar 13 izletov. V 13 avtobusih so si člani ogledali Slovenijo po dolgem in počez. Za vsak izlet bi bil lahko napisan obširen članek. Izlete društvo načrtuje še vnaprej.

Društvo je pobrateno z Društvom upokoencev Zaječar. Vsako leto se delegacije izmenjujejo v Kranju na občinskem prazniku, kjer gre vsa zahvala predstavnikom občine, da nas vključujejo v to praznovanje.

Društvo sodeluje v samoupravni stanovanjski skupnosti Kranj. V letih od 1974 do 1982 je bilo upokoencev v kranjski občini dodeljenih 179 stanovanj. Tu je bilo z ogledi, priporočili, pa tudi v sami skupnosti s strani društva opravljeno ogromno dela. Pri tem smo dobili vso pomoč še od SPIZ s katero tesno sodelujemo tudi na tem področju. To področje dela je zelo obširno in je to samo kratak povzetek.

Poročilo navaja še dosti drugih dejavnosti. Omenili bi lahko točilni-

co kot klub, kjer je prijetno zbirališče upokoencev. Za vso to dejavnost je ZDUS podelila 12 zlatih značk, med katerimi so tudi priznanja za sodelovanje predstavnikov SÖ Kranj in Obč. konferenci SZDL ter direktorju tovarne IBI Kranj. To poudarjamo zaradi tega, ker se nekateri predstavniki združenega dela izmikajo sodelovanju z društvom upokoencev.

Konferenca se je uspešno in delavno končala z apelom, da čimveč upokoencev sodeluje pri bodočih volitvah, največ v krajevnih skupnostih, pa tudi sicer, saj delo ne sme biti kampanjsko. Eno od takih del je tudi vključevanje v društvo, ki sedaj šteje 3800 članov. Čim več nas bo in čimbolj bomo delavni, več bomo lahko pomagali tistim članom, ki so potrebni pomoči od društva, to pa je med drugimi nalogami društva eno najbolj potrebnih.

R. Uršič

«Lišček» zboroval

Kranj - Društvo za varstvo in vzgojo ptic «Lišček» iz Kranja je na občnem zboru v petek, 27. februarja, pregledalo svoje delo, ki je bilo nadvse pestro in uspešno, saj so člani društva pripravili vrsto akcij in to kljub majhnim finančnim sredstvom, ki so jim na voljo.

Društvo je bilo ustanovljeno pred dvema letoma na pobudo gojiteljev in ljubiteljev ptic. Nekateri člani danes vzgajajo različne vrste ptic, od kanarčkov in papig do mnogih drugih eksotičnih ptic. Vzreja je kvalitetna, kar dokazujejo tudi mnoge nagrade in priznanja posameznikom na razstavah in tekmovanjih širom po Sloveniji in Jugoslaviji. Še posebej izstopajo vrste kanarčkov, kar smo lahko videli tudi na zadnji razstavi ptic v Delavskem domu v Kranju. Take in podobne razstave vselej privabijo veliko število obiskovalcev in kupcev, predvsem pa je razveseljivo dejstvo, da nanje prihaja vedno več šolskih in predšolskih otrok.

Ni pa edini namen društva le vzgoja ptic, temveč si prizadeva gojiti in hraniti tudi vse zunanje ptice, človeku in naravi koristne. Člani se zavedajo pomena »zunanjih« ptic in ohranitev le-teh v tako onesnaženem mestu, kot je Kranj. Na zboru so člani društva sklenili, da bodo kupili hrano za ptice in jo porazdelili vrtcem in osnovnim šolam. Seveda je za to potreben denar. Društvo ga dobi iz pobrane članarine in s prostovoljnimi prispevki članov in obiskovalcev razstav.

Za svoje najpomembnejše naloge v bodoče so si člani društva zadali seveda še naprej kvalitetno vzrejo vseh vrst ptic in organiziranje razstav, prizadevali pa si bodo tudi za povečanje članstva, predvsem iz vrst mladine in pionirjev.

S. Stržinar

Delovni program razširili

V GLASU smo letos že pripravili delovni program dela kranjskega hortikulturnega društva. Kot kaže, so člani na svoji februarjski plenarni seji dogovorili še za nove naloge, ki bodo poleg predavanja in demonstracij, kot so spomladanska sadnja, sajenje in obrezovanje dreves, zatiranje boleznih in škodljivcev na sadnem drevju, urejanje in vrtove s sezonskimi in cvečnicami, organizirali tudi botaničnega vrta na Dobraču, spoznavanje zdravilnih rastlin na Nanosu ali kje drugje, pripravili izlet v sotesko Korte pri Kapli in društveni piknik v

ob koncu leta naj bi jih bilo že 300. Vsak član, tako so se dogovorili, bo letos prispeval za ureditev društvenega vrta najmanj 100 dinarjev.

Naj povemo še to, da je delo društva teklo doslej po programu. Tako so se že začeli tečaji vozlanja, bilo je že tudi predavanje o uporabi folije pri pridelovanju zelenjave v vrto, demonstracija spomladanskih del v vrto, v petek, 19. marca ob 15. uri, pa bo, kot je bilo že napovedano, na sadni plantaži Resje pri Podvinu demonstracija sajenja in obrezovanja sadnega drevja. Ob 18. uri istega dne pa bo v Delavskem domu predavanje o zatiranju boleznih in škodljivcev na sadnem drevju in jagodičevju.

D. Dolenc

Dom kulture še ni obnovljen

Krajevna skupnost Preddvor ima tako kot drugo vrsto komunalnih problemov od kanalizacije do vodovoda, odpravljajo pa jih tudi s prostovoljnimi delom in krajevnim samoprispevkom

Preddvor - Ko je konec februarja letos delovna skupina članov izvršnega sveta obiskala krajevno skupnost Preddvor, so predstavniki sveta krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij razgnili kup krajevnih problemov, ki jih večino sicer že rešujejo sami, vendar pa se obnova vleče predvsem zaradi pomanjkanja denarja. Ena takšnih zadev je prav gotovo preddvorski dom kulture, ki je bil precej poškodovan v potresu leta 1976. Denar za obnovo je bil sicer zagotovljen, vendar pa je obnova

potekala tako počasi, da je prej zmanjkalo denarja, še preden so bila dela pri kraju. Zato je dom kulture še vedno nedograjen, prostorov, kjer bi se odvijalo delo krajevnih samouprave, družbenopolitičnih organizacij in društev pa seveda ni.

V Preddvoru pa bi radi zgradili novo poslovalnico Turističnega društva, saj menijo, da bi to lahko prispevalo k nadaljnjemu razvoju turizma v tem kraju. Nekaj denarja za poslovalnico bi zbrali krajanji sami, del sredstev pa Gorenjska turistična zveza, Central, del denarja pa bi zagotovili iz združenih sredstev za razvoj gospodarskih dejavnosti v krajevnih skupnostih.

Sicer pa v Preddvoru ne manjka tudi komunalnih problemov. Treba bo zgraditi kanalizacijo na Francariji, Novi vasi in Bregu, kar so tudi že zapisali v samoupravni sporazum o temeljih plana krajevnih skupnosti za to srednjeročno obdobje. Prav tako je obnove potreben tudi povsem dotrajan most čez Kokro na Bregu, obnova pa ne bo veljala ravno malo denarja. Vsako leto imajo tudi precej težav s cesto na Možjanco, saj je cesta kljub vzdrževanju in obnavljanju po vsakem večjem deževju povsem uničena. Tudi vodni rezervoarji na Možjanci so dotrajani, pitna voda se zato izgublja in bi bilo treba vodne zbiralnike obnoviti. Krajanji Preddvora pa že obnavljajo gasilski dom, kjer bodo lahko prostori za sestanke gasilskega društva in seveda prostori za gasilsko orodje.

Krajanji Preddvora pa so se na referendumu odločili, da s samoprispevkom zberejo denar za povečanje pokopališča in gradnjo mrliških vežic. Gradnja je že začeta, k sodelovanju pa so povabili tudi krajevno skupnost Bela.

Črtomir Zorec

POMENKI O GORENJSKIH KRAJIH IN LJUDEH NA PODROČJU LJUBLJANSKIH OBČIN

(5. zapisa)

«Naš izlet k igalki, resnični »roži mogotici«, še ni končan. Še skozi Topol nas bo vodila pot, ves čas med srednjevisokimi vrhovi (s cerkvicami na temenih) in zaselki nenavadnih imen, n. pr. Knapovže (le odkod ime, od »knapov«, t. j. rudarjev?). Kar praviloma vodi po razvodnici med Savo in Ljubljano. Saj se večina rečic in potokov usmerja na sever, da bi se izlili v Savo. Te vodice, ki hite v naročje velike vode, imajo tudi lepa zanimiva imena: Ločnica, Grabnarica, Babišnica, Prešnica, Mavelščica, Zakoniščica idr.

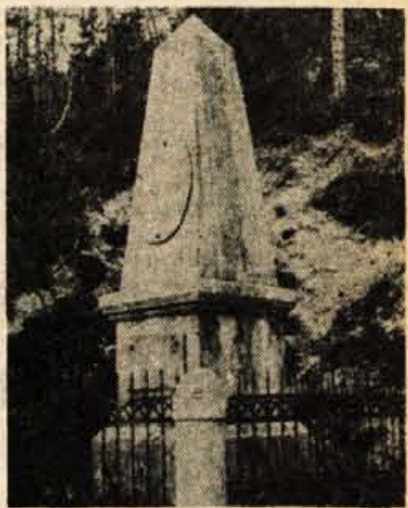
TOPOL je bil izletnikom v ljubljansko okolico bolj znan kot Sveta Katarina, pač zaradi cerkvice sv. Katarine na bližnjem holmcu (738 m) tik nad izvirom Babišnice, ki usmerja svoj tok že proti Medvodam. Prebivalci - domačini si še vedno pravijo, da so Katarinčani. Pa naj bodo, nič hudega! - Starinska cerkva je stala že v 17. stoletju, sprva podružnična, pozneje župna. Notranjščino cerkve je obnovil arhitekt Ivan Vurnik, poslikala pa njegova žena Helena Vurnik. Pomembnost (umetniško) daje cerkvi tudi veliko umetniško delo (križ) v glavnem oltarju kiparja Franceta Kralja. - Katarinčani so imeli svojo šolo že leta 1877, sprva v župnišču, pozneje v lastnem poslopu. Danes nosi šola ime po domačinu, narodnemu heroju Janezu Kalanu - Se to povem, da je Topol najpriljavnejše izhodišče za zložen izlet na dolomitiko Grmado (898 m) in na Tošč (1021 m).

»KRALJEVA ROŽA«

Saški kralj Friderik Avgust, po svojem značaju prikupljiv in demokratičen vladar, je bil tako vnet rastlinoslovec (botanik), da se je sam podal v Polhograjske dolomite. Da bi z lastnimi ušmi ugledal lepoto, za katero je zvedel tam v daljni nemški deželi, da so jo odkrili pri nas.

Bilo je to 20. maja 1837, ko je grof Rihard Ursini - Blagaj, lastnik graščine v Polhovem Gradcu, odkril na severnem pobočju Gore sv. Lovrenca dotlej botaničnemu svetu neznan rastlino prav v njenem najlepšem razcvetu.

Brž je svoje odkritje sporočil kustosu ljubljanskega deželnega muzeja in dobremu poznavalcu domače flore (cvetane) Henriku Freyerju. Le-ta je ugotovil, da je cvetoc grmiček, ki mu ga je poslal grof Blagaj, zares še tudi njemu neznan rastlina. Da bi najdbo še bolj utrdili, je Freyer cvetoc rastlino (seveda posušeno) predložil svetovnoznanemu botaniku Reich-

Obelisk v spomin na obisk saškega kralja v Polhovem Gradcu dne 14. maja 1838.

enbachu v Draždenih (Dresden) in znanstveni reviji »Flora« v Regensburgu. In tako so našo igalko registrirali kot posebno vrsto iz družine volčinov ter jo označili s strokovnim imenom njenega najditelja in glasnika: Daphne Blagayana Freyer. - Saškemu kralju na ljubo so rastlino imenovali tudi »kraljevo rožo«. Mi pa ji na splošno pravimo Blagajev volčin ali krajše kar »blagajka«. Boli slovensko pa je staro-svetno njeno ime igalka. Saj so jo naši predniki poznali še pred botaniki, graščaki in kralji. Dali so ji ime igalka po vrhu z imenom Igalce (895 m), ki se dviguje zahodno nad planinskim domom pod Govejkom (v dolini Ločnice). Kaže, da so bele cvetove igalke naši predniki najprej opazili na pobočjih te gore v Polhograjskih dolomitih. - Vsekakor velja opozoriti, da je trganje cvetov ali pa celo ruvanje cele rastline strogo prepovedano. Blagajev volčin ali Kraljeva roža ali igalka sodi med z zakonom zaščitene naravne znamenitosti Slovenije.

Seveda pa moram »resnici na ljubo« povedati, da Blagajev volčin ne cveti le na osovjih in severnih pobočjih Polhograjskih dolomitov. V času, ko je živel še v Ljubljani botanik Freyer, res še niso mogli vedeti za druga rastišča. Danes, po sto letih Blagajevoga odkritja, pa vemo, da lepa rastlina cvete tudi na nekaterih pobočjih gorskih vrhov v spodnji Savinjski dolini.

Na Dinari, v Bosni, Crni gori in Makedniji se ta beli volčin razrašča v velikih množinah in v bujnejših cvetovih. - Tudi imen ima naš volčin več: v Bosni mu pravijo »jaglika« ali »borica«, Savinžani mu pravijo »beli kozlovec«; pri nas v območju Polhograjskih dolomitov je bilo znano tudi ime »bela jožefica«.

No, vrtno se že za nekaj hipov k obisku saškega kralja, po katerem se je igalka nekaj časa imenovala kot »kraljeva roža«. Ljudje, bolj mestni kot kmečki, so brž zagnali, da se je prišel kralj zdraviti in da je zato obiskal rastišče Blagajevoga volčina, da bi ozdravel od neke neznane bolezni. In so prav resno trdili, da se je kralju zdravje vrnilo potem ko je uporabil nekaj cvetov te čudne rože. Seveda je bilo govorenje povsem brez osnove, kajti blagajka vsebuje zelo strupene snovi. Kot vsi volčini - odtod tudi njih skupno ime - saj kar kliče v spomin volčjo jagodo in volčjo češnjo. Volk in strup sta bili že od nekdaj nevarni soznačnici.

Grofu Blagaju se je videl kraljev obisk tako imeniten, da je na pobočju Gore sv. Lovrenca, v bližini svoje graščine, dal postaviti kamnit obelisk z vklešanim latinskimi napisom, ki v slovensčini lovec:

»Grof Blagaj, vlastelin tega kraja, je dal postaviti ta spomenik v spomin na dan 14. maja 1837, ko je saški kralj Friderik Avgust prišel gledati rastlino, ki jo je kot novo ugotovil Freyer ter jo obdaril z imenom Daphne Blagayana.«

Gora sv. Valetina, na katere pobočju je dne 20. maja 1837 našel grof Blagaj prve cvetove belega volčina ali igalke.

Odprava v alžirske jame

Alžija bo krenila na pot jama odprava, ki jo pripravlja društvo raziskovalcev krasa v Kranju. Mandić-Manda iz Valjeva. Udeležila se je bosta dva kranjska člana Društva za raziskovanje jam in društva za podvodne dejavnosti. Odprava, ki jo vodi priznani alžirski raziskovalec Radomir Mandić-Lokan iz Valjeva, se je namenila alžirski pogorju Atlas in njen cilj je 575 metrov globoka jama Anou Boussuil. Na jama je po dosedanjih francoskih raziskavah sifon, ki ga žele odkriti in odkriti, ali se brezno nahaja. Ena od priprav na odpravo državno odpravo v Alžirju je tudi spust v 534 metrov globoko brezno pri Leški planini v Jelovico, v Srbiji pa bodo odkrivali brezno v Bora, globoko 345 metrov. D. Z.

Delovni program razširili

V GLASU smo letos že pripravili delovni program dela kranjskega hortikulturnega društva. Kot kaže, so člani na svoji februarjski plenarni seji dogovorili še za nove naloge, ki bodo poleg predavanja in demonstracij, kot so spomladanska sadnja, sajenje in obrezovanje dreves, zatiranje boleznih in škodljivcev na sadnem drevju, urejanje in vrtove s sezonskimi in cvečnicami, organizirali tudi botaničnega vrta na Dobraču, spoznavanje zdravilnih rastlin na Nanosu ali kje drugje, pripravili izlet v sotesko Korte pri Kapli in društveni piknik v

ob koncu leta naj bi jih bilo že 300. Vsak član, tako so se dogovorili, bo letos prispeval za ureditev društvenega vrta najmanj 100 dinarjev.

Naj povemo še to, da je delo društva teklo doslej po programu. Tako so se že začeli tečaji vozlanja, bilo je že tudi predavanje o uporabi folije pri pridelovanju zelenjave v vrto, demonstracija spomladanskih del v vrto, v petek, 19. marca ob 15. uri, pa bo, kot je bilo že napovedano, na sadni plantaži Resje pri Podvinu demonstracija sajenja in obrezovanja sadnega drevja. Ob 18. uri istega dne pa bo v Delavskem domu predavanje o zatiranju boleznih in škodljivcev na sadnem drevju in jagodičevju.

Preddvor - Ko je konec februarja letos delovna skupina članov izvršnega sveta obiskala krajevno skupnost Preddvor, so predstavniki sveta krajevnih skupnosti in družbenopolitičnih organizacij razgnili kup krajevnih problemov, ki jih večino sicer že rešujejo sami, vendar pa se obnova vleče predvsem zaradi pomanjkanja denarja. Ena takšnih zadev je prav gotovo preddvorski dom kulture, ki je bil precej poškodovan v potresu leta 1976. Denar za obnovo je bil sicer zagotovljen, vendar pa je obnova potekala tako počasi, da je prej zmanjkalo denarja, še preden so bila dela pri kraju. Zato je dom kulture še vedno nedograjen, prostorov, kjer bi se odvijalo delo krajevnih samouprave, družbenopolitičnih organizacij in društev pa seveda ni.

Krajanji pri Gorjah - Krajanji Poljšice so lani sklenili, da vsaka hiša prispeva določeno vsoto za nakup novega kontejnerja. Denar je bil zbrani in tudi kontejner je bil dostavljen. Vendar se v letošnji zimi ni prvozračni kontejner, ni ljubilo postaviti ga na mesto, ki je za kontejner. Enostavno stoji na lepem travniku in pred nedavnim je bil skupaj v kontejnerju pogorelo, ker je nevestnež smeti zažgal. - D. Ambrožič

V zemeljsko osrčje

Privlačnost jamarstva ni le v razburljivem spustu v globino in odkrivanju teme, temveč je večji čar tega športa v ponovnem iskanju svetlobe, utrudljivem vzpenjanju nazaj na svetlo. Uspeh, razkritje skrivnostnih brez, pa spodbuja k novim in novim iskanjem

Tako je tudi pri mladem, komaj pet let starem jamarskem klubu iz Kamnika, ki odkriva podzemne špi-lje kamniških planin. V njih sicer ni baročnih kapnikov, kakršne ponuja-jo kraške jame, pa vendarle lahko obogatijo jamarja in raziskovalca z obilo spoznanj. Da bi proslavili pet-letnico svojega raziskovanja, so se kamniški jamarji odločili, da letos pogledajo malce čez domači plot. Za cilj so si izbrali nenavadno jamo na grškem polotoku Peloponez v pogor-ju nad zgodovinsko Sparto. Jama, imenovana Propantes, ima sloves najgloblje vertikalnega brezna na vsem svetu. S površja se namreč v globino spušča 420 metrov, in ko je jamar na njenem dnu, vidi v daljavi le drobno liso svetlobe. Brezno spada med svetovne jamarske bisere, vendar razen čiste, navpične globine in razburljivega doživetja, ki ga čuti jamar, ko niha nad skoraj petsto metri prepada, nima drugih posebnosti. Kakšne so geološke značilnosti jame, katere oblike življenja je moč najti v gladki steni najgloblje- vora na svetu, vse to pa bo osem-članska jamarska odprava iz Kam- nika odkrivala že prve dni maja.

Odpravo bo v grško brezno pope- ljal Vido Kregar, v njej pa bodo sodelovali še Franc Holcar, Rajc Slapnik, Janko Urbanc, Rastko Za- brič, Helena Cerar, Milica Hadži Georgiev, ki bo pomagala z znanjem svojega maternega jezika, grščine, in Dane Holcar, predsednik jamarske- ga kluba.

»V petih letih, kar delujemo, smo raziskali že 178 jam v kam- niškem alpskem svetu. Bogati so s podzemnim jamskim svetom Podi pod Skuto, Kalca in Vezica, pa tudi najmanj raziskani. O vsa- ki jami, v katero smo se zadnjih nekaj let spuščali, smo vodili te- renski zapisnik, ki zajema vse podatke o jamah, hidrološke, biološke, zgodovinske, prerez

Predsednik jamarskega kluba Kam- nik Dane Holcar: »Brezno Propan- tes je s 418 metri globine najgloblje navpično brezno na svetu, sledi mu El Satan v Mehiki s 410 metri, tretja pa je 393 metrov globoka grška ja- ma Provantina. Če nam spust v Pro- pantes ne bo uspel, je slednja naš re- zervni, tolažilni cilj.«

jame, skratka kar najpopolnejšo sliko brezna. Naš cilj je izrisati čim popolnejši zemljevid pod- zemnega sveta kamniških Alp. Po strokovni plati smo torej za odpravo in Propantes kar dobro podkovani. Z denarjem gre seve- da nekoliko težje. Precej sredstev smo že za prejšnje akcije zbrali sami, s kolektivnimi sezonskimi deli, zveza organizacij za tehni- no kulturo izpolnjuje do nas svoje denarne obveznosti, trkali pa smo tudi na tovarniška vrata. Do prvomajskih praznikov, ko se bomo odpravili na tritedensko pot v najgloblje vertikalno brez-

no, si bomo, upam, tudi denarno opomogli.«

V precejšnji meri je usoda njihove odprave odvisna tudi od kamniške kulturne skupnosti. Njena sredstva naj bi odločila, ali bodo v brezno posneli 8 ali 16-milimetrski doku- mentarni film, s katerim želijo so- delovati na vsakoletnem mednarod- nem festivalu jamarskega filma v Franciji. Kajti uspeha in odkritij svoje prve odprave zunaj domačih meja ne nameravajo držati zase. Po vrnitvi bodo vtise zapisali v klubski dnevnik, strokovne izkušnje prika- zali v biltenu, svoj podvig pa bodo objavili tudi v strokovnih revijah.

Kaj si osmero jamarjev pravza- prav obeta od spusta v grške globi- ne? Vsakdo nosi v sebi svoje intimo- pričakovanje, vse pa mika neznano, spopad in tveganje, bivanje v naravi in odkrivanje njenih neznanih lepot. Odprava bo tudi preizkušnja njho- vega tovarištva, medsebojnega za- upanja in pripadnosti temu malemu, do zdaj vedno trdnemu kolektivu. Kamniški jamarji si sicer želijo uspeha in si upajo spopasti z zahtev- nimi podzemnimi jamami, vendar med njimi ni nikogar, ki bi iskal re- kordov in z željo po »špičakarstvu« rušil čar, ki ga daje temu športu kolektivnost. Propantes bo torej dvojn- o potrdilo, njihovega znanja in to- varištva.

D. Zlebir

Z avtobusom v Logarsko dolino

Na tretje množične teke v Lo- garski dolini organizira ZVUTS iz Kranja avtobusni prevoz. Prija- vite se lahko na Planinskem dru- štvu Kranj v četrtek od 13. do 19. ure in v petek od 13. do 17. ure. Odhod avtobusa bo v ne- deljo, 21. marca 1982 ob 6. uri izpred hotela Creina v Kranju.

Osmerica se je katila v domačih brezih, od katerih sta med drugim kritji dva kilometra dolga Kamniška jama v Zeleniških špičah in Zve- Gamsovo čeljustjo, globoko 200 metrov

Akcije celo leto

Svet za varstvo okolja pri občinski konferenci SZDL Kra- nja za sabo plodno leto — Lepo in zdravo okolje naj bo skrb- nega krajana

Kranj — Svet za varstvo okolja je bil v Kranju imenovan že 10. oktob- ra 1979, vendar delo kar ni hotelo steči. Šele lani, ko so naredili podro- ben program dela po četrletjih, so se pokazali tudi prvi rezultati. Ste- kla je akcija »88 dreves za tovariša Tita« in danes se na akcijo načrtno pripravljajo že 11 krajevnih skupnosti. V svoj delovni program so uvrstili tudi varstvo zraka, varstvo pred hrupom, javno čistočo, varstvo voda, varstvo plodne zemlje in urba- nizacijo ter urejanje in varstvo zele- nja in varstvo krajine.

Letos bo svet vse leto tesno sode- loval z inšpekcijsko službo, vsemi interesnimi skupnostmi in društvi, ki imajo v svojem delovnem progra- mu prav tako skrb za varstvo okolja, ter sodeloval v skupščinskih razpra- vah, kadar bodo na dnevnem redu ta vprašanja. Njegova celoletna naloga bo še naprej sodelovanje s kraje- vni skupnostmi v akciji za zasadi- tev »88 dreves za Tita«, seznanjanje javnosti z delom sveta in organizir- nje predavanj o varstvu okolja na vseh matičnih šolah.

V prvem in drugem tromesečju bo njegova večja naloga sodelovanje v akciji ureditve zelenja v Kranju za

festival Bratstva in sodelovanje v drugem tromesečju bo svet za varstvo okolja pripravil anketo, s čim večje število občanov bo skušal vsem mnenju glede varstva okolja, ki smo jih v Kranju izvajati, in tudi o njihovi za boljše in hitrejšo delo v nje te aktualne probleme predloge občanov bodo na mestih postavljene tudi morda pa organizirane tudi služba za zbiranje ob- okviru enega od govornikov bo svet za varstvo okolja tudi razstavo o varstvu

V tretjem tromesečju bo skušal s posebno anketo, s čim večje število občanov bo skušal vsem mnenju glede varstva okolja, ki smo jih v Kranju izvajati, in tudi o njihovi za boljše in hitrejšo delo v nje te aktualne probleme predloge občanov bodo na mestih postavljene tudi morda pa organizirane tudi služba za zbiranje ob- okviru enega od govornikov bo svet za varstvo okolja tudi razstavo o varstvu

Da bo delo teklo po načrtu, bodo rezultati dobri, če bodo sodelovanje z organizir- čega križa, s turističnimi in interesne skupnosti in dele- nale.

Iz dela in življenja vzgojnovarstvene organizacije Kranj

Vzgojnovarstvena organizacija — središče družbeno organizirane dejavnosti predšolskih otrok

NADALJEVANJE

GIBALNO-RITMIČNA (PLESNA) VZGOJA

Otroke usmerjamo v samostojno gibalno ustvarjalnost, v neposrednost in naravnost gibanja, ki izhaja iz doživetja. Skrbimo za skladen razvoj otrokovih gibalnih sposobnosti ter pravilen razvoj telesa, za pridobivanje gibalne koordinacije in orientacije. S to de- javnostjo omogočamo otrokom telesno in čustveno sprostitve, da se uveljavijo v skupini in kot posamezniki.

To so glavna področja, ki jim sledimo po vzgojnem programu. Poleg tega pa vse naše vzgojno delo preveva tudi moralna vzgoja (domovinska, delovna, oblikovanje temeljev značaja, osebnostnih lastnosti), ki je ne- vsiljivo prisotna prav v vsakem trenutku otrokovega bivanja v vrtcu.

Ne smemo pozabiti tudi naših naporov na področju prometne vzgoje, da bi bil predšolski otrok kar najbolj usposobljen za varno samo- stojno vključevanje v promet.

Majda Plestenjak
Ivanka Černač

PRIPRAVA OTROK NA VSTOP V ŠOLO

Otrok se pripravlja na vstop v šolo prek vsega predšolskega obdobja. Lahko bi celo rekli, da je vsa doba odrasčanja ena sama priprava na samostojno življenje. Toda, pogo- sto pojmujejo pripravo na šolo le kot orga- nizirano vzgojno obliko, ki je najbolj znana pod imenom »mala šola«. Če se le-ta izvaja v šoli, dobi se prav posebno pomembno vlogo. V vsakem primeru se pričakuje, da bo delo v mali šoli zelo »šolsko« in da bodo otroci ob vsakem srečanju nekaj napisali v zvezek. Res se lahko zgodi tako, vendar je mala šola dejansko šele priprava otrok na vstop v šolo.

Priprava otrok na vstop v šolo ni le družbena vzgojna oblika male šole, ampak celokupnosti prizadevanj vse od rojstva otroka do njegovega vstopa v šolo. To se pravi, da se otrok na to pripravlja tako v družini kot v oblikah družbeno organizirane predšolske vzgoje. Vzgoja ga tudi okolje, v ka- terem odrasča.

Družinska vzgoja — dobra, slabša, včasih tudi vzorna — je otrokom zagotovljena, ne pa vsem družbena vzgoja. V naši občini ugotav- ljamo, da je večina otrok vključenih v družbe- no organizirano predšolsko vzgojo že dve leti pred vstopom v šolo. Če že otrok ni v dnevnem varstvu, kjer je deležen sistematične pred- šolske vzgoje, je vključen v skrajšane vzgojne oblike, ki jim pravimo 80- in 120-urni vzgojni program.

Mala šola je danes obvezna za vse otroke v zadnjem letu pred vstopom v šolo. Že četrto leto pa se izvaja tudi druga skrajšana vzgojna oblika, 80-urni vzgojni program, ki je name- njen otrokom dve leti pred vstopom v šolo in to tistim, ki niso zajeti v dnevno varstvo. Čeprav 80-urni vzgojni program ni obvezen, starši otroke redno pošiljajo na srečanja. To ni vedno lahko, ker se otroci pogosto zbirajo v sosednjem kraju, kjer je za delo primeren pro- stor. Starši se zavedajo, kako pomembna je družbeno organizirana vzgoja za pripravo otrok na šolo in da je toliko uspešnejša, kolikor dalj traja.

Vendar se dogaja, da nekateri starši zame- rijo, ko jim vzgojiteljica želi dokazati, zakaj je družbe na vzgoja pomembna. Prav je, da poznamo razlike med družbeno in družinsko vzgojo in da se zavedamo, kako pomembni sta obe. Ni vseeno, če otrok odrasča le v krogu svoje družine ali pa se v času, ko je primerno razvit in si želi življenja z vrstniki, vključi tudi v otroški kolektiv, ker se življenje v njem zelo razlikuje od življenja v družini.

NAUČITI SE ŽIVETI S SEBI ENAKIMI POMENI ŽE DEL PRIPRAVE NA VSTOP V ŠOLO, saj potekata življenje in delo v šoli v otroškem kolektivu. Otroci, ki se prvič srečajo z 20 ali več vrstniki, se bodo kaj različno zna- šli. Odvisno pač od družinske vzgoje in od tega, koliko bratcev in sestric imajo doma, koliko so jih vzgajali v prepričanju, da so »glavni« ali pa ravno obratno, da so nepomembni, slabši kot ostali člani družine. Morda je kdo doma celo samotari, ker ni imel otroške družbe, odrasli pa niso imeli časa. Nekateri otroci so telesno lepo razviti in spretni, drugi ne, zato morda manj telesno spretni, a umsko bolj raz- viti. Vsi otroci ne odrasčajo v enakih raz- merah. Ni malo otrok, ki se v stanovanju skoro ne morejo prestopiti, da ne bi motili so-

sedov, pa tudi takih otrok ni malo, ki svo- bodno živijo v naravnem okolju. Tako bodo nekateri kar težko sedeli in delali ob mizah, drugi pa se bodo težko znašli pri telesni vzgoji. Dogaja se tudi, da starši otroka prepričajo, kako vse zna in se bo lahko postavil pred sovrstniki, pozneje pa se izkaže, da je v mali šoli velik otrok, ki zmoroje še več. To spozna- nje otroka lahko zelo zaračuna in zato popusti pri delu. Dogaja se tudi obratno. Starši, še raje pa sorodniki, otroka strašijo pred novimi obveznostmi. Seveda kmalu spozna, da so ga nalagali, vendar pa je bilo srečanje otežko- čeno tako njemu, kot vzgojiteljici. Ko vzgoji- teljica prevzame otroški kolektiv, ve, da ima toliko različnih rastočih osebnosti pred seboj, kolikor otrok šteje oddelek. Nekateri bo po- trebno prepričati, da zmoroje več in jih opogumiti, druge pa, da niso sami, da morajo računati tudi z željami in potrebami tovari- šev. Vsi otroci bodo kmalu spoznali, da je v vrtcu le ena tovarišica in veliko otrok, ravno nasprotno kot doma, kjer je običajno več odraslih in manj otrok. To kmalu prisili otroke, da postanejo samostojnejši pri raznih opravilih. Navajanje na SAMOSTOJNO OPRAVLJANJE OBVEZNOSTI PA JE ENA OD POMEMBNIH NALOG PRIPRAVE OTROK NA VSTOP V ŠOLO.

Se tako boječ otrok kmalu spozna, da je bivanje med sebi enakimi prav prijetno. Se- veda prihaja tudi do sporov, ki so nujna posledica oblikovanja volje, vendar tudi ti prav uspešno oblikujejo pravilen odnos do tovari- šev in kolektiva sploh. Vsak otrok, ki bi v svojem kolektivu želel ukazovati in imeti vse le zase, bo prav kmalu spoznal, da to ni zaželeno. Ne bo se zameril le otroku, ki mu je morda hotel vzeti zanimivo igračo, ampak bo naletel tudi na odpor drugih otrok. Istočasno bo kmalu spoznal, da se bodo vsi zavzeli zanj, če se mu bo godila krivica. Tako se vsak otrok prej ali slej socializira do te mere, da mu je v mali šoli prav prijetno. Boječ otroci postane- jo pogumnejši, klepetulje pa se navadijo tudi poslušati, ne le vzgojiteljico, ampak tudi tovariše. Vsi se navežejo na kolektiv in ga pogrešajo, ko niso dalj časa skupaj.

Morda ne pomislimo na to, da je delo v šoli za otroka kar precej pomembna obveznost, ki zahteva dosti premoževanja in napa. Priprava na te obveznosti je ravno v tem, da otroka polagoma vodimo od igre k pravemu delu, da se otrok nauči samostojno izvršiti tudi tiste obveznosti, ki niso prijetne in ki jih lahko naredi le, če ima privzgojen, pravilen odnos do dela, če v delu in uspehih uživa. Ni dovolj, če zna npr. nalogo pravilno narediti, potrebno je nekaj časa sedeti, misliti, vztrajati, se odpovedati igri, družbi otrok na igrišču in marsikateri zabavnejši stvari, kot je morda naloga. Če morajo starši ves čas, ko otrok piše domačo nalogo, sedeti ob njem in

ga spodbujati, le težko govorimo o pripravi na šolo. bil otrok primerno pripravljen na vstop v šolo.

Prav delovna vzgoja pa ni samo priprava na preračun, da odrasli namenjajo postorijo vse tisto, kar bi že lahko naredili pri tem ne zavedajo, da s tem postorijo malomaren odnos do dolžnosti, ki jo mora delati. Otroci ne ceni tega, da se mora delo potruditi. Najhuje je, da otroci v telesno lenost. Omogočiti jim moramo spoznanje predmetov vsakodnevno spozna lastnosti predmetov, ki jih učijo z njimi ravnati, delo naj pa ne bo poskušati, primerjati. Dobro opravilo je najlepše plačilo, ki se ga vsi otroci naj ponos. Dogaja se tudi, da otroci silimo delati le, ko smo jezični, da se zdaj že čas, da sam nekaj naredi. TO, biti mora pravica. Na tako težave bo naletela vzgojiteljica, ki jo la oddelek male šole. Njena naloga bo tudi odpravila ali pa vsaj zmanjšala bo tudi prepričati nekatere starše, da jo težave in jih bo potrebno sprejeti preden bo šel otrok v šolo. Kolikor bo uspelo, toliko manj bo imel otrok težav, toliko bolj bo pripravljen na vstop v šolo.

Tako lahko ugotovimo, da je vzgoja za pripravo otrok v šolo pomembna in še prav posebno pomembna je sestavni del moralne vzgoje. Če mali šoli le »pisali« in se učili, kar je razmeroma lahko, bi se otroci uveljavili, da bo prva zagnana, če pu v šolo hitro popustila, če otroci spoznali, da so si šolo predstavljali samo mivo novost. Vsestranska priprava otroka na vstop v šolo pomeni pripravo na odpornost, spretnost, pripravo na razvito, ko je otrok že življenja in doživlja intelektualna čustva, uspeva le, če si je pred vstopom v šolo primerna spoznanja o naravi tega delu ljudi, če ima primerno znanje, zaklad in če žna zna svoje misli in mernem stavku. Otroci mora biti pripravljen na socialno zrel. Znati se mora uveljavljati. Ni prav, če se otroci skupnim interesom, pa tudi se ne prevzeti vodilne vloge in odgovornosti potrebno. Vsega tega se bo otroci šoli, marsikaj igraje, polagoma se menjalo igro in otrok se bo naučil ločevati. Postal bo sposoben delati kar morda ne bo ravno zabavnejšo, potrebno. Program priprave otrok na vstop v šolo je tudi naloga s področja likovne vzgoje.

**STROKOVNA SLUŽBA OBČINSKIH SKUPNOSTI
ZA ZAPOSLOVANJE GORENJSKE – KRANJ**

**DOPOLNITVE IN POPRAVKI K SKUPNEMU RAZPISU
KADROVSKIH ŠTIPENDIJ ZA ŠOLSKO LETO 1982-83**

V Delu je bil 16. in 17. 2. 1982 objavljen skupni razpis kadrovskih štipendij za šolsko leto 1982-83, kjer so nanašani podatki tudi za pet gorenjskih občin. Dodatno smo prejeli nekaj dopolnitev in popravkov, ki jih skladno z določili samoupravnega sporazuma v občini (34. člen) objavljamo skupaj.

V občini Kranj se črta: receptor, 1 štipendija, Aerodrom Ljubljana, letališko in turistično podjetje Brnik – TOZD Gostinstvo in turizem; vzgojitelj predšolskih otrok, 5 štipendij, Vzgojnovarstveni zavod Kranj; pri Podjetju za PTT Promet Kranj – TOZD Telekomunikacije se izpusti opredelitev poklica, to je mehanik TK naprav, ostalo ostane nespremenjeno.

V občini Škofja Loka se črta: PTT prometnik, 2 štipendiji, Podjetje za PTT promet Kranj – TOZD za PTT promet Škofja Loka.

Dodatno se objavljajo naslednje kadrovske štipendije:

POKLIC (PROGRAM, SMER)	št. stip.	ŠTIPENDITOR
kmetijec*	4	Gorenjska kmetij. zadruga Kranj, TZO Sloga
Kmetijski tehnik*	1	Gorenjska kmetij. zadruga Kranj, TZO Tržič
	3	Gorenjska kmetij. zadruga Kranj, TZO Sloga
rudar	1	Gorenjska kmetij. zadruga Kranj, TZO Naklo
rudarski tehnik	20	Rudnik urana Žirovski vrh v ustanavljanju
geološki tehnik	2	Rudnik urana Žirovski vrh v ustanavljanju
kemijski procesničar	3	Rudnik urana Žirovski vrh v ustanavljanju
kemijski tehnik	2	Rudnik urana Žirovski vrh v ustanavljanju
kovinar – strojnik – oblikovalec kovin	1	Rudnik urana Žirovski vrh v ustanavljanju
štomehanik	2	Almira Radovljica
avtomehanik	3	Bombažna predilnica in tkalnica Tržič
strojni ključavničar	1	Almira Radovljica
elektrikar energetik, ključavničar (skupaj za oba poklica oz. smeri)	2	Cestno podjetje v Kranju
obdelovalec lesa-žagar (II – skrajšani program)	1	Alpina Žiri
tekstilni konfeksionar	10	Rudnik urana Žirovski vrh v ustanavljanju
obutveni tehnolog	1	Kmetijsko gozdarska zadruga Mercator Sora Žiri
obutveni tehnolog – izdelovalec spod. delov obutve prodajalec (za prodajalne v SRS)	10	Almira Radovljica
ekonomski tehnik	1	TRIO Tržič
ustakar	1	TRIO Tržič
kuhar	5	Alpina Žiri
gradbeni inženir ekonomist (smer medn. menjava)	3	Cestno podjetje v Kranju
dipl. inženir rudarstva	2	ABC Pomurka, Loka Škofja Loka – TOZD Jelen, gost. Kranj
dipl. inženir kmetijstva	2	ABC Pomurka, Loka Škofja Loka – TOZD Jelen, gost. Kranj
dipl. inženir strojništva	1	Remont-gradnje Žiri, Stara vas
dipl. inženir kmetijstva – živinorejske smeri	1	Alpina Žiri
dipl. inženir geodezije	2	Rudnik urana Žirovski vrh v ustanavljanju
dipl. inženir tekstilne tehnologije	1	Upravni organi in str. službe občine Kranj
dipl. ekonomist	1	LIP Bled, les. ind. Bled, DSSS
dipl. ekonomist (smer ekon. medn. odnosov ali komerc.)	2	Sklad za izvajanje intervencij v kmetijstvu in porabi hrane SO Kranj
zobni zdravnik	1	Upravni organi in str. službe občine Kranj
	1	Gorenjska predilnica Škofja Loka
	1	Upravni organi in str. službe občine Kranj
	1	Gorenjska predilnica Škofja Lok*

* Štipendije v okviru Gorenjske kmetijske zadruge Kranj oz. njenih TZO se bodo podeljevale učencem, ki bodo po izobraževanju delali doma na kmetijah.

Prosilce obveščamo, da je bil postopek za pridobitev kadrovske štipendije in ostalo objavljen v Delu, 16. 2. 82; informacije lahko poiščete tudi v skupnostih za zaposlovanje, za podrobnosti in morebitno dokumentacijo pa naj povprašajo v kadrovskih službah štipenditorjev.

Štipenditorje opozarjamo, da morajo vsako morebitno dopolnitev k tem skupnim razpisom (Delo in Glas) obvezno javno objaviti – kakor določa 34. člen samoupravnega sporazuma.

ISKRA
Industrija za telekomunikacije
in računalništvo
Kranj, n. sol. o.

**Komisija za delovna razmerja DS KOMERCIALA DO
TELEMATIKA objavlja prosta dela in naloge:**

V SLUŽBI KOOPERACIJE:

VODJE PREVZEMA

Pogoji:
– višja izobrazba strojne ali elektro smeri,
– 3 leta ustreznih delovnih izkušenj

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov Iskra Telematika, Kranj, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako »za komerciala«.

**ZVEZNA CARINSKA UPRAVA
CARINARNICA JESENICE**

razpisuje prosta dela in naloge

ŠTIRIH DELAVCEV

carinik za kontrolo potnikov in prevoznih sredstev oziroma za zadeve nadzora nad blagom in prevoznimi sredstvi

Pogoji:

- štiritletna srednja šola ekonomske – finančne, tehnične ali administrativno – upravne smeri, šest mesecev delovnih izkušenj in znanje enega svetovnega jezika,
- kandidati morajo izpolnjevati splošne pogoje, določene v 318. členu Zakona o temeljnih sistema državne uprave in o Zveznem izvršnem svetu ter zveznih upravnih organih (ur. list SFRJ št. 23/78), ter posebne pogoje določene v 37. členu Zakona o carinski službi (Ur. list SFRJ št. 56/80) in v Odluku o posebnih pogojih za sprejem delavcev na delo v carinsko službo (Ur. list SFRJ št. 64/74),
- kandidati morajo imeti urejeno vojaško obveznost,
- potrebno je znanje slovenskega jezika,
- kandidati, ki izpolnjujejo pogoje razpisa, bodo psihološko testirani

Stroške prihoda na testiranju krijejo kandidati.

Razpisana dela in naloge veljajo za nedoločen čas s trimesečnim poskusnim delom.

Prijave z življenjepisom, kolkovane z 8,- din administrativne takse, dostavite Carinarnici Jesenice, Cesta maršala Tita 37, Jesenice, v roku 15 dni po objavi.

KOVINOSERVIS p. o.
Prešernova 15, Jesenice

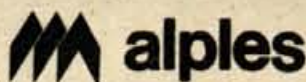
Po sklepu Odbora za delovna razmerja DO KOVINOŠERVIS Jesenice objavlja potrebo po več delavcih za opravljanje

**ZAHTEVNIH KLJUČAVNIČARSKIH DEL IN
NALOG**

**ZAHTEVNIH KOVINOŠTRUGARSKIH DEL IN
NALOG**

Kandidati naj svoje vloge z dokazili o strokovni izobrazbi in podatki o dosedanjem delu dostavijo na naslov: DO Kovinoservis Jesenice, Jesenice, Prešernova 15, kjer dobijo lahko tudi druge informacije.

Objava velja do zasedbe delovnih mest. O rešitvi vlog bodo kandidati obveščeni v 30 dneh od dneva vložitve vloge.

**Industrija pohištva
ŽELEZNIKI**

objavlja na podlagi 8. čl. Pravilnika o delovnih razmerjih in sklepa odbora za kadre TOZD Promet blaga

VODENJE AVTOMEHANIČNE DELAVNICE

Pogoji za zasedbo:

- delovodska šola avtomehanične stroke – avtoelektričar,
- 6 mesecev ustreznih delovnih izkušenj

Za navedena dela in naloge se sklenu delovno razmerje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pisne prijave s potrebnimi dokazili sprejema kadrovska socialni oddelek DO Alples, Železniki, v roku 15 dni po objavi.

**TURISTIČNO DRUŠTVO
LESCE, Alpska 58**

K sodelovanju vabimo

DINAMIČNE, RAZGLEDANE SODELAVKE IN SODELAVCE

(študentke, študente, gimnazijke in gimnazijce), ki jih veseli delo v turizmu.

Nudimo možnost opravljanja naslednjih nalog in opravil v campu Šobec v obdobju letne sezone 1982:

- receptorjev,
- bolničarjev – receptorjev,
- vodje turistične pisarne (nadomeščanje delavke),
- nočnih čuvajev – receptorjev,
- čistilk in čistilcev campa in sanitarij,
- pobiralcev vstopnine, parkirnine in malega golfa.

Za receptorje zahtevamo znanje dveh tujih jezikov (nemškega, angleškega, francoskega), za ostale pa po možnosti znanje enega jezika.

Možnost sklenitve delavnega razmerja za določen čas ali po pogodbi. Prednost imajo kandidati iz bližnje okolice in kandidati, ki bi delo opravljali najmanj dva meseca.

Informacije v zvezi sodelovanja lahko dobite po telefonu (064) 74-260 vsak torek, četrtek in petek od 9. do 12. ure.

Pisne ponudbe pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: Turistično društvo Lesce, Alpska 58, 64248 Lesce.

**ČEVLJARSKI ŠOLSKI
IZOBRAŽEVALNI
CENTER
ŽIRI**

razpisuje za nedoločen čas
dela in naloge

**PRIPRAVLJALCA
HRANE**

Razpisni pogoji:
– poklicna šola živilske stroke,
– dve leti delovnih izkušenj na podobnih delih

Nastop dela 1. 4. 82. Po-
skusna doba 1 mesec.
Delavec bo združeval delo
do 30. 4. 82 v DO ČŠIC Žiri,
od 1. 5. 82 dalje v DO Poliks
Žiri.

**POKLICNA ŠOLA KRANJ
Cankarjeva 2**

Na podlagi javnega razpisa
v Delu, dne 23. 2. 82 Po-
klicna šola Kranj daje na-
slednji

razpis

za vpis v I. letnik srednjega
izobraževanja

1. srednji program gradbi-
nec II. (zidar, tesar, že-
lezokrivce)

Pogoji za vpis:

- končana osemletka
- zdravniško spričevalo

2. srednji program sliko-
pleskarstva

Pogoji za vpis:

- končana osemletka,
- zdravniško spričevalo

3. skrajšani program ples-
kar antikoroziist

Pogoji za vpis:

- končana osnovnošolska obveznost,
- zdravniško spričevalo

4. srednji program sliko-
pleskar
(izobraževanje ob delu)

Pogoji za vpis:

- končana osemletka,
- zdravniško spričevalo

Kandidati se prijavijo z ob-
razcem DZS 1,20

Sprejemnih izpitov ni. Sprejeti
bodo vsi kandidati. Pričetek
pouka bo 1. septembra 1982.

Informacije za vpis: Po-
klicna šola Kranj, Cankar-
jeva 2, Kranj, telefon
064-21-162.

Komunalno podjetje
KOVINAR JESENICE
TOZD Nizke gradnje

Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge

1. STROJNIKA TEŽKE GRADBENE MEHANIZACIJE
- bagerista z vozniskim izpitom C in E kategorije

Pogoji:

- tečaj za strojnika težke gradbene mehanizacije in vozniski izpit C in E kategorije,
- 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delih

2. VOZNIKA KAMIONA S PRIKOLICO

Pogoji:

- poklicna šola za voznike motornih vozil C in E kategorije,
- dve leti delovnih izkušenj

Kandidati naj pošljejo pisne prijave s priloženimi dokazili o izpolnjevanju pogojev oglasa na naslov Komunalno podjetje Kovinar Jesenice, TOZD Nizke gradnje, Komisija za delovna razmerja v 15 dneh od dneva objave oglasa.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po sklepu komisije za delovna razmerja.

HOTELSKO TURISTIČNO PODJETJE
TOZD HOTEL KRIM BLEJ
KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA

objavlja prosta dela in naloge:

1. DVEH KUHARJEV
2. DVEH NATAKARJEV
3. DVEH POMIVALK
4. ŠTIRIH NKV OZ. PKV DELAVCEV za pomoč v kuhinji - željena praksa

Za zasedbo teh del in nalog naj kandidati izpolnjujejo naslednje pogoje:

pod 1:

- da imajo dokončano gostinsko šolo - kuharske smeri,
- dve leti delovnih izkušenj v hotelu B kat.
- poskusno delo traja dva meseca

pod 2:

- da imajo dokončano gostinsko šolo - strežne smeri,
- dve leti delovnih izkušenj v hotelu B kat.
- poskusno delo traja dva meseca

pod 3:

- da imajo dokončano osnovno šolo,
- poskusno delo traja en mesec

pod 4:

- PKV oz. NKV delavec - kuharske smeri,
- poskusno delo traja en mesec

Pismene prijave z dokazili sprejema komisija za delovna razmerja TOZD hotel Krim, Ljubljanska 7, 64260 Bled - do zasedbe delovnih mest.

OSNOVNO ZDRAVSTVO GORENJSKE o. o.
TOZD Zdravstveni dom Kranj

komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge

1. UPRAVNIKA POČITNIŠKIH KAPACITET (počitniškega doma v Piranu)
2. KUCHARICE
3. POMOČNICE V KUHINJI
4. SERVIRKE

Pogoji:

- pod 1. - kandidat mora imeti organizacijske sposobnosti in vozniski izpit B kategorije
- pod 2. - KV kuharica

Delo bo priložnostno in bo trajalo predvidoma od junija do septembra.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 15 dneh od objave na naslov Osnovno zdravstvo Gorenjske, Kranj, Gosposvetska 10, kadrovska služba.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 15 dneh po preteku roka za sprejemanje prijav.

PLANINSKO DRUŠTVO TRŽIČ

objavlja prosta dela in naloge

OSKRBOVANJE PLANINSKIH POSTOJANK

Pod Storžičem, na Kofcah, na Zelenici in na Dobriču v času glavne sezone od 15. junija do 30. septembra 1982. Zaželen je oskrbniški par, ki je sposoben voditi evidenco, pripravljati okusno ceneno hrano in je pripravljen pri oskrbovanju upoštevati planinska pravila.

Prijave pošljite na naslov Planinsko društvo Tržič, Trg svobode 18, do 31. marca 1982.

Podrobnejša pojasnila o pogojih dobite pri Francu Kavčiču, TIKO, tel. 50-477 ali Stanku Stritihu, os. šola heroja Bračiča, tel. 50-283.

KLJUČAVNIČARSTVO
Gradnikova 111
RADOVLJICA

ponovno razpisuje na podlagi 87. člena statuta imenovanje

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da ima višjo ali srednjo šolo strojne ali ekonomske smeri in tri leta oziroma pet let delovnih izkušenj na vodstvenih delovnih mestih v ključavničarski ali ustrezni stroki,
- da je moralno in politično neoporečen

Delo se združuje za mandatno dobo štirih let. Pismene prijave z dokazili o razpisnih pogojih naj pošljejo kandidati v 15 dneh po objavi na naslov Ključavničarstvo Radovljica, Gradnikova 111, z oznako »za razpisno komisijo«.

lesnina
PE - KRANJ pohištvo

Lesnina Kranj priporoča poleg ostalega pohištva sestavljivi program ULTRA -

- ULTRA za dnevno sobo
- ULTRA za otroško sobo
- ULTRA za jedilnico
- ULTRA za kabinet

Pohištveni program ULTRA je proizvod tovarne pohištva Slavonija iz Slavonskega Broda, je zelo kvaliteten, funkcionalen in moderno oblikovan.

Prodajalci Lesnine vam bodo pri nakupu strokovno svetovali.

Kupljeno pohištvo pa do 30 km brezplačno pripeljali na dom.

Zaupajte Lesnini, salonu pohištva v Kranju ali na Jesenicah in imeli boste udobno in lepo stanovanje.

IZBRALI SO ZA VAS

Pomlad prihaja. Za graditelje se je sezona že začela. Na to mislijo tudi že v blagovnici Fužinar na Jesenicah, saj so se dobro založili z betonskimi mešalci. Cena 13.951 din (150 l).

Na Kokrinem otroškem oddelku v GLOBUSU (spodaj) so dobili pripravne zložljive otroške postelje, ki so obenem tudi varne stajice za otroke. Postelja je grajena tako, da se zlahka zloži in jo lahko spravimo tudi v avto. To zanimivo novost so izdelali pri Aurei v Celju. Cena: 3.943,50 din

Na oddelku metrskega blaga pri Kokri v GLOBUSU (v kletnih prostorih zraven dekorativne) so že bogato založeni z lahkiimi blagi za pomlad in poletje. Tako je na voljo vrsta svil za bluze, ženske obleke, jerserji, blaga iz čistega bombaža in mešanice. Vzorce pa modni, seveda. Cena: od 105 do 239 din za meter

MALI OGLASI

telefon 27-960

(nasproti porodnišnice)

C. JLA 16 uprava komerciala 28-463

PRODAM

KOKOŠI nesnice ali za zakol, stare mesecev, prodam. Strahinj 38, Naklo

Prodam suhe smrekove stenake stropne OBLOGE (pobjon), širine 72 cm I. in II. klase. Informacije vsak dan od 6. do 20. ure. Tine Kos, C. Tabor, Skofja Loka

Ugodno prodam sansui HI-FI More, Kidričeva 68, Skofja Loka VRTIČKARJI, POZOR! Odlični KOŠJI GNOJ, naložen v vreče, se do soboto dopoldan v Srednji vasi 6 pri čah

Prodam rabljeno dvotarifno ELEKTRIČNO STIKALNO URO, lo 121, tel. 47-334

Prodam novo SPORTNO KOLO senior na 10 prestav. Gantar, Moša Pijade 44, tel. 23-180

Prodam semenski KROMPIR Voklo 16, Senčur

Prodam večjo količino raznega STINSKEGA INVENTARJA. Medved, Rožna dolina 29, Lesce

Prodam SENO. Luže 4, Senčur

Prodam dobro ohranjeno SPALNICO Soldat Desa, Alojza Horvata 7, Kranj

Ugodno prodam rabljene predmetne črno-bel TELEVIZOR RC, 135-136 HLADILNIK obodin in POMIVALNI STROJ rex. Kranj, Bertoncloveja 4, fon 21-627

Prodam dvodelno OMARO tonka, ko OMARO za čevlje, MIZO in 4 STO. Informacije po tel. 61-673 od 17. ure

Prodam globok OTROŠKI VOZIK za 2.000 din. Hrastje 19, Kranj

Prodam BETONSKE KVADRE vrst. Jakob Kleč, Blejska Dobrava, Jesenice

Poceni prodam dva raztegljiva KAČA, RADIO slavica, otroško PISALO MIZO s stolom. Ogled popoldan. Martina, Zlato polje 3/c, Kranj

Prodam mlado OVCO. (Mlin), Globok 8, Radovljica

Prodam kombiniran STEDILNIK renje (2 električni, 2 plin). Informacije popoldan. Globočnik, Janeza Puharja, Kranj

Poceni prodam več malo rabljenih OKEN in VRAT. Rihtaršič, Lajše 13, ca

Prodam dve leti star črno-bel SPREJEMNIK gorenje elektronic gar. Juleta Gabrovška 34, Kranj

Prodam staro SPALNICO in ogled v torek popoldan. Jenko, Strušt. 60

Prodam 450 kg težkega VOLA. 15, Naklo

Prodam fergusonov SADILEC krompir na zvonec. Voklo 13

Prodam dekiško OBHAJILNO OKO za 7 let. Janeza Puharja 9, Kranj

Prodam MLADIČE nemškega srb z rodovnikom. Kersnik Franc, Laha Tržič

Prodam ekscentrično STISKALNO weingarten, 36 ton, z dvirno mizo, hala 6 do 82 mm, 120 udarcev za leto letnik 1951. Telefon 82-771

Prodam 6 tednov starega BIKCA. Ljubelj 85, Tržič

Ugodno prodam 400-litrsko ZAMENJALNO SKRINJO v garanciji in trški HLADILNIK zoppas. Telefon 23-421 od 15. ure dalje

KUPIM

Kupim perzijskega ali siamskega dega MUCKA. Telefon 064-47-087

Kupim otroški športni VOZIČEK. Kličite po tel. 27-960

SAMONAKLADALKO bevilca, nožnosti 15-kubično, lahko 10 do 15-bično, kupim. Klinar Franc, Plavški 14, Jesenice

Kupim kombinirano PEČ za v kupa nico. Telefon 74-952

VOZILA

Prodam ZASTAVO 750, letnik 1977 registrirano do novembra. Kokrica, Pizianska pot 10

POKLICNA ŠOLA KRANJ
Cankarjeva 2

ponovno objavlja prosta dela in naloge

RAČUNOVODJE

Pogoji:

- ekonomski tehnik s 5 letno prakso v finančni operativi

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poiskusno delo je 3 mesece.

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov Poklicna šola Kranj, Cankarjeva 2.

toda ne mojim vicem, ampak novicam v dnevnem časopisu, pravi Vinko Šimek, bolj poznan kot Jaka Sraufciger. Pred kratkim sem ga srečal na Jesenicah, kjer se je svojim oboževalkam in oboževalcem podpisoval na kasete, koledarje, pa tudi na rokavice ipd. Takole sva se pogovarjala...

Kaj te je prineslo na Jesenice? »Pri RTB je izšla moja kasetna in na povabilo Kovinotehne sem se oglašil v njihovi blagovnici Fužinar, kjer so seveda takoj kupili vse moje kasete. Še mene bi kupili, pa sem se sam sebi zdel prepoceni za prodajo.«

Se misliš, da smo Gorenjci »škrti«? Sploh ne, saj na mojih nastopih ne šparajo z aplavzom, pa še vstopnino plačajo.«

Kako si pravzaprav postal neposredni proizvajalec Jaka Sraufciger? »Ja, inteligenten sem bil že ob rojstvu, saj mi je doktor takoj nataknil očala, da se je vedelo, kje imam »ta zadnja« in kje glavo.

Dan šole

Škofja Loka - V četrtek ob 16. uri bodo v stari stavbi šole Peter Kavčič v Šolski ulici odprli razstavo o zgodovini šole. Razstavljene bodo zanimivosti iz kronike pol stoletja stare ustanove, izdelki učencev in podobno. Ob otvoritvi razstave bodo učenci pripravili krajši kulturni program.

L. B.

Otroštvo sem preživel kot naše gospodarstvo. Drugi so me hranili, me čedili, pa tudi odgovoren nisem bil nikomur. Preden sem postal svetovnoznan v Sloveniji in okolici Dupleka, sem se ukvarjal z novinarstvom, igralstvom, hodil pa sem tudi na glasbeno šolo. Na srečo so bili profesorji brez posluha. Kljub temu sem kot najmlajši komponist sodeloval na Slovenski popevki leta 1968, enkrat pa sem dobil tudi drugo nagrado občinstva na Veseli jeseni.

Ko sem še študiral igralstvo na akademiji, je pred nekim nastopom v Mariboru Nela Eržišnik ostala brez partnerja. Slučajno so mene našli in z Nelo sva nastopala. Najprej sem nastopal še v kravati, potem pa je moj lik neposrednega proizvajalca dozorel v Jaka Sraufcigerja, ki je osvojil občinstvo. Predvsem hočem ljudi zabavati in kot Jaka lahko povem tisto, kar se drugače pogovarjamo le po tihem v zaključeni družbi, ob šanku itd.«

Te je kdo že tožil, ali si bil že kdaj zaprt?

»Tožil me še ni nobeden, zaprli me pa tudi niso, saj bi lahko »pokvaril« zapornike. Občasno me zapre tašča, pa čokolada.«

Ja, kako pa kaj družina?

»Imam eno ženo, dva otroka in eno taščo. Sem izredno vzoren mož, samo da se tega ne opazi.«

S čim se trenutno ukvarjaš?

»Sodelujem v TV križanki, nastopam v svojih kabaretnih predstavah, izšla je moja kasetna, z Avseniki pa se pripravljamo na praznovanje jubileja ansambla.«

Pa zaslužek?

»Zaslužim dobro, imam pa včasih kompleks, saj so nekateri gospodarstveniki še bolj smešni, pa tudi več zaslužijo.«

Prosimo te še nekaj komentarjev!

»O podražitvi TV naročnine: sedaj bo TV resnično dragi gost v vsakem domu. Prav je, da se je podražila, vsaj ljudje govorijo o podražitvi in ne o programu...«

• o pomanjkanju bencina: to je dobro za tiste, ki naj bi jih v luft spustili, pa jih sedaj ne moremo...«

• o cenah, podražitvah: na zahodu nič novega za tiste, ki ne berejo tečajne liste. Moram pa povedati, da sem bil v Nemčiji. Tudi tam za dinar nisem nič dobil, za marko pa vse.

• za konec še o volitvah: na tajnih volitvah smo volili tiste, ki smo jih prej že javno odkrili.

HVALA ZA POGOVOR, VINKO, IN SREČNO!

Spraševal in slikal: Andrej Mali

Zanimiva tekma na Bledu

Bled - Na pustni torek je bila na blejskem drsališču zanimiva hokejska tekma med Iskrino TOZD Računalniki iz Kranja in Vezeninami z Bleda. Izid srečanja je bil neodločen 6:6. Tekmo je spremljalo nad 500 gledalcev, sodil pa je Krmelj z Jesenic. Za Računalnike so igrali Pogačar, Pregrad, Marinšek, Jarc, Bajželj, Rozmus, Čulibrk, Vidmar, Bobnar, Koželj, Plavc, Gosar in Kalan, za Vezenine pa Mihač, Poklukar, Ažman, Por, Jerman, Arh, Hausman, Antunovič, Heglar, Pangerc, Smit, Derling, Ambrožič, Stare, Jurčič, Sušnik, Sodja in Ferjan. Na splošno zadovoljstvo igralcev in gledalcev je bilo dopovrjeno, da bo tekma odslej tradicionalna.

Dokazi napredka

Do četrta, 18. marca, je v avli skupščine občine Kranj odprta razstava o razvoju na številnih področjih v zadnjih štirih letih

Kranj - Gorenjski muzej je sicer doslej že trikrat pripravil razstavo o razvoju Gorenjske, vendar pa si je z razstavo, ki je pravzaprav prerez družbenoekonomskega razvoja v zadnjih štirih letih v kranjski občini, pravzaprav zastavil nekaj novega. Predvsem je mogoče na tak način občanom neke občine dovolj zaokroženo predstaviti področja, na katerih se razvoj skokovito poganja naprej in to ne le na dokaj suhoparen, statističen način, pač pa tudi z otipljivejšimi materialnimi dokazi, kar je za obiskovalca takšne razstave seveda zanimivejše.

Na vabilu k razstavi o razvoju kranjske občine v letih 1978 do 1982 je navedeno, da razstava predstavlja del dragocene kulturne dediščine v tem obdobju vključno z literarnim, znanstvenim, informativnim knjižnim gradivom, likovnimi dosežki in arhivskim gradivom. Nekolikanj tradicionalno vzgojeni obiskovalec razstave opazi predvsem fotografski prikaz silovitega razvoja na stanovanjskem in drugih področjih v občini, medtem ko je morda malce presežen ob drugih predmetih sedanosti, ki za oči muzealca že predstavljajo kulturno dediščino in obenem začetek nekega bodočega razvoja, ki ga v vsakodnevem tempu življenja ne zaznamo dovolj.

To so predvsem industrijski izdelki. Tako na primer Iskrin najnovejši telefon in centrala naznanjata vse hitrejši razvoj v elektronični, nihče pa bi verjetno ne mogel napovedovati, čez koliko let ali desetletij bo na primer Iskrin supermoderni telefon že imel muzejsko vrednost. Začetek konca krojenja čevljev predstavljajo

V načrtih dokaj oprezni

POKLJUKA - Končuje se zimska prodajna sezona. V ta namen je tovarna Elan na Pokljuki pripravila »Elanov dan«, ki je bil namenjen pogovoru s prodajalci smučarske opreme. Pripravili so tudi novosti za novo smučarsko sezono 1982-83. Proizvajalci smučarske opreme Elan, Alpina, Toper, Rašica, Vis, Toko, Tonosa, Pletenica, Mura, Beti, Krka in drugi so od prodajalcev slišali marsikaj novega, Rašica, Toper, Alpina in Elan pa so predstavili tudi del nove kolekcije za prihodno sezono.

Dvodnevno srečanje, ki sta ga popestrila še Radenska in Slóvin ter Tof in Rifle je res izzvenel v prijateljskem vzdušju. Mi smo to srečanje izkoristili za anketo.

Tine Bertonec, predstavnik Elana za Slovenijo: »Za to sezono smo na jugoslovanski trg dali 180.000 parov alpskih in tekaških smuč. To je dvajset odstotkov celotne Elanove proizvodnje smuč. Z ozirom na gospodarske težave, zaostrene kreditne pogoje, smo bili v naših načrtih za novo sezono dokaj oprezni. Količino za novo sezono ne mislimo povečevati. V novi alpski kolekciji bomo ostali pri smučeh, ki jih izdelujemo že nekaj let. V prodaji bo spet smučka RC 06, ki je v prodaji ni bilo dve leti. To je vrhunska smučka. V tekaški proizvodnji je nova sintron smučka s posebej pripravljeno drsno oblogo, ki jo ni treba mazati.«

Frida Ladiha, Ferromoto Ljubljana: »Alpske smuč smo dobro prodajali. Slabše so šle v promet tekaške smuč. To je tudi razumljivo, saj smučarskim tekačem letošnja sezona ni bila naklonjena. Veliko povpraševanja je bilo za maže in voske. Teh v naših prodajalnih že nekaj let ni. V glavnem smo dobro zalogo imeli tudi z vezmi Look, ki so šle v začetku letošnje sezone dobro v

prodajo. Pozneje smo dobili Tirolyjo, Salamom in nekaj Mačerkerja. Problem je bil le s smučkami z vezmi za otroke. Enako dobro se je prodajala tudi smučarska konfekcija. Zanimivo je bilo, da smo imeli v letošnji sezoni na zalogi veliko sani, ki so šle dobro v prodajo.

Joco Kuzmanovski, Manager Tržič: »Težave v prodajalni so bile predvsem v manjkanju vezi. Količine, ki so jih dobili, so bile vedno premalo. Enako je bilo tudi z otroškimi Alpske smučmi smo imeli vedno zalogi. Bile so v določenih vrstah kostih in znamkah. Uspešno zaključili sezono. Lahko bi jo bilo, če bi v naši prodajalni imeli vsi zimsko športno opremo. Te tekaške smuč so bile na zalogi. Le slaba zima nam je preprečila prodajo. Letos se je nakupu tekaških smuč opazno zmanjšalo. Lani so tekaški smuč kupovali ljudje srednje in starejše generacije. Letos pa cele družine in veliko mladostnikov. Čeprav kupna moč upada, kaže, da je smučarski tek tudi naši občini v hitrem porastu.«

D. Humer

Za ljubezen jih pa ni

Osmi marec je mimo, tako kot so mimo že številni osmomarčevski dnevi, čestitke, nageljni, podarjeni svečniki, predpasniki in podobna darila, ki naj bi prav posebej »duhovito« ponazarjali ta praznik.

Mimo bodo skoraj tudi vse prireditve, od katerih so bile številne, posebej po šolah in vrtcih, ganljivo prisrčne, občutene. Mimo so srečanja partizanskih mam in aktivistk, mimo so srečanja najstarejših občank, srečanja, ki te še posebej ganejo, srečanja, ki so družbeno in tudi človeško opravičljiva.

Mimo so tudi vse brezštevilne razstave, ki jih prav ob osmem marcu organizirajo po delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih. V mislim imamo razstave po krajevnih skupnostih, ko ženske razstavijo svoja ročna dela, ki so jih napletla ali izvezla doma ali v krožku, razstave domačih, pristnih jedi in podobno. V mislih imamo razstave ročnih del po upokojenskih domovih, ali ročne spretnosti nasploh, razstavo zdravilnih zelišč z izvornim in še kako resničnim naslovom Za ljubezen jih pa ni itd.

Vsaka razstava sodi v svoje okolje in vsaka naj bi ponazarjala ustvarjalnost delovnih ljudi in občanon. Prav je, da po krajevnih skupnostih kažejo ročne spretnosti, ob osmem marcu pač ženske, nekako pa se je težko sprizniti s tem, da imamo ob osmem marcu tudi po delovnih okoljih, v velikih tovarnah in ustanovah, take ali podobne razstave.

Nihče ne namerava omalovaževati res dobrih in odlično spletenih izdelkov, ki visijo na razstavah po krajevnih skupnostih, vzbujajo pa se pomisleki, če so takšne razstave tudi po delovnih

organizacijah res tisto, kar naj bi se posebej ob dnevu žena prikazali, povedali, izpovedali. Kar naravnost povejmo: če so v veliki delovni organizaciji razstavili ročne izdelke zaposlenih žensk in če niso znali organizirati ničesar drugega, če niso znali denimo prikazati ustvarjalne, materinske, družbenopolitične vloge današnje zaposlene žene, potem lahko le zmajemo z glavo. Na tisoče možnosti je, da bi ženske prikazali v družbeno ustvarjalni vlogi. Saj današnja delovna ženska ni le pletilja, šivilja in izdelovalka gobelinov - današnja zaposlena ženska, ki je aktivna v družbenopolitičnem sistemu in zraven še mati in žena, ima redkokdaj priložnost, da vzame v roko pletilce.

Vsa ta osmomarčevska poplava ročnih del tudi v delovnih organizacijah, ponavljam, v delovnih organizacijah, kjer so za strojem sposobne ženske, je preživela tradicija in ne hodi v korak s časom. Če ženo za osmi marec predstavljamo le kot odlično »štrikarico«, smo jo pač vse premalo predstavili ali celo napočno. Ne rečem, da v pletilkah ni veliko topline, ljubezni, dobrote, so pa vsekakor še drugi pogledi na tople, ljubezni vredne ženske lik. primeren osmemu marcu.

Če so v krajevni skupnosti Javornik marljivi upokojenci pripravili razstavo zelišč z naslovom za Ljubezen jih pa ni, bi lahko njihovo izvorno posnemali tudi v delovnih organizacijah. Delovno žensko pa naj bi predstavili v vsej njeni dobri, ljubezni luči, a kljub temu kot navdušeno uspešno pod delovnimi, ustvarjalnimi bremenimi...

D. Kuralt